ŞEYHÜLİSLAM YAHYÂ DÎVÂNI

Hazırlayan

Hasan KAVRUK

T. C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

3147

KÜLTÜR ESERLERİ

430

ISBN 978-975-17-3354-2

www.kulturturizm.gov.tr

e-posta: yayimlar@kulturturizm.gov.tr

Bu kitap internet ortamında ilk kez yayımlanmaktadır.

ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ DÎVÂNI

NA`T

Fe'ilâtün me`fâ'ilün fe'ilün

1 Ey cemâlünle Yesrib ü Bathâ
Reşk-i firdevs ü cennetü'l-me`vâ

2 Sana mahsûs lutfıdur Hakkun
Tâc-ı Levlâk ü taht-ı Ev ednâ

3 Zülf ü hâl-i cemâl-i bahtundur
Şeb-i Kadr ile leyle-i Isrâ

4 Şeb-i Isrâ'da oldı serv-kaddün
Revnak-efzâ-yı `âlem-i bâlâ

5 Hazret-i Hak olınca meddâhun
Nice vasf eylesün seni Yahyâ

6 Şâh-ı Osmân Han ki medhünle
`Arz-ı ihlâs ider sana şâhâ

7 Nazar-ı lutfun ile kıl manzûr
Eyleye `ömrini ziyâde Hudâ

8 Himmet eyle ana hayât-ı ebed
Tâ ebed şer'ün eyleye ihyâ

9 Nesl-i pâkünden olmasun münfek
`Izzet-i dîn ü devlet-i dünyâ

Der sitâyiş-i Sultân Osmân Hân `aleyhi'r-rahme

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Gül olmasun mı hürrem ü handân u şâdmân
Meyl itdi gül donanmasına şâh-ı kâmrân

2 Açılmasun mı gül gibi gülşende gonceler
Bu iltifâtı kim güle itdi şeh-i cihân

3 Iyd oldı bâga makdem-i sultân-ı kâm-yâb
Gülgûnî câmesini nola giyse gülsitân

4 Pîrâhenini itmege hoş-bûy güllerün
Şeb-nem gül-âb u gonce-i ra`nâ gül-âbdân

5 Şâyed ki câmesin degişe şâh-ı gül diyü
Yanınca dâ'imâ götürür gonce câmedân

6 Bu fasl-ı mu`tedilde ki gülzâra varıla
Lâyık budur ki gülden ola çetr ü sâyebân

7 Deryâ-misâl havzda gör `aks-i gülleri
Gûyâ donanma oldı deniz yüzine revân

8 Devr-i nücûmı gösterür evrâkı güllerün
Ab üzre oldugınca nesîm-i sabâ-vezân

9 Pür ateş itdi nahl-i gül-i âli nahl-bend
Hiç görmedüm donanmada bir böyle pehlevân

10 Gülden ki düzdi Mühr-i Süleymân misâlini
Teshîr itdi bülbüli ol merd-i kâr-dân

11 Bir çûb-i huşkı serv-i gül-endâm ider eger
Fermân iderse şâh-ı güzîn-i kadr-tüvân

12 Revnak-dih-i bahâr-ı gülistân-ı Ahmedî
Osmân Hân-ı Cem-`azamet dâver-i zamân

13 Ol devha-i sa`âdet u ikbâl kim anun
Hoş-hâl sâyesinde cihân u cihâniyân

14 Eyyâm-ı `adli mevsim-i gül gibi mu`tedil
Bâd-ı bahâr-ı lutfı safâ-bahş-ı ins ü cân

15 Bi`z-zat kendi dinledi feryâd-ı bülbüli
`Ahdinde kimse eyleye mi kimseden figân

16 Devrinde dil mi kaldı açılmaya gül gibi
Gûyâ ki gül donanmasıdur ser-be-ser cihân

17 Kalmadı şimdi kimse muhâlif` Irak'da
Uydı usûle nagme-serâyân-ı Isfehân

18 Gösterdi ser-fürûlarını sürh-serlerün
`Aks-i nihâl-i gonce olup âbda `ıyân

19 Yahyâ'yı bülbül itdi bahâr-ı `inâyetün
Gülzâr-ı midhatünde nola olsa medh-hân

20 Gülde olaydı kadrini vasf itmeye mecâl
Olurdı `andelîb ile vasfında hem-zebân

21 Şi`rüm ki oldı tâze güli bâg-ı vasfınun
Lâyıkdur olsa câygehi fark-ı Ferkadân

22 Nite ki güller açılsa bâg-ı vücudda
Nite ki gerdiş eyleye dolâb-ı âsmân

23 Gülzâr-ı devletün ola şâd-âb dâ'imâ
Her dem bahâr ola nitekim gülşen-i cinân

DER SITAYIŞ-I HACE EFENDI

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Seher şehin-şeh-i çârum serîr-i nüh-kişver
Diyâr-ı Şâm'ı alup itdi nice feth ü zafer

2 Tekâver-i felege oldı devletiyle süvâr
Sevâd-ı magribe dek ide tâ ki `azm-i sefer

3 Adem diyârına gitdi gurâb-ı kulle-nişîn
Bedîd olınca felekde hümâ-yı zerrîn-per

4 Sipihr var ise bir nev-cevâna âşıkdur
Ki dag yakmak içün sînesine kor ahker

5 Şu`â-ı mihr degüldür felek sahîfesine
Debîr-i çarh çeker her sabâh cedvel-i zer

6 Pür idi dâne-i encümle gerçi hırmen-i şeb
Düketdi komadı bir dânesini mürg-i seher

7 Sabâh olınca yüzi karası çün itdi zuhûr
Gice aceb neye gögsün gerüp gezerdi kamer

8 Arûs-ı dehri bu gûne zîb ü zînet eylemege
Şafak olur tutuk-ı al mihr otâga-i zer

9 Alup eline yâhud tâs-ı mihri sâ`il-i çarh
Der-i atâ-yı hudâvende geldi cerre seher

10 Sipihr-i kevkebe Hâce Efendi kim virdi
Cihâna pertev-i hurşîd-i fazlı revnak u fer

11 Kanı anun gibi bir hâce-i huceste-misâl
Kanı anun gibi bir pâk-tâb u sâf güher

12 Mekârimini yakarken sahîfe-i felege
Kusûr idem diyü hurşîdün elleri ditrer

13 Bu denlü rütbe-i ulyâsı var iken mihrün
Yine işigine yüz sürmek ile fahr eyler

14 Dehânı gonce-i zîbâ-yı gülşen-i efdâl
Ruhı sipihr-i fazîletde bir meh-i enver

15 Bu beyt-i dil-keşi gûş eyleyince bülbül-i dil
Hezâr şevk ile itdi bu matla`ı ezber

16 Ne goncedür bu ki sayf u şitâda tâze vü ter
Ne mâhdur bu ki gitmez ziyâsı şâm u seher

17 Nihâl-i bîd kerem berlerin virürdi şehâ
Bulaydı neşv ü nemâ âb-ı lutfun ile eger

18 Semend-i tab`a süvâr olsan ey felek-rif`at
Rikâbveş fuzâlâ pâyun öpmege sarkar

19 Ne hoş dimiş bu safâ-bahş dil-küşâ nazmı
Yegâne muhteşem ol şâ`ir-i suhan-perver

20 Zamîr-i hâzin-i re`y-i tû râz-ı dar-ı kazâ
Zebân-ı hâme-i hükm-i tû hem-zebân-ı kader

21 Kapunda hâke ber-â-ber kul olmagile güneş
Başını göklere irgürdi buldı rif`atler

22 Ayaguna yüzüni sürmek ile sultânum
Gubâr-ı kûyun olur tûtiyâ-yı ehl-i basar

23 Arûs-ı nazmunı Yahyâ müzeyyen itmek içün
Getürdi rişte-i nazmıyla niçe lü`lü-i ter

24 Dahı latîf olurdı zülâl-i şi`r-i terüm
Eger ki çeşme-i hâtırda olmayaydı keder

25 Gül-i neşâtumı pejmürde itdi sarsar-ı gam
Sehâb-ı lutfun ile eyle anı tâze vü ter

26 Nite ki mahv ola her subhgâh zulmet-i şeb
Nite ki ide münevver sipihri tâbiş-i hûr

27 Şeb-i siyâh gibi tîre-baht olup a`dâ
Cihâna pertev-i devletle ol ziyâ-güster

SÂKÎ-NÂME

Fa`ûlün fa`ûlün fa`ûlün fa`ûl

1 Gel ey neşve-dâr-ı şarâb-ı elest
Belâ gûşesi içre evkâr mest

2 Der-i meykede bâzdur kıl şitâb
Bi-hamdi`llâh irdi dem-i feth-i bâb

3 Ne zer halkasıdur hilâl-i felek
Revâ olsa cârûbı perr-i melek

4 İder ferşini pâk cârûb-ı lâ
Komaz zerrece anda gerd-ı sivâ

5 Kapanmaz o mey-hâne hiç bir zamân
Anun rûze vü ıydı birdür hemân

6 Açık dest-yârî-i mevlâ ile
Anun kuflı miftâh-ı illâ ile

7 Şu mey-hâne kim ola sâkîsi yâr
Anun virdügi meyde olmaz humâr

8 Pür it sâkiyâ câmı rindâne sun
Gözet ahd u peymânı peymâne sun

9 O meyden ki tiryâk-ı ekberdür ol
Ne tiryâk sahbâ-yı kevserdür ol

10 Ne sahbâ ki mest-i müdâmı suheyb
Ne mey kim anı içmemek ola ayb

11 Konulmuş o sahbâya esrâr-ı Hak
Nice mest olmaya hûşyâr-ı Hak

12 Anun mestidür gamze-i fitne-sâz
Anı bilmeyenler sanur mest-i nâz

13 Cem ol bâde-i nâbun efgendesi
Sikender o mey-hânenün bendesi

14 Şu`â`ı ki her yana rahşân olur
Nümûdâr-ı mühr-i Süleymân olur

15 O câmun mey-i nâbı mihr-i safâ
Anun her habâbı sipihr-i vefâ

16 Habâbında pinhân anun nüh kıbâb
Zehî bârgâh-ı refî`ü'l-cenâb

17 O bir şeb-çerâg-ı Cem-i aşkdur
O bir neyyîr-i âlem-i aşkdur

18 Odur nûr-bahş-ı zemîn ü zamân
Odur pertev-endâz-ı kevn ü mekân

19 Odur sâkiyâ âteş-i âb-sûz
Odur sâkiyâ âb-ı âteş-fürûz

20 Sipihrün meh-i bedri mâh-ı nevi
Anun pertevidür anun pertevi

21   Anun aslıdur habb-ı hubb-ı Hudâ
Ki andan zuhûr itdi tâk-i rızâ

22 Idüp terbiyet bâg-ı dil hâkini
O hâk içre gars itdiler tâkini
23 Ne âyînedür bak o mâ'ü`l-hayât
Tecellî ide anda hurşîd-i zât

24 Şu`â`ı olup mün`akis sanma mihr
Olur şemse-i tâk u sakf-ı sipihr

25 Bedîdâr olan humda sahbâ mıdur
Yâ Tûr üzre nûr-ı tecellâ mıdur

26 Ne denlü içerse o humdan eger
Yedi bahr ile kanmayan teşneler

27 Tedennî vü naks irmeye ol dene
Hum-ı nîlgûn çok tola boşana

28 Ne humdur o hum yâ ne müldür o mül
Ola mühr-dâr ana hatm-i rüsul

29 Tehî anlayan anı gümrâhdur
O hum menbâ-ı sıbgatu'llâhdur

30 O humdan olup feyz-i Hak âşikâr
Buhârı olur anun ebr-i bahâr

31 Hevâyı idüp mu`tedil reşhası
Safâ-bahş olur gülşene nefhası

32 Zehî feyz kim bî-tabîb ü ilâc
Ola ratb her nahl-i yâbis-mizâc

33 Yine hükmüni virdi ol mül yine
Yine rûy-ı bâg oldı gül gül yine

34 O meyden gülün sâgarı tolı mül
Konulmuş ana bir avuç berg-i gül

35 O meyden eger sünbül olmasa mest
Ider miydi tarf-ı külâhın şikest

36 Ol olmasa lâle kalurdı tebâh
Derûnında neylerdi nûr-ı siyâh

37 Anun nergîs-i bâg mestânesi
Şeb ü rûz destinde peymânesi

38 Benefşe gibi hâksâr u garîb
Anun cür`asından degül bî-nasîb

39 Kanı sâkiyâ ol mey-i rûh-bahş
Odur sâlik-i râha gül-gûn rahş

40 Olan sâlik-i râh kanzil gerek
O rahş ile kat`-ı menâzil gerek

41 Reh-i maksad olursa sad-merhale
Anun cünbüşüyle bir adım gele

42 Gönül bezm-i hâs ister oldı yine
Kederden halâs ister oldı yine

43 Kanı sâkiyâ ol şarâb-ı tahûr
O feyz-i Hudâ çeşme-i deşt-i nûr

44 Ki levs-i hevâdan bizi ide pâk
Ruh-ı zerdimüz eyleye tâbnâk

45 Bu yüzle kalursak eger vâ bize
Ide hande-i hezli eyvâ bize

46 Kanı sâkiyâ ol mey-i hoş-güvâr
Ki telh eyledi ayşımuz rûzgâr

47 Ne ayşında hâlet ne nûşında zevk
Ne yârânı yârân ne bezminde şevk

48 Tüvângerleri mest-i câm-ı gurûr
Humâr-ı hevesle yatar bî-şu`ûr

49 Gedâsı tehî-kîse vü teng-dest
Şu hâliyle baksan geçer mey-perest

50 Virür bâde-nûşa meyi reng-i âr
Olur sürhı haclet-dih-i rûy-ı kâr

51 Şu merdâne tab`un ki var gayreti
Niçün ala gül-gûne-i hacleti

52 Içen bâde-i aşkdan tolı câm
Bu bed-mestlerden alur intikâm

53 Kanı sâkiyâ ol mey-i mihr-tâb
Ki her zerresi ola bir âfitâb

54 Vire her biri bir cihâna ziyâ
Gönül âlemin eyleye pür safâ

55 O meyle vücûdum olup mey-kede
Tolı hum ola bu dil-i gam-zede

56 Ide erre-i mihnet-i `aşk-ı saht
Der-i mey-kede gibi sînem dü laht

57 Ser-i nâhun-i dest-i gayret-beri
O mey-hânenün ola na`l-i deri

58 Olup köhne bu câme-i çâr-reng
Çıkarmak göründi anı bî-direng

59 Sıkılmak var andan dil-i tengde
Bunı anlamaz olmayan rengde

60 Getür sâkiyâ ol mey-i sâdeyi
Boyumca bana câme kıl bâdeyi

61 Kanı sâkiyâ ol dırahşende berk
Ki cân âlemin eyleye nûra gark

62 O berk-i cihân-sûz ola tâb-dâr
Yana hırmen-i töhmet-i ihtiyâr

63 Kanı sâkiyâ ol güvârende âb
Ki âb-ı hayât eyler andan hicâb

64 Getür kim gönül bâgı pejmürdedür
Hayât-ı ebed tâlibi mürdedür

65 Kanı sâkiyâ ol cihân-ı safâ
Bulunmaz mı bir câm-ı gîtî-nümâ

66 Bulunmazsa da sâgar-ı Cem hele
Sınuk gönlümi lutf idüp al ele

67 Kanı sâkiyâ himmet-i bî-dirîg
Niyâm-ı tegâfülde neyler o tîg

68 Fedâ ideyin sanâ cân u teni
Kerem kıl koma nîm-bismil beni

69 Kanı sâkiyâ ol şecâ at-penâh
Ki hâl-i sipâh-ı gam ola tebâh

70 Adûdan gönül mülkün ide halâs
Anı eyleye hüsrev-i ‘aşka hâs

71 Kanı sâkiyâ ol sabâh-ı fütûh
Degül mi dem-i nagme-i e's-sâbûh

72 Demidür surâhî kıla kulkule
Mugannî hem-âvâz ola bülbüle

73 Mugannî neşât u tarab vaktidür
Sürûd u safânun aceb vaktidür

74 Kadeh aldı sâkî ele gül gibi
Ser-âgâz şevk ile bülbül gibi

75 Yine mutribâ destüne udı al
Bu şeş-hâneye yine âvâze sal

76 Okı nazm-ı Yahyâ`yı âvâz ile
Ki pür sûz söz hoş gelür sâz ile

77 Melek nagmeni istimâ eylesün
Felek şevke gelsün semâ eylesün

Sultân Murâd-ı Râbi`ün Bir Şeh-zâdesi Tevellüd Eyledikde Aceleten Tanzîm ü Takdîm Olunmışdur.

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Bi-hamdi'llâh açıldı gonce-i ümmîdi dünyânun
Vücûda geldi bir şeh-zâdesi şâh-ı cihân-bânun

2 Sipihr-i saltanatda gün gibi bir mâh-ı nev togdı
Beşâretler gözi aydın yine erkân u a yânun

3 Sürûr-ı şevk ile toldı cihânun halkı şâd oldı
Biri birine girdi tehniyetle halkı dîvânun

4 Yetişdi meyve-i ümmîd açıldı gonce-i hâtır
Berümend oldı nahl-i ser-bülendi Al-i Osmân'un

5 Vücûd-ı şehriyârî mâh-ı tâbân oldı şeh-zâde
Yanında necm-i rahşendedür ol hurşîd-i rahşânun

6 Nihâl-i kâmet-i şeh gül durur şeh-zâdesi gonce
Hudâ bâd-ı elemden saklasun nahl-i hırâmânun

7 Zemistân faslını ol gonce mânend-i bahâr itdi
Gül-i nev-restesi mergûb olur fasl-ı zemistânun

8 Mu`ammer eyleye Bârî vücûd-ı şâh-ı devrânı
Kemâl-i pîr ide şeh-zâde-i nev-restesin anun

9 Yemîn ile yesârında ide feth ile nusret seyr
Nüvîd-i fethi gelsün dergeh-i sultâna İrân'un

10 Hemîşe gül gibi handân u şâdân ol cihân içre
Du`âsı pâdişâha bu durur sıdk ile Yahyâ'nun

11 Cenâb-ı Hazret-i Bârî hatâdan hıfz ide şâhı
Budur vird-i zebânı her zamân a`lâ vü ednânun

Tahmîs-i Gazel-i Sultân Murâd

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Mihr-i âlem-tâbdan güller çerâg-efrûzdur
Nagmesi bülbüllerün ol şevk ile pür-sûzdur
Künc-i halvetden bürûz eyle bu da bir rûzdur
Ey gönül gül devridür vakt-i nev-i nev-rûzdur
Cân bagışlar âdeme bu dem dem-i fîrûzdur

2 Rind-i bî-pervâ riyâ vü zühdü rû-pûş eylemez
Kavl-i nâsih olsa dür gûşına mengûş eylemez
Gül gibi sâgar gire destine kim nûş eylemez
Vâ`iz-i şehrün kimesne pendini gûş eylemez
`Ayş u nûşa es-salâdur bir mübârek rûzdur

3 Her makâmı gülşenün hoşdur nevâ-yı mürg ile
Eglenür devrân nevâ-yı cân-fezâ-yı mürg ile
Anmaz olur sâzı savt-ı pür-safâ-yı mürg ile
Bâg pür-âvâzedür sıyt u sadâ-yı mürg ile
Gûyiyâ her gûşede bir dürlü sâz u sözdür

4 `Aşık-ı şeydâya dil-ber iltifât eyler velî
Cân mezâkına sözin kand-ı nebât eyler velî
Şerbet-i la`lin meded-sâz-ı necât eyler velî
Leblerinden mürde-dil kesb-i hayât eyler velî
Neyleyim ammâ yine ol gamzeler dil-dûzdur

5 Aşk-ı Leylâ ile çekdi Kays envâ-ı mihen
Gussa-i Şîrîn ile telh oldı ayş-ı Kûh-ken
Söyleme dil virdügin dil-dâra Yahyâ gizle sen
Bu Murâd'un mülket-i gönlün alup yagma iden
Bir sitem-kâr-ı cefâ-cû dil-ber-i dil-sûzdur

Kasîde-i Sultân Murâd Hân

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sâgar-ı zerrîn-i mihri çarh gerdân eyledi
Bülbül oldı mest-i gül çâk-ı girîbân eyledî

2 Gülşeni devr itdi bâd evrâk-ı gülle subh-dem
Şevke geldi sanki bir tâvûs cevlân eyledi

3 Gonce tıflın şöyle itdi terbiyet ebr-i bahâr
Gül gibi bir nâzenîn-i pâk-dâmân eyledi

4 Gül şikâf-ı gonceden itdi nihânî bir nigâh
Şevket ü câhın görüp kendin nümâyân eyledi

5 Himmet-i vâlâ vü baht-ı ercümendi seyr idün
Bîd-i müşgi mülket-i gülzârda bân eyledi

6 Yaydı bûy-ı sünbüli gülzâra bâd-ı nev-bahâr
Nev-arûs-ı vakt zülfün anber-efşân eyledi

7 Şöyle gevher-pâş oldı bâga sultân-ı bahâr
Lâle câm-ı işretin la`l-i Bedahşân eyledi

8 Lâle vü gül takınur oldı güzeller şimdi hep
La`l ü gevher kıymetin ezhâr erzân eyledi

9 Her biri itmekdedür şevk ü safâ mürgin şikâr
Bülbülân-ı bâg kâr-ı şâh-bâzân eyledi

10 Aşiyânını debistân itdi bülbül bâgda
Beççeler etfâlına ta`lîm-i elhân eyledi

11 Bir zamân ile söyündürmişdi yine rûzgâr
Nergisün zerrîn çerâgını fürûzân eyledi

12 Lâle şem`in vaktidür yaksa benefşe kaplayup
Gülşenün etrâf u eknâfın şebistân eyledi

13 Yakdılar meş`allerin nergislerün gülzârda
Var ise şâh-ı cihân meyl-i çerâgân eyledi

14 Hazret-i Sultân-ı Gâzî Hân Murâd ol şâh kim
Nev-bahâr-ı adli dünyâyı gülistân eyledi

15 Halk-ı `âlem sâye-i `adlinde hep âsûde-hâl
Ebr-i Nîsânî gibi ihsânı yek-sân eyledi

16 Yer yüzinde zulmet-i zulmi izâle itmege
Hak te`âlâ tîgini hurşîd-i rahşân eyledi

17 Hazret-i Hak şöyle virdi havl ü kuvvet ana kim
Oldı nâfiz her ne kim emr itdi fermân eyledi

18 Rûbeh-i pür hîleveş kaçdı mukâbil olmadan
Hasm-ı dûna çün hücûm-ı şîr-i garrân eyledi

19 Karşuya bir kerre turmadı mukâbil olmadı
Heybet-i şemşîr-i kahrından hirâsân eyledi

20 Tîg-i kahrından hirâsân oldı baş göstermedi
Didiler havfından âheng-i Horâsân eyledi

21 Pâdişâhâ hazretün memdûh-ı `âlem eyleyen
Ben kulun sana du`â-gûy-ı senâ-hân eyledi

22 Cân u dilden eyler elbette du`â-yı devletün
Kadrüni Yahyâ gibi her kim ki iz`ân eyledi

23 Devletün dâ'im idüp ömrün firâvân eylesün
Ol Hudâ kim âleme lutfın firâvân eyledi

Der Medh-i Merhûm Sultân Murâd Hân

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Vücûdundur sa`âdet burcunun hurşîd-i rahşânı
Yüzündendür cihâna feyz-ı nûr-ı lutf-ı yezdânî

2 Idüp himmet cihândan zulmet-i ilhâdı mahv eyle
Ele al nûrlandur pertev-i şemşîr-i bürrânı

3 Budur söz kim zafer Sultân Murâd-ı dîn-penâhundur
Hudâ'dan her ne isterse Hudâ âsân ider anı

4 Mu`înündür cemî`-i evliyâ bî-şek ider himmet
Imâm-ı A`zam u şeyh-i mu`azzam Kutb-ı Geylânî

5 Şehâ Bagdâd'ı al ecdâdunun ervâhını şâd it
Husûsan rûh-ı pâk-ı Hazret-i Sultân Süleymân`ı

6 Varup ser-hadd-ı Islâm`a `adûnun haddini bildir
Budur resm-i kadîm-i hânedân-ı âl-i Osmânî

7 Delîlün Hızr olup cünd-i melâ'ik sag u solunda
Kafadarun ola her kande isen hıfz-ı Rabbânî

8 Mukayyedmiş meger bir sâ`at-i sa`d-ı mübarekle
Sefer vaktini ta`yîn eyledi nev-rûz-ı sultânî

9 Görüp eşcâr-ı sahrâda kurulmuş haymeler sandum
Güzel mevsimde nasb oldı otag u tûg-ı hâkânî

10 Görenler râyet-i mansûrını hurşîde peyveste
Sanurlar ser-âlem ol râyete mihr-i dırâhşânı

11 Açup râyât-ı fethi rezmgâhı lâlezâr eyle
Yine ihyâ vü âbâd it makâm-ı pâk-i Nu`mânı

12 Güşâde gonceyi fethe mübârek-fâl add itmiş
Varanlar gülşene mesrûr görmüş verd-i handânı

13 Nesîm-i nev-bahâr öykündi hulk-ı şâh-ı devrâna
Güşâd olsa aceb mi goncelerden çîn-i pîşânî

14 Bahâr eyyâmıdur şimdi safâ sahrâ vü deştündür
Yeter çekdük derûn-ı hânede cevr-i zemistânı

15 Varup Bagdâd fethin görelüm şimdi bi-fazli`llâh
Sitanbul'un bizümdür yine gülzâr u gülistânı

16 Gazâlar eyleyüp Sultân Gâzî memleket alsun
Zahîr olup ana tevfîk-i Hak te`yîd-i sübhânî

17 Gelüp yine serîr-i `izzete ikbâl ü devletle
Cenâb-ı Hakka Yahyâ eylerüz şükr-i firâvânı

GAZELIYYÂT-I YAHYÂ

1

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlün-fâ

1 Bir dilde ki aşkun odı ola peydâ
Hâşâ ki sivâ yanmaya hâşakâsâ

2 Her katresi gûyâ ki bir âteş-pâre
Aşk âteşini göz yaşı itmez itfâ

3 Dilde ola mı tâb-ı celâle tâkât
Envâr-ı cemâle döyemezken cânâ

4 Olmasa eger mâye-i aşkun humda
Dünyâya salur mıydı bu şûrı sahbâ

5 Bir câm araya dem gele şâyet sâkî
Dök hûn-ı dili şîşeyi pâk it Yahyâ

2

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Gösterdi yine sâkî-i meclis yed-i beyzâ
Zerrîn kadehi itdi elinde gül-i ra`nâ

2 Gülşende seher gûşuma bir nagme tokundı
Gelmiş gibi vâdîye yine bülbül-i şeydâ

3 Her halka-i zülf oldı bir âyîne ruhında
Ister niçe yüzden görine hüsn-i dil-ârâ

4 Çak tutmayıcak dâmen-i zülfün dil-i mehcûr
Bulmadı zafer devlet-i pâ-bûsuna cânâ

5 Ancak gam-ı dil-dârı alur havsala-i `aşk
Yahyâ olımaz ana mezâhim gam-ı dünyâ

3

Mef`ûlü fâ`ilâtün mef`ûlü fâ`ilâtün

1 Aşkun odına ey gül yanarsa cân-ı şeydâ
Her bir avuç külinden bir bülbül ola peydâ

2 Mülk-i dile o lebden hakkâ ki korkı vardur
Câ`iz ki bir şererden `âlem yana ser-â-pâ

3 Mey-hâne-i mahabbet mestânelerle toldı
Peymâneler pür oldı `ârif oturma tehnâ

4 Dil sâfdur kederden ammâ güler yüz ister
Hûb olmayana neyler âyîne-i mücellâ

5 Hâl-i ruhını gözler zülf-i siyâhın özler
Yahyâ sevâd-i çeşm ü kalbümdeki süveydâ

4

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Nikâb-ı gonceden arz-ı cemâl itdi gül-i ra`nâ
Bir a`lâ perdeden sen de görin ey bülbül-i şeydâ

2 Yakın itdi felek eyyâm-ı şekke rûz-ı nev-rûzı
Bu takrîb ile birkaç gün temâşâgâh olur sahrâ

3 Tutar bî-bâk gül destinde sâgar bezm-i ayş eyler
Ider feryâd-ı mestân bülbül-i şûrîde bî-pervâ

4 Letâfetle açar gögsin çözer gûy-ı girîbânın
Gül-i ra`nânun ohşar sînesin mihr-i cihân-ârâ

5 Bulaydum câme-hâbında açaydum lutf ile anı
Gireydüm koynına ol goncenün Yahyâ nesîm-âsâ

5

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dönüpdür za`f ile bir rişteye cismimde cân-âsâ
Fitîl-i şem`-i bezmün reşki bükdi kâmetüm cânâ

2 Yanar tîri erir peykânı tâb-ı âteş-i dilden
Birinden âh olur zâhir birinden eşk olur peydâ

3 Dil-i şeydâ egerçe zerre-i nâ-çîzdür ammâ
Derûnında olan sûzı söyindürmez yedi deryâ

4 Niçün pervâne dâ'im yanmaga âteş arar turmaz
Tutuşmaz mı derûnı âteşinden `âşık-ı şeydâ

5 Suhan kim âteş-i dilden kopa lâ-büd olur pür-sûz
Anunçün her sözi Yahyâ'nun âteş-pâredür gûyâ

6

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Ruh-ı dil-dârı rengîn vasf idersin ey dil-i şeydâ
`Acebdür sözleründen reng almazsa gül-i ra`nâ

2 Safâ-bahş olmada gülzârdan mey-hâne eksük mi
Kalur mı bûy-ı gülden bâg-bâna nükhet-i sahbâ

3 Düşelden vâdî-i `aşka inen çok dil-rübâ sevdüm
Hele çok sevdügümden olmadum âzürde-dil kat`â

4 Cefâsı dil-berün `âyn-ı vefâdur ey gönül gör kim
Cefâlar ide ide Kaysı mecnûn eyledi Leylâ

5 Hevâ-yı `aşk u nâr-ı şevk u âb-ı çeşmün olmasa
Kim `âdem dir senün gibi ayak topragına Yahyâ

7

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Elümde şîşe-i rengîn pür mey la `l-i nâb-âsâ
Gözümde katre katre eşk-i ter dürr-i hoş-âb-âsâ

2 Mürîd-i ‘aşk isen incinme ser-gerdânlık el virse
Sipihri döndürür cûy-ı irâdet âsiyâb-âsâ

3 Nihâl-i tâze iken böyle bir serv-i bülend oldı
Dil-i meyyâl çokdan yüz sürer pâyine âb-âsâ

4 Nedîm-i pâk-meşreb bul hevâ-yı `aşk ile pür ol
Vücûdun mahv olınca meyden ayrılma habâb-âsâ

5 Süreyyâ vü hilâle arz-ı câh itsem gerek Yahyâ
Bu fikr ile yolında pây-mâl oldum türâb-âsâ

8

Müfte`ilün fâ`ilün müfte`ilün fâ`ilün

1 Kays-ı melâmet-güzîn râh-nümûndur bana
Meslek-i ehl-i hıred râh-ı cünûndur bana

2 Bezmde dil-ber yakar sîne-i agyâre dâg
Bilmez anun her biri dâg-ı derûndur bana

3 Şem`üne pervâneveş bâl ü perüm yandı çün
Lâzım olan bir zamân sabr u sükûndur bana

4 Sanma cefâlarla ben fârig olam `aşkdan
Her biri bir şîve-i şevk-füzûndur bana

5 Şeb ki ala zülfinün bûyını Yahyâ meşâm
Ol gîce bir kâkül-i gâliye-gûndur bana

9

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Düşmez ol şâha ki her gâh ider istignâ
Gâh olur `âşık-ı şeydâya düşer istignâ

2 Kaçma şimden girü kim cânuma yetdi sitemün
Yeter ey şûh-ı cefâ-pîşe yeter istignâ

3 Getürür hakdan ol mihr-i cihân-tâb-ı kerem
Eylese `âşık eger zerre kadar istignâ

4 Almada nakd-i dili hîç tevakkuf itmez
Turmaz ol şâhid-i bâzâr satar istignâ

5 Sitem ü cevri de Yahyâ'ya tevâzu görinür
Gerçi her vaz`ı gelür yâre nazar istignâ

10

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sende bu `âlem ki var ey âftâb-ı meh-likâ
Kangı mir'âta bakasın olmaya `âlem-nümâ

2 La'l sînem içre yakdı tâze tâze dâglar
Bir ocak kül dökdi gülzâr-ı belâya gûyiyâ

3 Asitânun kâhveş benzi sararmışlarla pür
Şâhum itdün işigün taşın meger kim keh-rübâ

4 Dâ'imâ bî-gânelerdür lutf u ihsânun gören
Olmayayduk kâşki cânâ senünle âşinâ

5 La`lüni Yahyâ inen rengîn ü şîrîn vasf ider
Tûtî-i şîrîn-suhandur bülbül-i rengîn-edâ

11

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Bir âyîneyle Iskender nice benzer sana cânâ
Senün her bakdugun mir'ât olur `âlem-nümâ cânâ

2 Hatâ ile rakîbe atma lutf it hâtırum gözle
Hadeng-i cân-sitânun eylemez çünkim hatâ cânâ

3 Gönül almak dilersen gel beri bâzâr mümkündür
Müsâ`idse eger ser-mâye-i mihr ü vefâ cânâ

4 Gam-ı aşkunla döndüm za`fdan bir mûy-ı bârîke
Firâkun âteşine döymeyüp oldum dü-tâ cânâ

5 Dil-i Yahyâ-yı şeydâyile kullâb-ı ser-i zülfün
Keş-â-keşden halâs olmazsa da senden yana cânâ

12

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Bu kuyun kim gedâ-yı bî-ser ü sâmânıyuz cânâ
` Aceb âlemdeyüz kim âlemün sultânıyuz cânâ

2 Gubâr-ı hattunun hayrânı olduk niçe günlerdür
Bizi güldürmedün bir gün anun hayranıyuz cânâ

3 Dirîgâ bir nefes dinlenmedük gülzâr-ı `âlemde
Bu bâgun niçe yıldur bülbül-i nâlânıyuz cânâ

4 Bizi bilsek niçün ser-defter-i `uşşâk yazmazsun
Bilürsin nâme-i derd ü belâ `unvânıyuz cânâ

5 Dime Yahyâ neden pîr-i mugâna ser-fürû itmek
Bilelden kendümüz şermende-i ihsânıyuz cânâ

13

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Tûtî-sıfat ol câme-i sebzi giye cânâ
Bir söz yiri var mı bak a âyîneye cânâ

2 Uşşâk-ı perîşân-dile hiç söylemez oldun
Düşmen sana bir söz mi didi söyleye cânâ

3 Bir kez dimedün kandadur ol `âşık-ı mehcûr
Bilsem bu cefâya ne sebeb var diye cânâ

4 Hep itdügümüz zühd ü riyâ bî-meze oldı
Düşdük heves-i la`l-i lebünle meye cânâ

5 Ey gam yidi vassâf-ı lebün oldı çü Yahyâ
Şimden girü tûtî gibi sükker yiye cânâ

14

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Cânı kullâb-ı ser-i zülfün çeker senden yana
Gûşe-i çeşmün ne var olsa eger benden yana

2 Gonce-i la`lün gül-i rûyun görenler neylesün
Ey boyı servüm varup bir dahı gülşenden yana

3 Ol sehî kaddi görenler hançer-i zerrîn ile
Iltifât itmez çemende serv ü sûsenden yana

4 Zâhidi tercih ider mi rinde sâhib-tab` olan
Dinledüm güftârını vâ`iz de gevdenden yana

5 Korkarın Yahyâ ki pûlâd olsa da te'sîr ider
Tîr-i âhun kim vara ol kalbi âhenden yana

15

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Zehî cây-ı ferah-bahş safâ-güster hayât-efzâ
Nebâtından yese bir mürg ola ol tûtî-i gûyâ

2 Behiştün kıt`ası dirdüm velî reşk-i behişt olmuş
Kudûm-ı pâdişâh ile bu nüzhetgâh-ı bî-hemtâ

3 Suyın kevser diyü nazmında ögmüş ol şeh-i `âdil
Hoşâ pâkîze-nazm-ı rûh-bahş âb-ı letâfet-zâ

4 Ilâhî Hazret-i Sultân Murâd'a `ömr-i sermed vir
Musahhar ola ana tâ ebed dünyâ vü mâ-fîhâ

5 Diye ihlâs ile yerde beşer gökde melek âmîn
Du`â itdükçe ol şâh-ı cihâna sıdk ile Yahyâ

16

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gonceyi servi sana teşbîh ider her bî-edeb
Hep sükûtunla sükûnundur ana cânâ sebeb

2 `Aşık-ı bî-dil nice söyleşmege kâdir olur
Biribiriyle agız bir idicek ol iki leb

3 Neşve-i hüsnine imdâd itmek isterler meger
Lebleri mey hâzır itmiş hâl-i leb bir dâne habb

4 Sâye-i cehlinde nâ-dân dâ'imâ âsûde-hâl
Cây-ı râhat bulımaz dânâ çeker renc u ta`ab

5 Vakt-i gül sâkî-i gül-ruh gül gibi tab`-ı latîf
Senden ey Yahyâ mey-i gül-gûna istignâ `aceb

17

Mef`ûlü fâ`îlâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Demdür ki hârdan alına dâd-ı `andelîb
Dîvân-ı gülde dinlene feryâd-ı `andelîb

2 Gül hurrem oldı nagme-i bâd-ı bahâr ile
Açıldı gonce-i dil-i nâ-şâd-ı andelîb

3 Bir kerre gülle urmaz iken anı rûzgâr
Mümkin mi zahm-ı hâr ola mu`tâd-ı `andelîb

4 Zülfinde cây-ı dil olan ol zülf-i ham-be-ham
Bir âşiyânedür k'ola âbâd-ı `andelîb

5 Üstâddur ki kimse nazîrin işitmemiş
Yahyâ bu fende kim ola üstâd-ı `andelîb

18

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Geldi şitâda tahtına sultân-ı kâm-yâb
Gûyâ takaddüm eyledi tahvîl-i âftâb

2 Itdi bahâr `âlemi hurşîd-i tal`atı
Nev-rûza kalsa olur idi hâlimüz harâb

3 Itdi şitâda çünki sefer ol güzîn-i halk
Hurşîdden gerek ol şehün pâyine rikâb

4 Sümm-i semend-i Hazret-i Sultân Ahmed'e
Müştâk-ı rûy-mâl idi hakkâ ki şeyh u şâb

5 Ol zümrenün hulûs ile mümtâz u akdemi
Yahyâ kemîne bende-i şâh-ı felek-cenâb

6 Ol şeh `atâyı kullarına bî-şümâr ider
Virsün o pâdişâha Hudâ ömr-i bî-hisâb

19

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Câm bir sırça sarây olmuş ki ferşi la`l-i nâb
Hücredür billûrdan şâh-ı hevâya her habâb

2 Pür görince sâgarı toldı derûnum şevk ile
Câmdan tâ câna te'sîr itdi tâb-i âftâb

3 Bezme virdi şem`-i kâfûrî gibi nûr-i ziyâ
Sâ`id-i sîmîn-i sâkî câm-ı zerrîn-i şarâb

4 Ateşîn meyle surâhî toldı sâkî kandadur
Şevk odı dilde alevlendi niçün itmez şitâb

5 `Aşk ile hoş-hâl olan şeydâya anman vuslatı
Bâde-i sâfî virün Yahyâ'ya katman ana âb

20

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gerçi olur câma ol mahbûb-ı zîbâ teşne-leb
La`line olmaz mı sâkî câm-ı sahbâ teşne-leb

2 Sâye-endâz ol leb-i cûya gel ey nahl-i revân
Pâyuna yüz sürmege âb-ı musaffâ teşne-leb

3 Işiginde mâh-ı nev de feyz umâr gördüm bu şeb
Hâsılı ol şâhun ihsânına dünyâ teşne-leb

4 Bu ne istignâ olur ey pâdişâh-ı bî-niyâz
Hûn-ı ahbâba adû kanmış ehibbâ teşne-leb

5 Ebr-i cûda muntazır ancak dil-i Yahyâ degül
Pür harâret deşt-i hasret içre deryâ teşne-leb

21

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Himmet-i sultân-ı `aşkun ey şeh-i `âlî-cenâb
Çeşme-i çeşmine uşşâkun getürdi yine âb

2 La`l-i nâbun hâke saldı cür`aveş `âşıkları
Itdi bir bezm ehlini bir katre mey mest-i harâb

3 Gelme ey hatt-ı siyeh la`liyle ben hoş-hâl iken
Nâ-mülâyimdür bilürsin meclis-i meyde kitâb

4 Kandadur diyü nola sormazsa dil-ber hâlümi
Kanda kem-ter zerre-i nâ-çîz kanda âftâb

5 Vasf-ı hatt-ı yâr Yahyâ şöyle te'sîr eylemiş
Hâme reftâr eyledükçe geldi bûy-ı müşg-i nâb

22

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Gün gibi tulû` itdi bu şeb necm-i hidâyet
Iyd itdi şeb-i kadre irüp ehl-i velâyet

2 Kürsiye çıkup meclise envârını yaydı
Şeyhüm o gözüm nûrı o hurşîd-i sa`âdet

3 Nâkısları tekmîl nedür ehl-i kemâle
Bedrile hilâlüm benüm ol şems-i kerâmet

4 Bir sencileyin zerre-i nâ-çîze ne yetmez
Ol mihr-i cihân-tâb u ziyâ-güstere nisbet

5 Yahyâ hazer it pâyı kilîmünden uzatma
Mestâne misün sen de nedendür bu harâret

23

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Mestâne nigehle beni bir kec-küleh-i mest
Mest eyledi te'sîr idermiş nigeh-i mest

2 Pür cürm ise de ta`nı ko ey zâhid-i hod-bîn
Bî-`ayb u riyâdur hele cürm ü güneh-i mest

3 Bilmez yolunı hânkâhun rind-i mey-âşâm
Sapmaz der-i mey-hâneden elbette reh-i mest

4 Arâm idemez gûşe-i gülzâra da varsa
Mey-hânede bir hum dibidür tekyegeh-i mest

5 Yahyâ ne aceb nâz şarâbına düşünmüş
Ol gamze-i mahmûr o çeşm-i siyeh-i mest

24

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Cân-bahş sadân ile bize feyz-i hayât it
Bülbül ne gamun var ne turursun nagamât it

2 Hatt ile virildi sana ey mâh melâhat
Dîvân-ı şeh-i hüsnde var anı berât it

3 Vir kalbe cilâ mühre-i mihriyle o mâhun
Mir`ât-i dil-i pâküni âyîne-i zât it

4 Düşdün çü gönül zülf-i ham-ender-ham-ı yâre
Şimden girü var imdi temennâ-yı necât it

5 Evrâk-ı sipihri karala her gice Yahyâ
Ah-ı dil-i sevdâ-zedeyi kilk ü devât it

25

Mef`ûlü mefâ`îlün mef`ûlü mefâ`îlün

1 Agyârı urup virme bâzûlaruna zahmet
Öldürmek ise kasdun şâhum koluna kuvvet

2 Her toluda sultânum bir bûse olur dirler
Güstâhlık olmasun sizde nicedür `âdet

3 Bir hâlde uşşâka râhat mı var ey meh-rû
Geh bîm-i gam-ı fürkat geh fikr-i dem-i vuslat

4 Nergisleri dil-dârun mâdâm ki ola bîmâr
Bir lahza müyesser mi dil-hastelere râhat

5 Hân-ı ni`âm-ı vuslat çok nâz u niyâz ister
Hûn-ı dile râzî ol Yahyâ hele bî-minnet

26

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Aks-i müjgân ile ey dil-ber-i şîrîn-harekât
Sanurum ruhlarun i`râb konulmuş âyât

2 Kuvvet-i kalb olur ey mâh güler yüz senden
Yohsa hiç sana mukâbil mi olurdı mir`ât

3 Zevkdür lâzım olan ni`met içinde olana
N'idügin lezzet-i şekker ne bilür çûb-i nebât

4 Göz mi açdurdı bize cevr ü cefâ-yı eyyâm
Fikr-i bî-hâsıl-ı dünyâyla geçdi evkât

5 Herkese nutk-ı revân-bahş virilmez Yahyâ
Himmet-i Hızr gerek kim buluna âb-ı hayât

27

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa'ûlün

1 Dün neydi cevânân ile meydân-ı harâbât
Bâzîçe-i tıflân idi pîrân-ı harâbât

2 Her subh varur himmet umar pîr-i mugândan
Zühhâd ile bahs itmege rindân-ı harâbât

3 Sâkî yine âbâd ide gör kasr-ı safâyı
Gördük ki yıkılmış yatur erkân-ı harâbât

4 Vasf eylemenüz mey-kedede fushat-ı bâgı
Gâyet sıkılur gûşe-nişînân-ı harâbât

5 Maksûdun irişmekse fenâ içre fenâya
Yahyâ ola gör sâkin-i vîrân-ı harâbât

28

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Itmesün seng-i havâdis câm-ı sahbâyı şikest
Yohsa eyler tîr-i âhum çarh-ı mînâyı şikest

2 Degme söz te'sîr itmez saht-dildür dil-rübâ
Degme bir şemşîr kılmaz seng-i hârâyı şikest

3 Gice pey-der-pey şihâbı göricek itdüm hayâl
Bâd-ı âhum itdi kandîl-i Süreyyâyı şikest

4 Genc-i vasl-ı dil-rübâya mümkin olurdı zafer
Himmet-i merdân ideydi cünd-i a`dâyı şikest

5 Delme bagrın bir bulunmaz gevher-i nâ-yâbdur
Itme bilmezlikle şâhum kalb-i Yahyâ'yı şikest

29

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Iltifât eyler sana ey dil o şâh-ı nîk-baht
Meyl ider elbette hâke mîvedâr olsa dıraht

2 Gevher-i kân-ı ma`ârif oldugunçün hüsrevâ
Eyledi Mevlâ seni zînet-fezâ-yı tâc u taht

3 Şeh-süvâr-ı `arsa-i ikbâl ü `izzetsin müdâm
Olmasun şâhum semend-i devletün bî-zîn ü raht

4 Dest-i kahrunla `adû kaddini ham itmek nedür
Kuvvet-i bâzûna nisbet kavs-i çarh olmaya saht

5 Müttekâ-yı zer-keş ü zer-beft Yahyâ'ya yeter
Künc-i gamda rûy-ı zerdin kodugı bir iki laht

30

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Ey zülf-i ham-ender-ham-ı kullâb-ı mahabbet
Hep sana çekildi dil-i erbâb-ı mahabbet

2 Dil-berse güzel dilse nihâyetde hevâyî
Hâsıl bu ki âmâdedür esbâb-ı mahabbet

3 Bir bahr imiş ey `âşık-ı şeydâ dil-i zârun
Anda bulunurmuş dür-i nâ-yâb-ı mahabbet

4 Yan âteşe pervâneveş itme yine efgân
Ey `âşık-ı miskîn budur âdâb-ı mahabbet

5 Yahyâ harem-i `aşka girerse nola bî-bâk
Meftûhdur erbâb-ı dile bâb-ı mahabbet

31

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Çeşm mest gamze mest ol gözleri fettân mest
Olmasun mı bezm-i `aşkun hem-demi her an mest

2 Bana bir hâlet gelür kim bezm-i gülşen sanurum
Gül gibi çâk-ı girîbân eylese cânân mest

3 Cân figân u nâle eyler ten yolında hâksâr
Bâde-i `aşkıyla yârün oldı cism ü cân mest

4 Ehl-i bezme câm-ı la`li şöyle te'sîr itdi kim
Bâde-i pür-şûr mest ü sâgar-ı gerdân mest

5 Pâdişehün korkarum irer mübârek gûşına
Bülbül-i şûrîde Yahyâ itmesün efgân mest

32

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bir gün gele kim şâd ola mahzûn-ı mahabbet
Çok `âkili ilzâm ide mecnûn-ı mahabbet

2 Aşık gam-ı dehr ile keselnâk olur mı
Çalınmadı mı gûşuna kânûn-ı mahabbet

3 Vâ`iz ola mı serd sözünden müte'essir
Bir dilde ki sûzân ola kânûn-ı mahabbet

4 Hayretde görüp `âşıkı gülmez dimenüz kim
Elbette virür hükmüni ma`cûn-ı mahabbet

5 Baglandı dilüm kalmadı şekvâya mecâlüm
Gör neyledi Yahyâ beni efsûn-ı mahabbet

33

Mefâ'îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Bu âşûba mey-i la`lün midür sahbâ mıdur bâ`is
Kıyâmet mi kopar ol kâmeti bâlâ mıdur bâ`is

2 Yüzime yâr bakmaz söylesem redd-i cevâb itmez
Günâhum var mı yohsa nâz u istignâ mıdur bâ`is

3 Halâs olmadı hîç cân-ı za`îfüm şûr u gavgâdan
Bileydüm dîde mi âyâ dil-i şeydâ mıdur bâ`is

4 Bilürken bî-bekâ oldıgın âb üzre olan nakşun
Bu meftûnluklara ârâyiş-i dünyâ mıdur bâ`is

5 Ezel bezmindeki câm-ı mahabbet mestisin Yahyâ
Belâ-keş Kays'a Mecnûn olmaga Leylâ mıdur bâ`is

34

Müstef`ilâtün müstef`ilâtün

1 Oldı bu denlü âşûba bâ`is
Rez duhteridür ümmü'l-habâ`is

2 Hâdis olalı hatt-ı `izârun
Rûy-ı cihânı tutdı havâdis

3 Bir sohbet itsek ey rûh-ı sânî
Câm-ı mey olsa arada bâ`is

4 Insâf odur kim fenn-i cefâda
Yokdur senünle ey gonce bâhis

5 Terk itse Yahyâ cismi metâ`ın
Kûyun itidür ol zâde vâris

35

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Senden olmazsa `inâyet hâl yâ Mevlâ ne güc
Emr-i dîn gâyet de müşkil âh bu dünyâ ne güc

2 Öldürür mi âkibet ben rû-siyâhı bu hicâb
Ölmek âsândur velîkin haclet-i ukbâ ne güc

3 Sâkiyâ mey sun ki `aşk-ı yârdan bî-tâkatüm
Evveli âsân göründi âhiri ammâ ne güc

4 Mürşid-i pâkün hemân pâyına düş var ey gönül
Cümle düşvâr işleri âsân ider ana ne güc

5 Bir nazarla topragı bî-şekk iderler kîmyâ
Feyz-i isti`dâd lâzımdur velî Yahyâ ne güc

36

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 La`l-i lebünle bâde-i nâb itdi imtizâc
Alışdı biri biri ile iki ter-mizâc

2 Söylen tabîbe yok yire `arz-ı ilâc ider
Bîmâr-ı derd-i `aşk kabûl eylemez `ilâc

3 Artarsa nola hâsıl-ı derd ü metâ`-ı gam
Sutân-ı aşk istemez ey dil harâc u tâc

4 Kâmil nisâr-ı cevher iderken sükutda
Nâkıs kemâl-i cehli ile eyler ibtihâc

5 Yahyâ metâ`-ı fazl dirîgâ kesâdda
Kâlâ-yı cehl bulmada günden güne revâc

37

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Şu`le-i meyle döner şem-i fürûzâne kadeh
Şem `iken yine ider cünbüş-i pervâne kadeh

2 Düşeli `aks-i ruh-ı yâr şarâb-ı nâba
Reşkden kaldı çeh-i Yûsuf-ı Ken`ân'a kadeh

3 Pür iken bâde ile benzer idi `ârızına
Ser-nigûn eylediler döndi zenehdâne kadeh

4 Bize lâzım degül ey çarh bu nüh peymâne
Cümleden yegdi gireydi ele bir dâne kadeh

5 Her biri dâ im el üstünde tutar Yahyâ'veş
Çok bulunmag ile gam günleri yârâna kadeh

38

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Gönül açılmaz irişmez derûna râhat-ı rûh
Seherde lâle gibi içmeyince câm-ı sabûh

2 Bahâr irişse olur her şükûfe bir miftâh
Kilîd-i `işreti gülşende kılmaga meftûh

3 Yudum elümi şarâb-ı mecâzîden tevbe
Be-hakk-ı câm-ı hakîkat be-hak-ı rûh-ı nasûh

4 Olursa tîg-i firâkıyla şerha şerha tenüm
Nigâra derd-i derûnum olup durur meşrûh

5 Tenine yâre urup tîg-i hicr ile Yahyâ
Şehâ ölümlük olaldan rakîb olur mecrûh

39

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Gelür mi yine gönül bâgına bahâr-ı ferah
Virür mi bir dahı nahl-ı murâd bâr-ı ferah

2 Geçer mi hicr güni vasl gicesi irişüp
Şeb-i gam âhir olur mı irüp nehâr-ı ferah

3 Tagıtdı gülşen-i âmâli tünd-bâd-ı sitem
Dirîg ömr gibi geçdi rûzgâr-ı ferah

4 Kalur çemende gider cân bu resme pejmürde
Bu sebzezârda akmazsa cûy-bâr-ı ferah

5 Mekân-ı gussa mahall-i sitemdür ey Yahyâ
Bu tengnâ-yı gamı sanma ola dâr-ı ferah

40

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hûn-ı eşkinden olupdur bülbülün her âb sürh
Bâgda olsa aceb mi sünbül-i sîr-âb sürh

2 Ol şeh-i âlem kimün kanına girmişdür bu gün
Hışmnâk olmış ser-â-pâ giydügi esvâb sürh

3 Ser-suhanlar sürh ile yazılsa hûb olur diyü
Hall ider vasf-ı lebünçün dîde-i ahbâb sürh

4 Kâtib-i kudret şehâ bir nokta yazmış sürh ile
Hîç gözler görmemiş hakkâ `aceb nâ-yâb sürh

5 Zâhiri Yahyâ iden ma`mûr bâtın hâlidür
Şîşeyi gösterdigi budur şarâb-ı nâb sürh

41

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Olıcak servveş ol kadd-i ser-efrâz bülend
Tâk-i hüsnün olur ey dil-ber-i mümtâz bülend

2 Kâkül-i yâr iledür kârı dil-i şeydânun
Rîsmânın kurar üstâd-ı resen-bâz bülend

3 Bilmezem nolsa gerek ehl-i niyâzun hâli
Gün-be-gün olmadadur mertebe-i nâz bülend

4 Bî-karâr olup ider gonce girîbânını çâk
Andelîbâ olıcak nagmeye âgâz bülend

5 Dinleyüp bülbül-i gülzârı begendüm Yahyâ
Nagmeler dil-keş ü ber-kâ`ide âvâz bülend

42

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sana ey âşık murâd-ı yâr olursa ger murâd
Yâ cefâ yâ lutf elbette olursun ber-murâd

2 Nâ-murâd olmak murâd itsem de vechi yok mıdur
Çünki el virmez murâd üzre cihânda her murâd

3 Gönlümü yapmak da yıkmak da elünde dostum
Olur elbette ne eylerse şeh-i kişver murâd

4 Devlet-i pâ-bûs ile uşşâkı eyle kâmrân
Kâm-bahş-ı ehl-i dilsün senden isterler murâd

5 Ber-murâd olmaksa Yahyâ kasdun istignâyı ko
Nâzenîn mahbûba benzer çok niyâz ister murâd

43

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Gün-be-gün mu`tedil olmakda hevâ-yı Bagdâd
Gayret-i ürd-i bihişt oldı şitâ-yı Bagdâd

2 Iltifât itse o şeh ser-be-ser ola gülzâr
Bu hevâyile bu âb ile fezâ-yı Bagdâd

3 Nice sultân-ı guzât olmaya Sultân Murâd
Ki cenâbına nasîb oldı gazâ-yı Bagdâd

4 Feth idüp makdem-i pâkiyle müşerref olıcak
Reşk-i firdevs-i berîn oldı sarây-ı Bagdâd

5 Dâ`imâ pâdişehe eyleye himmet Yahyâ
A`zam-ı müctehidîn ü küberâ-yı Bagdâd

44

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Ele alsan yazılur ey meh-i enver kâgaz
Dil-i sevdâ-zede-i âşıka benzer kâgaz

2 Sana tomar-ı dil ü cânı sunarsam nola kim
Pâdişâh olana elbette sunarlar kâgaz

3 Hırz-ı cân hatt-ı emân bil anı ey âşık-ı zâr
Sana lutfından eger göndere dil-ber kâgaz

4 Yansa kül olsa da mazmûnını izhâr eyler
Sen hemân sözüni yaz dil-bere gönder kâgaz

5 Rişte-i cân ile sar şeh-perine ey Yahyâ
Senden iltürse eger yâre kebûter kâgaz

45

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Nesîm-i nev-bahârî gibi geçdi nâvek-i dil-ber
Açıldı sînemün bâgında yer yer kırmızı güller

2 Açılmış gülşen-i mihnetde bir pür-dâne sünbüldür
Nişân-ı seng-i cevrünle tenümde her elif yer yer

3 Gören dir rûy-ı zerdüm dîde-i gam-dîde aglarken
Bitürmiş cûybâr-ı vâdî-i hicrânda nîlüfer

4 Ser-â-pâ katre katre kanlu yaşıyla gören çeşmüm
Nihâl-i erguvân-ı gülsitân-ı derd ü mihnet der

5 Bahâr-ı âlem-i gam yok diyenler var ise Yahyâ
Vücûd-ı dâg-dârun ruy-ı zerdün anlara göster

46

Müfte`ilün müfte`ilün fâ`ilün

1 Mey-kede sadrında bulunmazsa yer
Hum dibi mey-hâne bucagı yeter

2 Kûyuna kim varabilür togrılup
Çekmese kullâb-ı mahabbet eger

3 Bir gün alur yâr ele lutf ile
Olmasun âyîne-i dilde keder

4 Bir kapudan olur ise feth-i bâb
Anı bilen niçün ola der-be-der

5 Cânumuza itmese Yahyâ cefâ
Iki adû biri birinden beter

47

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Yıkdı gönlüm âşiyânın yâr itdi târ u mâr
Anlamam kim şâh-bâz-ı aşk ide anda karâr

2 Ab-ı hayvân olsa da vaslun getürmen gönlüme
Hayli demdür şîşe-i hâtırda vardur inkisâr

3 Câme-i tenden sıkıldı şimdi cân-ı nâ-tüvân
Hil`at-i in` âm-ı halkı kendüye eyler mi bâr

4 Evc-i istignâdadur pervâzı bâz-ı himmetün
Hamdü li'llâh kim kanâ at saydın itmişdür şikâr

5 Rûzgârundan der-i ümmîdi dîvâr ide gör
Konmasun dirsen derûn-ı hâtıra Yahyâ gubar

48

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hâtır-ı pâkine konmuş bâd-ı âhumdan gubâr
Hâk-i pâyine yetiş ey eşk eyle i`tizâr

2 Kûyına gitdükce yârün kaçma hem-râh olmadan
Kimseye bâr olmaz ey bâd-ı sabâ cism-i nizâr

3 Pür hatardur reh-güzâr-ı aşk bin baş bir pula
Satılursa nola bir gül-berg yolında bin hezâr

4 Dinledür bî-çâre bülbül hârdan feryâdını
Mülk-i gülşende Süleymân-ı gülün dîvânı var

5 Işigünde gözi yaşlu âşıkun bin var iken
Nev-cevânum bin yaşa Yahyâ'yı itdün ihtiyâr

49

Müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün

1 Bir lâciverdî kâsede her subh mihr altun ezer
Vasf-ı cemâlün yazmaga cânâ gerekdür hall-i zer

2 Başı açık yalın ayak abdâlun olmuşdur güneş
Bir yirde ârâm eylemez şevkünle dünyâyı gezer

3 Her gonce dest-i şâhda bir nâme-i ser-bestedür
Bülbül iver kim açıla zımnında maksûdun sezer

4 Bâgun mutarrâ sünbüli başlar açılmaga kaçan
Gördükçe anı sanurum bir dil-rübâ zülfün çözer

5 Çok nâ-tüvânı eyledi Yahyâ tüvânger lutf-ı şâh
Ankâ-yı kâf-ı himmeti besler hezârân zâl-i zer

50

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Gör`âlemün burûdetini geldi nev-bahâr
Koynundan ellerini çıkarmaz dahı çenâr

2 Nev-rûz u nev-bahârun inen hükmi olmadı
Göstermez oldı kendüyi hurşîd-i tâb-dâr

3 Gûyâ bahâr tâcir-i Hindûsitândur
Mâni` metâ ın açmaga evzâ-ı rûzgâr

4 Güller de nâ-şükufte ana kim kulak tutar
Hâlin kime şikâyet ide andelîb-i zâr

5 Taht-ı zümürrüdînine geçdükde şâh-ı gül
Yahyâ işidesin nice feryâd ider hezâr

51

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Açılmayınca gönüller bahârdan ne biter
Bu şiddet üzre olan rûzgârdan ne biter

2 Mülâyim itmez ise yâri gelmesün hattı
Safâ bagışlamayan sebzezârdan ne biter

3 Ne minnet eylerüz agyâre yâre yalvaralum
Nihâldür virecek bârı hârdan ne biter

4 Gerekse mîve-i vasl ol nihâli eyle kenâr
Kenâr-ı bâgda olan çenârdan ne biter

5 Iderse merhem-i lutfın dirîg o şeh Yahyâ
Belâlu âşıka cism-i figârdan ne biter

52

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Subh-dem beççelerine ki gıdâ vire hezâr
Benzer o mutrıba kim ala ele mûsîkâr

2 Meger ayagına yüz sürmek umar bir servün
Tolanur gülşenün etrâfını turmaz enhâr

3 Aşiyân mahfelidür var ise gül câmi inün
Hem-zebân bir nice tıfl andan olur nagme-güzâr

4 Lâle dâg-ı siyehin saklayamaz bir hafta
'Âşık elbette ider sûz-ı derûnın izhâr

5 Vakt-i güldür gelinüz fırsatı fevt itmeyelüm
Sanmanuz kim bize bâkî kala eyyâm-ı bahâr

6 Gül ü mül bezmine meyl itme sözüm tut Yahyâ
Ne cefâ-dîde-i hâr ol ne gam-âlûd-ı humâr

53

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Meclis-i meyde surâhî şem`-i nûr-efşândur
Fer viren bezm-i safâya sâgar-ı rahşândur

2 Tîr-i gam seng-i sitemden incinen âşık mıdur
Dil-rübâdan her ne gelse lutfdur ihsândur

3 Mâni olma gamze-i hûn-hâr görsün kârını
Aşıkun yolunda ölmek ölmemek yeksândur

4 Her cefâ kim yâr ider zevk u safâdur cânuma
Künc-i mihnetde bana eglence bî-pâyândur

5 Kıl du`â Yahyâ ki itsün ömrini mevlâ mezîd
Server-i Osmâniyân Sultân Osmân Hândur

6 Şânına lâyık sa`âdetlerle olsun kâmkâr
Bir şeh-i âlî-himem sultân-ı âlî-şândur

54

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Acı sözler niyyet eylersen de olmam bî-huzûr
Çünki eyler ol zebân ile o leblerden sudûr

2 Artug olur bîm-i cân âşıklara hikmet nedür
Her kaçan hûnî gözünde hüsrevâ olsa fütûr

3 Bir cemâl-i bâ-kemâlün olmuşuz meftûnı kim
Bakdugı mir'ât ider hurşîd gibi feyz-i nûr

4 Korkarın cennetde de uşşâk râhat görmeye
Ögrenürse şîve-i hûbân-ı Istanbul'ı hûr

5 Serv-kaddinden bizi Hak itmeye Yahyâ cüdâ
Üstümüzden sâye-i lutf-ı Hudâ olmaya dûr

55

Mefâ`ilün mefâ`ilün mefâ`ilün mefâ`ilün

1 Gözümde mevc-i hûn-ı dil degül tugyân-ı âteşdür
Bu cism-i sûz-nâküm keştî-i tûfân-ı âteşdür

2 Degül gül âşiyân-ı bülbül-i şeydâ tutuşmışdur
Hezârun itdigi feryâdlar efgân-ı âteşdür

3 Seni bu sûrete koyan gülün aşkıdur ey bülbül
Neye düşse anı yakup kül itmek şân-ı âteşdür

4 Yirin od itmedük kim vardur erbâb-ı mahabbetde
Semenderler gibi uşşâk da sükkân-ı âteşdür

5 Başında od yanarken âşıkun Yahyâ yine yanmaz
Ser-i Mecnûndaki kuşlar meger mürgân-ı âteşdür

56

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Aşıkun almaga cânın tîr kim cânân atar
Ol hadengün üstüne bî-çâre âşık cân atar

2 Söz atar hışmı ile kûyundan rakîbe ol perî
Yâ melek Iblîse gökden âteş-i sûzân atar

3 Seng gelse yârdan âşık öper başına kor
Gûyiyâ ihsân ider hân-ı keremden nân atar

4 Çıkmagiçün gûşe-i bâmına her şeb ol mehün
Aşık-ı şeydâ kemend-i nâle vü efgân atar

5 Reh-güzâr-ı yârdan cem eylesünler lutf idüp
Üstüme Yahyâ kaçan kim topragum yârân atar

57

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dil-i bî-çârenün dil-dâr mehcûr oldugın ister
Nişân-ı tîrinün ol kaşı yâ dûr oldugın ister

2 Aceb bilsem niçün vîrân ider dil şehrini dil-ber
Hemîşe şâhlar hod mülki ma`mûr oldugın ister

3 Şarâb-ı nâz gelmiş göz yine âşûbı artırmış
Gönül ol çeşm-i mestün şimdi mahmûr oldugın ister

4 Zevâli gussasın çeksün diyü ni`met virür yohsa
Felek ehl-i dilün sanman ki mesrûr oldugın ister

5 Ruhun şevkiyle ölmek ârzûsın eylemiş Yahyâ
Virüp îmân ile cân kabri pür nûr oldugın ister

58

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Aks-ı rûyunla derûnum tâbnak olmakdadur
Söz hemân âyîne-i idrâk-i pâk olmakdadur

2 Niceler var cevher eyler bir nazarla topragı
Kîmyâ-yı devlet ey bî-çâre hâk olmakdadur

3 Va`de-i vasl eyleyüp lutf itdün ihyâ eyledün
Günde bin kerre adû ammâ helâk olmakdadur

4 Bezm-i aşkun cür`asın içse göreydi hâleti
Ol kadeh-peymâ ki mest-i âb-ı tâk olmakdadur

5 Korkarın derd-i derûnum ide bir yerden zuhûr
Tîg-i gamla sîne Yahyâ çâk çâk olmakdadur

59

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Zülf-i pür-çînün gamından dîde kim pür âb olur
Her ne bahre kim düşerse katresi gird-âb olur

2 Göz yumup açınca turmaz gelse dil-ber hâneme
Baht-ı bî-dâr olmasa devlet hayâl-i hâb olur

3 Yâre açsa sîneye dil-ber gelür câna ferâh
Aşık-ı bî-çâreye ol yâre feth-i bâb olur

4 Eşk-i `âşıkdan hazer kıl ey cevân-ı tünd-hû
Kim niçe ma mûreler vîrân ider seyl-âb olur

5 Bir dile Yahyâ tokunsa pertev-i feyz-i Hudâ
Zerre-i nâ-çîz iken hurşîd-i âlem-tâb olur

60

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Cihânda âşık-ı mehcûra sanma râhat olur
Neler çeker bu gönül söylesem şikâyet olur

2 Ölünce demreni kalsun çıkarmanuz dilden
Tahammül eyleyemem olda bir cerâhat olur

3 Bu rûzgârda bir berg-i ayş girmez ele
Felek müsâ ade itmezse bi-mürüvvet olur

4 Le`îme rencîş-i hâtır virür kerem itmek
Mukayyed olmasun erbâb-ı dille zahmet olur

5 Yakında kûy-ı harâbâta ugradum Yahyâ
Ne hûb cây-ı safâ gûşe-i ferâgat olur

61

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Fikr-i ruhun ki dîdeden eşküm revân ider
Bâg-ı hayâli bir suyı çok gülsitân ider

2 Her yiri hûb olan güzelün nâzı çog olur
Esbâb-ı hüsn sâhibini kâm-rân ider

3 Aşık ne denlü olsa da bî-nâm ü bî-nişân
Bir nâm ider hadengine dil-ber nişân ider

4 Dil-ber odur ki hüsn ü bahâ kıymetin bile
Ol hâce-i cemâl sakınsun ziyân ider

5 Yahyâ o mâha ta`nı ko nâ-mihribân diyü
Te`sîr-i aşk bir gün anı mihribân ider

62

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gonceye ol neşve kim çâk-ı girîbân itdürür
Bülbül-i şûrîdeye feryâd-ı mestân itdürür

2 Dil hevâyî olmada esdikçe bâd-ı nev-bahâr
Bu hevâlar âdeme azm-i gülistân itdürür

3 Nagmeler itdükçe bülbül gül nihâli salınur
Lutfını ana sabâ gûyâ ki iz ân itdürür

4 Bir revâcı var harâbâtun ki bir gün korkarın
Zâhid-i şehre bînâ-yı zühdi vîrân itdürür

5 Şol kadar oldı müsâ`id cûya ebr-i nev-bahâr
Kendi hâlinde komaz elbette tugyân itdürür

6 Hâb-ı nâz olur mı dâ'im vakt olur şâh-ı güle
Bâgda bülbüllerün feryâdı dîvân itdürür

7 Tolanur gülzârun etrafını Yahyâ cûybâr
Gûşe gûşe gülşeni yârâna seyrân itdürür

63

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Pîrâhenün kocar seni âdem helâk olur
Cevrün eliyle bir gün olur ol da çâk olur

2 Ey cân tabîbi haste-i aşkun revâ mıdur
Dermân ümîdin eyler iken derdnâk olur

3 Akil cihândan el yusa ey dil aceb midür
Alâyiş-i zamâneden ol vakt pâk olur

4 Çeşm-i hasûda girmemege çâre var mıdur
Ol kim göze tokunmıyayın diyü hâk olur

5 Dönmez ölünce râh-ı hatarnâk-ı aşkdan
Yahyâ gibi şu kimse ki bî-vehm ü bâk olur

64

Müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün

1 Şîrîn dehânun dil-berâ ser-çeşme-i cân kendidür
Cânlar bagışlar sözlerün kim âb-ı hayvân kendidür

2 Bir âhen-i serd idi dil âşık degülken şimdi ol
Dükkân-ı âhengerdeki kânûn-ı sûzân kendidür

3 Bezm-i mey olmuş gülsitân ol bâga sâkî bâgbân
Her tolı sâgar hod hemân bir verd-i handân kendidür

4 Künc-i gam u endûhda kaldık za`îf u bî-mecâl
Sâkî getür sun sâgarı kim derde dermân kendidür

5 Yahyâ derûnun hânesin eyle dil ü cândan tehî
Sînende ol rûh-ı revân yetmez mi kim cân kendidür

6 Meddâh olursan Hazret-i Sultân Murâdun medhin it
Dünyâya feyz-i nûr iden hurşîd-i rahşân kendidür

7 Esb-i sebük-seyri sabâ zeyn-i semendi taht-ı zer
Ol pâdişâh-ı Cem-haşem hakkâ Süleymân kendidür

65

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Gîsûlarun dil almaga tedbîr itdiler
Iki belükle âlemi teshîr itdiler

2 Sâkî-i bezmün aldılar âhir ayagını
Sofî vü şeyh savma`ada el bir itdiler

3 Birisi sübha aldı ele biri câm-ı mey
Gûyâ ki rind ü zâhidi tahyîr itdiler

4 Ol iki zülf ayak tolayup bî-sebeb dile
Bir bî-günâhı beste-i zincîr itdiler

5 Çeşmi agardı aglamadan kaddi oldı lâm
Yahyâ'yı tâzeler gam ile pîr itdiler

66

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Çeşm-i hûnînüm hayâlün şâhını i`zâz ider
Her gelişde bir kumâş-i sürh pây-endâz ider

2 Kim kaçar yalvarmadan dil-dâra ammâ neylesün
Aşık-ı şeydâ niyâz itdükçe dil-ber nâz ider

3 Sen hemân künc-i niyâzı bekle ey güncişk-i dil
Şâh-bâzun çünki evc-i nâzda pervâz ider

4 Sırr-ı aşkı bülbül-i şeydâ niçün fehm itmeye
Kanda bir agzı açık varsa anı hem-râz ider

5 Az çok neylerse Yahyâ lutfıdur ihsânıdur
Dime ol meh-rû cefâyı çok vefâyı az ider

67

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Yâr açup mir'âtı bakdukça açılmış gül sanur
Aks-i la`lin sâgar-ı la`line konmuş mül sanur

2 Gûşe-i destârda sünbül görüp meftûn olur
Dil anı tarf-ı külâhından çıkan kâkül sanur

3 Çîn harâcı zülfinün bir târına olmaz bahâ
Müşterî olur dil-i şeydâ anı sünbül sanur

4 Nagmeler eylerken ol mahbûb-ı zîbâyı gören
Şâh-ı gülde bir yire gelmiş gül ü bülbül sanur

5 Tâze güllerle görüp Yahyâ nihâl-i gülşeni
Meyl ider bî-ihtiyâr ol ârızı kâkül sanur

68

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Hem-râh idüp adûları hoş-hâl ider yürür
Hâk-i reh-i mahabbeti pâ-mâl ider yürür

2 Ümmîdvâr vaslun önünce kaçar müdam
Seyr eylenüz ol lâle-ruhı âl ider yürür

3 Ahd eylemişdi gelmege eglendi gelmedi
Ol şâh-ı hüsn gelmede ihmâl ider yürür

4 Ol şâhı âh u nâle yürütmez belâ budur
Varur rakîb yanına idlâl ider yürür

5 Hicriyle bî-karâr idügin yâre arz içün
Yahyâ sirişk-i çeşmini irsâl ider yürür

69

Fe'ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Ser-i zülfünde dilün nâle-i şeb-gîri nedür
Bu belâdan nice cân kurtara tedbîri nedür

2 Firkatünde dil-i şeydâyı tamâm itdi gamun
O fakîrün nedür eksükligi taksîri nedür

3 Gamze tîgi müje tîriyle görünse dil-dâr
Rüstem-i Zâl nedür tîgi nedür tîri nedür

4 Istemez çünki mukayyed ola kendüyle cihân
Bir taraf silsile-i zülf-i girih-gîri nedür

5 Akibet öldürürin hışm ile Yahyâ'yı dimiş
Gönli var çünki vefâ itmege te`hîri nedür

70

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`i lün

1 Tûtiyâdan topragum vakt ola tercîh ideler
Rindler sâgar düzüp zühhâd tesbîh ideler

2 Kalb ise dil gam degül hükm idicek sultân-ı aşk
Nakd-i vakt idüp belâ odıyla tashîh ideler

3 Gamze-i hûn-rîz-i dil-ber şöyle meşhûr ola kim
Tîg ü hançer vasf idenler ana telmîh ideler

4 Müdde`îden âşık-ı sâdık niçün fark olmaya
Hûblar olmaz mı kim uşşâkı tenkîh ideler

5 Besdür ol şâha gedâ-yı kûyun unutma dimek
Dostlar lâzım degül Yahyâ'yı tasrîh ideler

71

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Rûy-ı zîbâsında dil-dârun ki müşgîn mû biter
Benzer ol gülzâra etrâfında anber bû biter

2 Nahl-i güldür kâmetün ey gonce-i bâg-ı vefâ
Kudret-i Hak ile ammâ anda şeftâlû biter

3 Kâmetün nahlini dâ'im ideyin hâtır-nişân
Ey gül-i pâkîze-dâmânum gönülden o biter

4 Gerçi merhemdür nigâh-ı lutfı yârün yârâna
Sanma ammâ zahm-ı tîg-i gamze-i câdû biter

5 Yâre Yahyâ gül disem gülmez açılmaz bir zamân
Görmedüm ol gonce-i ra`nâ gibi mahbûb-ı ter

72

Me`fâilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Hemîşe merdüm-i çeşmüm izâr-ı yâra bakar
Gözüm o penceredür sahn-ı lâlezâra bakar

2 Zamân gelür yine zerrîn kadeh alur eline
Çemende nergis-i şehlâ hemân bahâra bakar

3 Nesîm-i lutfunadur intizârı fülk-i dilün
Çog oldı sâhil-i mihnetde rûzgâra bakar

4 Seni gelür işidüp bâga yâsemen cânâ
Çıkup o şevk ile dîvâre reh-güzâra bakar

5 Ne i`tibâr bu evzâ`a merd olan Yahyâ
Ne zillete nazar eyler ne i`tibâra bakar

73

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gelmede bezm-i meye eglenme hem-demlik budur
Cümleden evvel müşerref eyle âdemlik budur

2 Pür gerekdür sâgar-ı işkeste câm-ı zer-nişân
Meşreb-i ehl-i fenâda ey gönül Cemlik budur

3 Çekmezin dünyâ gamın bir hâlete irgürdi aşk
Bâ`is-i şâdî olur gam işte bî-gamlık budur

4 Hânkâhda baş döner mey-hâneler içre ayâg
Farkını fehm eylemez abdâl sersemlik budur

5 Hasm-ı Yahyâ kuvvet-i câhına magrûr olmasun
Merd ise nefsin zebûn itsün ki Rüstemlik budur

74

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Cânı dil ol ham-ı gîsû-yı semensâya çeker
Râzını söylemek ister anı tenhâya çeker

2 Kad çeküp gün-be-gün olmakda bülend ü mevzûn
Nahl-i gül var ise ol serv-i dil-ârâya çeker

3 Gizleyüp dâne-i hâl-i ruhınun sevdâsın
Mûr-ı bî-çâre-i dil künc-i süveydâya çeker

4 Hançerin kime olursa çeker ol gamze-i mest
Dil-i mecrûh sakınsun anı da`vâya çeker

5 Şükr kim ehl-i dili Hazret-i Sultân Murâd
Işiginde kul ider rütbe-i vâlâya çeker

6 Mu`terifdür yine sad gûne kusûra Yahyâ
Gerçi makdûrını ol dergeh-i a`lâya çeker

75

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Hatt u leb ü izârı ruh-ı yâri bozdılar
Tagıldı müşterîleri bâzârı bozdılar

2 Agyârdan ayırdılar ey meh-likâ seni
Bir hîle ile leşker-i küffârı bozdılar

3 Zülfin tagıtdı yâr gönül oldı bî-karâr
San âşiyân-ı bülbül-i gülzârı bozdılar

4 Kaldı nukûd-ı eşk-i ruh-ı zerd geçmeden
Gitdi revâcı dirhem u dînârı bozdılar

5 Yahyâ alurdı nakd-i dil ü câna vaslını
Ol dil-rübânun itdigi ikrârı bozdılar

76

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Jâleveş dökme yaşun ol gül-i ra`nâ ter olur
Gonce-i gülşen-i nâz ey dil-i şeydâ ter olur

2 Ey gönül aglama gül sünbül-i hoş-bûyından
Ebrden nem kapar ol zülf-i semensâ ter olur

3 Su gibi pâyuna şûrîde gönüller akdı
Korkarın dâmenün ey serv-i dil-ârâ ter olur

4 Ben mey-i aşk ile mest olmagı tercîh iderin
Bu sözümden alınur gerçi ki sahbâ ter olur

5 La`l-i cânâneye benzer diyü helvâ-yı teri
Agzuna alma leb-i nâzüki Yahyâ ter olur

77

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Hum içre cûş ider mey-i pür-şûr mest olur
Bezm ehlini yıkar bu ne pür-zûr mest olur

2 Şemşîr elinde fitne vü âşûba başladı
Çeşmi de gamzesi gibi meşhûr mest olur

3 Aldanma çeşm-i dil-beri gördünse nâ-tüvân
Ey dil sakın ki bir gün o mahmûr mest olur

4 Döymez Kelîm şa`şa`a-i câm-ı vasluna
Bir lem`ası tokunmagile Tûr mest olur

5 Şâyed ki bir tevâzu`-ı mestâne eyleye
Yahyâ kaçan o dil-ber-i magrûr mest olur

78

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Ebrû vü müjen tîg-i cefâ tîr-i kazâdur
Ol kâkül-i pür-çîn ise emvâc-ı belâdur

2 Aşûb u fitendür hat u hâlün senün ey mâh
Ol gamze-i hûn-rîz ise bir hışm-ı Hudâdur

3 Zülf-i siyehün dâm-ı giriftârî-i uşşâk
Bîmâr gözün derd-i derûn-ı zu`afâdur

4 Zehr akmada her bâr rakîbünse yüzünden
Her bir sözi öldürmese de câna cefâdur

5 Çün hükm-i kazâdur bu cefâlar bu belâlar
Yahyâ'ya düşen cân ile teslîm ü rızâdur

79

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Rast gelüm yâre bir serv-i dil-ârâdur gider
Pâyına `uşşâk düşmüş bir temâşâdur gider

2 Kanda gitsen zülf-i müşgînünden ayrılmaz gönül
Kâr u bârın baglamış hâzır müheyyâdur gider

3 Câme-i gülgûn ile olmuş o şeh eşheb-süvâr
San nesîm-i subh ile gül-berg-i ra`nâdur gider

4 Kâr-ı dîn ısmarlanur dünyâyı bilmez gâfile
Söze âgâz itse ammâ dîn ü dünyâdur gider

5 Bî-bekâdur devlet ü ikbâl Yahyâ'dan işit
Başuna alma belâ-yı aşkı gavgâdur gider

80

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Ne meclisler kurulmuşdur ne sâgarlar sürülmüşdür
Mahabbet bâdesine benzer olmaz hep görülmüşdür

2 Gönül mir`atini sad-pâre gördüm râh-ı zilletde
Mukarrer bir cefâ-cû seng-dil yâre urulmuşdur

3 Senün bûy-ı dil-âvîzünle bahse eylemez cür`et
Bahûr-ı Meryemün ey gonce-fem gûşı burulmuşdur

4 Dilâ âlem yıkılmaz göklere âhun direk olsa
Bu çetr-i lâciverdî anun üstüne kurulmuşdur

5 Dil-i meyyâl o servün hâk-i pâyında karâr itmiş
Bulandı bir zamân Yahyâ hele şimdi turulmuşdur

81

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 `Aşıkun bâlîni yârün südde-i dergâhıdur
Istinâd ol âsitâna müntehâ-yı câhidür

2 Künc-i çîn-i zülfi kim sıgmaz ana mûy-ı hayâl
Dil gibi bir bî-vücûdun pehn-i nüzhetgâhıdur

3 Dûd-ı âhında görinür pîç ü tâb-ı ıztırâb
Var ise bî-çâre gönlüm âhınun hem-râhıdur

4 Çarh-ı gerdânunda ahvâlin perîşân eyleyen
Şübhesiz bir`âşıkun dûd-ı kebûd-ı âhıdur

5 Pây-bûs-ı yâre hâk olmakla mümkindür vusûl
Pây-mâl olsun diyen Yahyâ'ya devlet-hâhıdur

82

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gönül mir'âti kim sad-pâre-i dest-i celâlündür
Yine her pâresine cilve-ger baksan cemâlündür

2 Cemâl-i bâ-kemâlündür sevâd-ı çeşmünün nûrı
Süveydâ-yı dili `aşk ehlinün sevdâ-yı hâlündür

3 Hayâlünde eger eglenmeyeydi hâl müşkildi
Belâ küncinde kim eglencemüz cânâ hayâlündür

4 Kosan ârâm itmez kürsî-i zerrîn-i hurşîde
Mahabbet reh-güzârında gönül kim pây-mâlündür

5 Ser-i ehl-i mecâz olan belâ-keş Kays'un ahvâli
Hakîkatde nazar olunsa Yahyâ hasb-i hâlündür

83

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Berg-i zer-i pür-nakş ile gülşende vezândur
Gûyâ ki sabâ gâşiye ber-dûş-ı hazândur

2 Gerdân ider evrâkı sabâ sahn-ı çemende
Cevlâna gelür şevk ile tâvûs-ı cinândur

3 Zer tepsiler atılmada meydân-ı çemende
Hengâm-ı `atâ sûr-ı şeh-i`âlemiyândur

4 Sarı saman altında su yürütmede mâhir
Hakkâ ki hazân faslı da kallâş-ı cihândur

5 Evrâk döner şevk ile fânûs-ı hayâle
Seyr it ne suver zâhir olur devr-i zamândur

6 Nakşını çıkarduk hele sûdâger-i bâgun
Bildük ki anun eyledügi sûd-ı ziyândur

7 Yahyâ varak-ı bîdi gör e nice sarardı
Geç `ayş u safâdan ki hilâl-i Ramazândur

84

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Lisân-ı ehl-i dilde aşka gülzâr-ı belâ dirler
Cevânun kâmet-i mevzûnuna nahl-ı cefâ dirler

2 Yakın olmaz güzeller `âşık-ı mehcûr u şeydâya
El öpmek ârzû itsen ırakdan merhabâ dirler

3 Harâbâtı egerçi görmedük ammâ görenlerden
Işitdük bir neşât-efzâ makâm-ı pür-safâ dirler

4 Niyâz eyle cefâdan vaz gelsün cân-ı mahzûna
Seni ey dil gam-ı cânâne ile âşinâ dirler

5 Halâs olmaya gibi `aşk elinden bir zamân Yahyâ
Yine bî-çâreyi bir dil-rübâya mübtelâ dirler

85

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Hüsn kim gâliye vü gâzeden imdâd ister
Istemez dil anı bir hüsn-i Hudâ-dâd ister

2 Zülfi kaydında olan bâg u bahârı neyler
Seyr-i gülzârda bir hâtır-ı âzâd ister

3 `Aşk dâmânını elden koma kim neyl-i kemal
Heves-i bî-kesel ü himmet-i üstâd ister

4 Bilmeyen farkını mey-hâne ile hânkahun
`Acabâ pîr-i mugândan nice irşâd ister

5 Gerçi kim gamla da çok ülfet olundı Yahyâ
Şâdmân olmagı da bu dil-i nâ-şâd ister

86

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Kasdun ey dil yüksek uçar bir hümâ pervâzedür
Hâke ol itmez tenezzül meyli evc-i nâzedür

2 Kâmet-i bâlâ belâsıyla çakışdırmak olur
Gussa-i dûr u dırâz zülfi bî-endâzedür

3 Dâglarla nev-be-nev zeyn eyleyüp `arz ideyin
Meyl ide şâyed görince dâg-ı sînem tâzedür

4 Bir güzel mecmû`adur gül vasf-ı rûyun yazmaga
`Andelîbün rişte-i cânı `aceb şîrâzedür

5 Yâre `âşıkdur diyü `uşşâkdan gör nagmeyi
Çıkdı Yahyâ nakşımuz `âlemde bir âvâzedür

87

Mef`ûlü fâ`îlâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Söz kim zebânuma gele gûyâ zebânedür
Ben `âşıkam sözüm de benüm `âşıkânedür

2 `Aşık odur ki yâri işiginde cân vire
Mecnûn-ı gâfilün harekâtı yabânedür

3 Her kişi nakd-i cânını âmâde eylesün
Yârân-ı `aşk sohbetimüz `ârifânedür

4 `Arz-ı niyâzı bülbül-i zârun figân iledür
Pervâne-i belâ-zedenün yane yanedür

5 Yâr işigine tuhfe-i cân ile gelmeden
Mâksûd feyz-i cûdına Yahyâ bahânedür

88

Mef`ûlü fâ`îlâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Düş hâke dirse `âşıkına dil-beri düşer
Ferş-i kadem ider yüzin âdem yeri düşer

2 Bir iki günde lâle-i mey-hârı seyr idün
Ditrer ayagı turmaz eli sâgarı düşer

3 Irgürse bâga bu yürüyüşden haber nesîm
Endâm-ı bîde lerze gelür hançeri düşer

4 Yüz yire koyup aglar işügünde ehl-i derd
Devlet anun ki kapuna sîm ü zeri düşer

5 Yahyâ gibi fütâde olursa gören nola
Hûb olıcak metâ` ana çok müşterî düşer

89

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gelür mihmân-ı gam câna şeb-i mihnet hücûm eyler
Gönül zünburveş inler ne bâl eyler ne mûm eyler

2 Cihânda rind odur ugratmayup âlâm-ı dünyâyı
Muvâfık yâr ile bir gûşede def`-i gumûm eyler

3 Hat-ı ruhsârınun sevdâsın itse dil ba'îd olmaz
Biraz da Çîni görsün çok zamândur seyr-i Rûm eyler

4 Nice cân virmeyem bûy-ı dil-âvîzine dil-dârun
Müşerref eyledükçe bezmi tebşîr-i kudûm eyler

5 Ta`ayyünden halâs olur bu bezmün hem-demi Yahyâ
Habâb-ı sâgar-ı sahbâ gibi mahv-ı rüsûm eyler

90

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Hezâr şîve ile gönlümi o şâh kapar
Şu dil gibi ki anı nâ-gehân sipâh kapar

2 Sabâdan eyle hazer çıkma hâneden ey şem`
O düzd her gice bir niçe şeb-külâh kapar

3 Kapuna haste gönül müncezib hemîşe meger
O kehrübâdur işigün taşı ki kâh kapar

4 Meh-i nevünde eger düşse bir dilim nânı
Mukarrer anı da erbâb-ı mâl ü câh kapar

5 `Adû gurûrı kosun rûzgârdur Yahyâ
Der-i sa`âdeti gâhî açarsa gâh kapar

91

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Dîde hûn-ı dille pür oldukça eşk-i ter döker
Aglamakdan gayrı dermân bulımaz ölçer döker

2 Kâş ol toprâg olaydum gûşe-i mey-hânede
Üstüne sâkî-i meclis cür`a-i sagâr döker

3 Sür`ât itme sâkiyâ destünde varken tolı câm
Bâd-ı tünd esdükce bir gün bâgda güller döker

4 Gâh nergis `ayş ider zerrîn kadehle râygân
Gâh olur girmez eline nice sîm ü zer döker

5 Bir `aceb vâdîye saldı `aşk-ı bî-pervâ beni
Ana ankâ-yı hayâl ugrarsa Yahyâ per döker

92

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa'ûlün

1 Sun sâgarı sâkî bana mestâne disünler
Uslanmadı gitdi gör o dîvâne disünler

2 Peymânesini her kişi toldurmada bunda
Şimden girü bu mescide mey-hâne disünler

3 Dil hânesini yık koma taş üstüne bir taş
Sen yap anı iller ana vîrâne disünler

4 Gönlünde senün gayr u sivâ sûreti neyler
Lâyık mı bu kim Ka`beye büt-hâne disünler

5 Yahyâ'nun olup sözleri hep sırr-ı mahabbet
Yârân işidüp söyleme yâbâne disünler

93

Mef`ûlü fâ'ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Eyler nevâ hezâr nesîm-i bahâr eser
Hoşdur hevâ-yı bâg güzel rûzgâr eser

2 Yârün ayagı tozına ugrar meger sabâ
Gülzâra armaganla gelür müşg-bâr eser

3 Bir hisse alıgör nefehât-ı cemâlden
Hakkun nesîm-i rahmeti leyl ü nehâr eser

4 Dil bî-karâr olursa da hemvâre gam degül
Dilde hevâ-yı aşk hele ber-karâr eser

5 Yahyâ dil-i fakîri yakan eylesün hazer
Ahı yili eserse eger pür-şerâr eser

94

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gamze-i dil-ber ki çeşm-i mestine nâz ögredür
Sanki bir sayyâd-ı mâhirdür ki şeh-bâz ögredür

2 Gonce tıflı bülbülün feryâdına gülse nola
Dâye-i ebr-i bahârî anı tannâz ögredür

3 Mutrıb-ı bezm-i bahârî gülden idüp dâ'ire
Andelîbe her seher her şeb ser-âgâz ögredür

4 Itdürür `aşkun dile zülfünden ebr-i dili hayâl
Pehlevândur kim terâzû ile cân-bâz ögredür

5 Câna te'sîr itdi Yahyâ ol cevânun nagmesi
Korkarın kim anı bir nâ-sâz nâ-sâz ögredür

95

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Bülbül şetâreti gül-i handânı güldürür
Taklîd-i zâg kebg-i hırâmânı güldürür

2 Olmaz mı bir latîfe-i gaybiyye âşikâr
Bezm-i belâda `âşık-ı nâlânı güldürür

3 Hattun gubârı agladur ey dil-rübâ beni
Gerçi gubâr merdüm-i hayrânı güldürür

4 Dil-ber gelince bezme yüzi güldi `âşıkun
O tıfl-ı şûh mürde-i bî-cânı güldürür

5 Yahyâ'yı agladursa eger yâr gam degül
Müşkil budur ki düşmen-i nâ-dânı güldürür

96

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Demidür âzmâyiş eyleyüp tab`un hüner göster
Murassa bir gazelle la`lini vasf it güher göster

2 Seni özler gelür ey cân-ı şeydâ tîri âgâh ol
Çık istikbâline ta`zîm u ikrâm eyle yer göster

3 Ruh-ı zerd akçe itmez nukre-i eşk ile iş bitmez
Cevânun kalbini almak dilersen sîm ü zer göster

4 Gözüm gibi görüp baş üzre turmak nicolur seyr it
Bana `âlemde nergis gibi bir sâhib-nazar göster

5 Toyunca tâze şeftâlûlerin almak nasîb eyle
O nahl-i tâzeyi Yahyâ'ya yâ Rab bârver göster

97

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Dahı var devr-i güle eldeki câm-ı meyi gör
Ni`metün kadrini bil himmet-i pey-der-peyi gör

2 Şu`le-i dâg ile gönli büyüdi abdâlun
Nola magrûr ise başındaki tâc-ı Keyi gör

3 Rind isen kürki içinden giyegör kim bana
Kodı mı giymege sincâbını düzd-i deyi gör

4 `Arz ider hâlini dinler bulıcak `âşık-ı zâr
Nice inler nice feryâdlar eyler neyi gör

5 Kim anar yolına cân virdügüni ey Yahyâ
Unudurlar seni bî-çâre hemân ölmeyi gör

98

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Dil degüldür kafes-i cismüme bülbül kodılar
Dâglar anlamanuz yer yer ana gül kodılar

2 Zülf kim başına sultân idi pâ-mâlün olup
Sana kul eylediler adını sünbül kodılar

3 Gördiler zülf-i siyâhun hevesin her yirde
Dil-rübâlar da o sevdâ ile kâkül kodılar

4 Bir benefşe koyalum şîşeye çün kim komaduk
Ne gül ü lâle ne sünbül ne karanfül kodılar

5 Sabrunı gâret idüp aldılar eşk-i çeşmün
Sende Yahyâ ne tecemmül ne tahammül kodılar

99

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 `Azm ider gülzâra `âşık nev-cevânın gezdürür
Bir ölümli hastedür bî-çâre cânın gezdürür

2 Aşık-ı ham-geşteden dil-dâr kim olmaz cüda
Bir kemân-keşdür ki yanınca kemânın gezdürür

3 Gerden-i hurşîde zencîr-i şu`â`ı bend idüp
Pehlevân-ı çarhı gör şîr-i jiyânın gezdürür

4 Berg-i gül bâr oldı mı anlar ki dinlensün diyü
Şeh-süvârum eşheb-i çâbük-`inânın gezdürür

5 Gösterür Yahyâ ma`ârif ehline mecmû`asın
Gûyiyâ bir bâgbândur gülsitânın gezdürür

100

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Birbirine girdiler tolâblarla âblar
Ablar gâlib olınca döndiler dolâblar

2 Ey melâhat bahri ol nâfi sabâ vasf itmese
Ugramazlardı göbek burmasına gird-âblar

3 Arızı üzre ser-i zülfi düşer mikrâzdan
Gûyiyâ dil-ber kitâb-ı hüsnini i`râblar

4 Kalmışuzdur bâdenün keyfiyyetin idrâkden
`Aklımuz almışdur ey sâkî o la`l-i nâblar

5 Pertev-i ruhsâr-ı sâkî şu`le-i câm-ı şarâb
`Ayşa âgâz eyle Yahyâ geçmeden meh-tâblar

101

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bîm-i reh bilmez şeb-i târîkde tehnâ gelür
Senden ey meh-rû hayâlün bana bî-pervâ gelür

2 Gönderürsin yüz bin istignâyla düşnâm-ı telh
Sanma düşnâm ile senden bana istignâ gelür

3 Cânına tokunmayınca bilmez âdem noldugun
Tîr-i dil-dûz-ı mahabbet şöyle nâ-peydâ gelür

4 Benzer ey pîr-i mugân rez duhterine bulaşur
Kûyuna `âkil varan erbâb-ı dil şeydâ gelür

5 Cân çekişmekde kapunda her gelen Yahyâ gibi
Fitne vü âşûbı artırma şehâ gavgâ gelür

102

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Lâleveş giymiş kabâ-yı sürh `izz ü nâzı var
Söyleşilmez ol hümâyile `aceb pervâzı var

2 Big mi yokdur beste-i fitrâkun olmuş mürg-i dil
Kangı şâhun çeşm-i mestün gibi bir şâh-bâzı var

3 Gonceyi açmış nezâketle nesîm-i nev-bahâr
Bülbül-i şeydâ sevinsün öyle bir hem-râzı var

4 Bir seher gülzâra gelsen `andelîbi dinlesen
Hayli a`lâ nagmeler eyler bülend âvâzı var

5 Her zamân sûz-ı firâk olmaz visâl irdi açıl
Alem-i aşkun da ey Yahyâ kışı var yazı var

103

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Tagıdur dil-dâr zülfin zînet-i ruhsâr ider
Gülsitânın bâgbân-ı hüsn sünbülzâr ider

2 Başladı feryâd ü zâra bülbül-i âşüfte-hâl
Kimseye nevbet degürmez âdemi bî-zâr ider

3 Bülbül ü pervâne aşk ile bulaldan iştihâr
`Aşkdan dem urmaga ehl-i mahabbet`ar ider

4 Dil ham-ı zülfin cihâna virmez ammâ gâh olur
Şâne ol bî-çâreye dünyâyı teng ü târ ider

5 Gülden anlar bülbül ey Yahyâ meger gûş-ı kabûl
Meclisinde itdigi her nagmeyi tekrâr ider

104

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gün yüzün mâhiyyet-i hüsni kemâhî gösterür
Nûr-ı Hakkı yine ol şem`-i ilâhî gösterür

2 Bir alay olsa güzeller hep teveccüh yâredür
Halk-ı âlem birbirine pâdişâhı gösterür

3 Çîn-i ebrûdan inen ragbet görünmez âşıka
Meylini uşşâka lutfile nigâhı gösterür

4 Ey hilâl-ebrû cemâlün hakkı bak âyîneye
Bir musaffâ nûrdur kim aks-i mâhı gösterür

5 Her ne denlü dilde pinhân eylese `aşk âteşin
Aşıkın sûz-ı derûnın dûd-ı âhı gösterür

6 Togrı yoldur maksada sapman reh-i mey-hâneden
Zâhide sorman tarîk-i hânkâhı gösterür

7 Menba`-ı ihsânun Yahyâ kimden eylerse su'âl
Hep şehâ ol dergeh-i devlet-penâhı gösterür

105

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Yine der-kâr olsa dâmân-ı nesîm-i nev-bahâr
Yine gülşende tutuşsa âteş-i şevk-i hezâr

2 Verd-i ra`nâ bezmi germ-â-germ idüp gülzârda
Tutsa elde âteşîn bâdeyle câm-ı zer-nigâr

3 Sâye-i evrâkdan eşcâr kursa dâmlar
Olsa sahn-ı bâgda ayş u safâ mürgi şikâr

4 Devlet-i sermâ ki buz üstündedür bulur şikest
Hüsrev-i nev-rûz ider cünd-i şitâyı târ-mâr

5 Bûy-ı gülle `âlemi tatyîb ider Yahyâ sabâ
Nîtekim hulk-ı kerîm-i pâdişâh-ı kâm-kâr

6 Hazret-i Sultân `Osmân Hân-ı `âlî-kadr kim
Ibtihâc eyler bahâr-ı devletiyle rûzgâr

7 Devha-i ikbâl ü bahtun ser-bülend itsün Hudâ
Her diyâr olsun zılâl-ı re'fetünden hissedâr

106

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Kûh-ı mihnetdür başum her sû yaşum ırmâglar
Firkatünde çekdigüm âlâmı çekmez tâglar

2 Sanma müjgânum hayâlün şâh-bâzın sayd ide
Ey hümâ-sâyem kurupdur çeşm-i giryân aglar

3 Egleyen zencîr-i zülfünle ruhun gülzârıdur
Yohsa tutmazdı dil-i şeydâyı degme bâglar

4 Aşık-ı bî-çâreler mehçûr a`dâ pür-sürûr
Andelîbân dûr tutmuş sahn-ı bâgı zâglar

5 Solmasun Yahyâ gülistân-ı belânun gülleri
Eksük olmasun gönülden tâze tâze dâglar

107

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Sâkî-i devr bize sâgar-ı `işret mi virür
Kîne-cûdur felek ehl-i dile ruhsat mı virür

2 Neşvemüzden bilürüz `aşkımuzun pâklıgın
Bâde sâf olmayıcak `âdeme hâlet mi virür

3 Kuvvet-i câzibe-i `âşık ider kârı hemân
Yâr tîr atmada bâzûsına zahmet mi virür

4 Kûyına ölmege varsam ider agyâr hücûm
Işigi itleri ben hasteye râhat mı virür

5 Hırka vü tâc ile zâhid kerem it sıkleti ko
Ademe cübbe vü destâr kerâmet mi virür

6 Nefs-i hod-râydan ey dil bu tegâfül nice bir
Akil olan kişi hiç düşmene fırsat mı virür

7 Bûse-i la`l-i lebin hattına ta`lîk itmiş
Ömr-i Yahyâ bize ol va`deye mühlet mi virür

108

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Nân-ı huşk ile kanâ`at gibi bir ni`met mi var
Künc-i istignâ gibi bir gûşe-i râhat mı var

2 Kimden eylersin ricâ kime idersin ilticâ
Kanı bir ehl-i mürüvvet kimsede himmet mi var

3 Izzet-i dünyâ içün memnûnı olmam kimsenün
Çekmege bâr-ı belâ-yı minneti tâkat mi var

4 Her kaçan varsan safâ geldün denür her gûşeden
Varacak pîr-i mugân dergâhıdur minnet mi var

5 Nice demdür sa`y idersin fazl ü dâniş kesbine
Yohsa Yahyâ ma`rifet ashâbına ragbet mi var

109

Müfte`ilün mefâ`ilün müfte`ilün mefâ`ilün

1 Sâgar-ı nâz u şîveyi ol iki çeşm-i meste vir
Hançer-i hışm u kîneyi gamze-i tîz-deste vir

2 Gülşen-i dehrden yeter bana o gonce bâgbân
Yok dime isteyenlere gülleri deste deste vir

3 Biz dimezüz ki mihrveş câm-ı zer olsun ey felek
Sen bize mâh-ı nev gibi bir kadeh-i şikeste vir

4 Mest-i müdâm-ı la`linem gayr ile görme bir beni
Sana sözüm bu sâkiyâ bâdeyi mey-pereste vir

5 Mest-i şarâb-ı aşkdur zülfüne bagla gönlüni
Şâhne-i gamzesine Yahyâ anı dest-beste vir

110

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Goncenün açsun yine kalbin sabâ nev-rûzdur
Bülbül-i zâr eylesün bir hoş nevâ nev-rûzdur

2 Subh-dem râh-ı çemen bî-gerd ü gil sünbül hevâ
Gül gibi gülzâra azm it dil-berâ nev-rûzdur

3 Andelîbi yılda bir nev-rûzdur dil-şâd iden
Nev-cevânumla geçen her gün bana nev-rûzdur

4 Şâh-ı eyvân-ı hamel teşrîf idüp dîvânını
Ehl-i bâga eylesün cûd u sehâ nev-rûzdur

5 Şâddur Yahyâ ki eyyâmında Sultân Ahmed'ün
Gîcesi kadr u güni bayrâm veyâ nev-rûzdur

111

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Esdi kûyından sabâ şâd olmaga bâdî budur
Ayagı tozıyla geldi bâ`is-i şâdî budur

2 Mâni` oldı hâb-ı nâza diyü gül açılmamış
Incinilmez bülbül-i şeydâya mu`tâdı budur

3 San`atıyla haşre dek andırdı kendin Kûh-ken
Kâr-ı `aşkun işte bir onmaduk ırgadı budur

4 Şîve-i mahbûb zevkinden haberdar olmadun
Bilmedün ey Kays `âlem bundadur vâdî budur

5 Destüme sâgar alup itdüm riyâyı ber-taraf
Pîr-i aşkun bana Yahyâ şimdi irşâdı budur

112

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Çâk-ı sînem seyl-i eşkün dem-be-dem vâdîsidür
Suları hûnin akarsa nola gam vâdîsidür

2 Deşt-i `aşkun hâtemiyken Kays mihmân olmadı
Bilmedi Leylâ ki ol vâdî Kerem vâdîsidür

3 Ka`be-i vasl isteyen elbette ugrar cevrüne
Ol tarîkün vâdi-i nârı sitem vâdîsidür

4 Hânümân-ı hüzni vîrân eylesün seyl-âb-ı mey
Bâde aksun gelsün ey sâkî bu Cem vâdîsidür

5 Peyrevi olup nola Yahyâ tetebbu` eylesem
Bu zemîn bir kâmil-i `âlî-himem vâdîsidür

113

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`û lün

1 Yer yer yetişüp hûb-nefes tâze güzeller
Dünyâya salar hüsn ile âgâze güzeller

2 Ben başların ol dil-ber-i tannâza niyâza
Aşıklarına başlayıcak nâza güzeller

3 Sahrâları seyr it nice gülzâr iderler
Irince bahâra çıkıcak yaza güzeller

4 Olsa ne kadar hüsn ü melâhatla ser-efrâz
Öykünmeye sen dil-ber-i mümtâza güzeller

5 Yahyâ kola gelmezse de ammâ nice benzer
Dil mürgini sayd itmede şeh-bâza güzeller

114

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Şeb-i visâli idüp mâh-tal`atun pür-nûr
Göründi ehl-i dile yine bezm-i `ayş u sürûr

2 O nûr-ı dîde ki ide bezm-i `işreti teşrîf
Sevâd-ı dîde olur `âşıka şeb-i deycûr

3 Bahâr ola şeb-i meh-tâb ola hemân işidün
Ne nagmeler ide gülşende bülbül-i mehcûr

4 Irişdi vakt-i safâ sâkiyâ getür bezme
Sakın sakın ki olur hâtır-ı kadeh meksûr

5 Temâm gîcesidür bezm-i `işretün Yahyâ
Şarâb-ı şevk ile pür oldı sâgar-ı billûr

115

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Bana kan agladur hicrân deminde çekdügüm gamlar
Gelür bir bir hayâle rûz-ı vaslunda geçen demler

2 Güler oynardı dil bâzîçegâh anlardı dünyâyı
Kanı ol şevkler ol `üns ü hâletler o`âlemler

3 Anun her târı nice âşıkun kaddini bükmişdür
Ne anlarsın dilâ bî-câ mıdur zülfindeki hamlar

4 Ziyâfet eyledün a`lâ vü ednâyı nedür bülbül
Bülend ü pest ol âvâzeler ol zîrler bemler

5 Misâl-i meclis-i şâh itdi Yahyâ sahn-ı gülzârı
Murassa` câma döndürdi gül-i ra`nâyı şeb-nemler

116

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Sînemde benüm câna deger dâglarum var
Ölsem de ne gam dîde gibi aglarum var

2 Pâyân mı var mîve-i derdün dil ü cânda
Vaktüm kati hoş hâsılı çok bâglarum var

3 Sahrâ-yı selâmet eger olmazsa müyesser
Kûhsâr-ı gam u derd gibi taglarum var

4 Mahbûblarun cennet-i kûyın koyabilmem
Vâ`iz uyamam sana benüm bâglarum var

5 Yahyâ sularum şâm u seher gülşen-ı derdi
Çaglar gice gündüz akar ırmaglarum var

117

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 `Alemün hüsn-i cihân-ârâyile makbûlidür
Pâdişâh-ı vaktdür ol şâh dünyâ kulıdur

2 Dâ'imâ tenden geçerse câna tîri gam degül
Sadr-ı sîne nâvek-i sultân-ı hüsnün yolıdur

3 Öykünürmüş kâmet-i `ar`ar-hırâm-ı yâre serv
Itdiren ana bu da`vâyı mukarrer tûlıdur

4 Dâmen-i çerhi dilâ hûn-ı şafak tutsa nola
Zîr-i hâk olup yatanlar hep anun maktûlidür

5 Sînesin pür-dâg idüp gögsin geren abdâlı gör
Anı magrûr eyleyen Yahyâ bir iki pulıdur

118

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sormadın gam-hâneyi cânâ garaz gelmek midür
Va`de-i lutf eylemiş dirler seni gerçek midür

2 Rûy-ı yâre çeşm-i âşıkdan irişmiş zahm mı
Al âbâdî varak üzre yâ cây-ı hak mıdur

3 Seng ü âhenden geçer âhum sana itmez eser
Kalbün ey nâzük-beden taşdan demirden pek midür

4 Sanma tenhâ künc-i halvetde dil-i bî-çâreyi
senden ayru sîneden bir an gamun münfek midür

5 Ol tabîb-i cân u dil el çekdi ben bîmârdan
Yok mıdur Yahyâ devâsı derdümün çekmek midür

119

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Degül ebrû yazılmış sûre-i rahmânda bir meddür
Misâlin yazmamışdur kâtib-i kudret ser-âmeddür

2 Kaçup vâ`iz sözünden meclisünde olmazam hâzır
Sözün farzâ begensem sîretün kem sûretün beddür

3 Benüm sabrum gibi kûtâhdur vaslun güni mâhum
Şeb-i hicrün senün zülf-i siyâhun gibi mümteddür

4 Düketdüm yaşumı derdünle şeyh-i fenn-i `aşk oldum
Yanumda Kays-ı şeydâ bî-haber bir tıfl-ı ebceddür

5 Harâb eylerdi seyl-i eşk-i çeşmüm `âlemi Yahyâ
Bi-hamdi`llâh o şâhun lutf u ihsânı ana seddür

120

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Bir hûb sevdüm ancak o nâzük-beden bilür
`Aşkında çekdigüm gam u derdi bilen bilür

2 Ümmîd odur ki sevdigümi bilmeye rakîb
Ben sevdigüm o şâh dimez pes neden bilür

3 Bî-hûde sanma vaslına yârün emendigüm
O hâleti o lezzeti la`lin emen bilür

4 Hakkâ o yâr ahsen-i takvîm üzredür
Herkes egerçi yârini hûb u hasen bilür

5 Aşkı yolında terk-i ser itmekdedür safâ
Yahyâ bu zevki yine başından geçen bilür

121

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Ruh-ı yâri esîr-i zülf olan dil-besteler gözler
Gice bî-hâb olup bîmâr olan dâ'im seher gözler

2 Halâs itmek elinden kuşca cânı nice mümkindür
Iki ebrû kemânın toldurup hançer çeker gözler

3 Gözin yummaz ruhını zerd ider râh-ı meşakkatde
Şu kim nergis gibi `âlemde bir sâhib-nazar gözler

4 Bir âhûyı şikar itmek diler dil nice demlerdür
Ne tâli`dür düşürmez fırsatını şol kadar gözler

5 Sirişkümle ten-i hâküme `aşkunda zarar gelmez
Mahabbet Hızr u Ilyâs'ı ki dâ'im bahr u ber gözler

6 Bu dâr-ı köhnenün nakş u nigârına halel virmen
Anı hâlî tasavvur eylemen kim niçe er gözler

7 Gözin açar dem-i teslîmde bîmâr olan Yahyâ
Makâm-ı kurb-ı Hak'da kendüye bî-çâre yer gözler

122

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Güle baksan yüzime dildeki âteş gül olur
Hışm idersen tutuşur cümle vücûdum kül olur

2 Dil-i dem-besteyi bülbül gibi gûyâ itdi
Leb-i la`lün ne 'aceb neş'esi zîbâ mül olur

3 Ateş-i cân ile ahum tütünin seyr eyle
Gülşen-i gamda da şûhum gül olur sünbül olur

4 Mâ'ilin ol gül-i ra`nâya ki öpmek dilesem
Almadın bûsesin iki yanagı gül gül olur

5 Gonceveş yâr sükût itse kayırmaz Yahyâ
Gül gibi câm-ı şarâbı göricek bülbül olur

123

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Yeter itdün sitemi bu dil-i şeydâya yeter
Itdügün cevr ü cefâlar bana dünyâya yeter

2 Olmazız minneti altında çenâr u servün
O sehî kadd ki sala üstümüze sâye yeter

3 Âlemün hüsnini âdem nice inkâr itsün
Hüsnün ey gonce-dehen `âleme pîrâye yeter

4 Yalınuz yügrügidür şimdi bu meydânun o şâh
Katı bir dil-ber-i ra`nâ o dil-ârâya yeter

5 Az zamânda nice bin derd kazan ey Yahyâ
Nakd-i eşkün ruh-ı zerdün sana ser-mâye yeter

124

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Süveydâ-yı dil ol gîsû-yı anber-sâya düşmişdür
Hayâl-i hâl-i müşgînünle bir sevdâya düşmişdür

2 Firâkunda ruhun fikr eyledükçe dildeki şevküm
Derûn-ı sîne-i mâhdur der-i yâre düşmişdür

3 Ezelden nâz u istignâ virilmiş nâzenînâne
Niyâz-ı derdmendân `âşık-ı şeydâya düşmişdür

4 Ider ruhsârını gül gül açar gül gibi mey yâri
Meger kim aks-i rûyı sâgar-ı sahbâya düşmişdür

5 Hezârân kân-ı gevherden idüpdür kadrini âlî
Hayâl-i la`l-i nâbun kim dil-i Yahyâ'ya düşmişdür

6 Cenâb-ı Hazret-i Sultân Murâd'un gevher-i nazmı
Dilünden düşmesün hakkâ ki`âlî pâya düşmişdür

7 O serv-i ser-firâz-ı gülsitân-ı dîn ü devlet kim
Mübârek sâyesi a`lâya vü ednâya düşmişdür

125

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Derûn-ı dilde olan gam şarâb ile açılur
Nikâb-ı şeb gibi kim âftâb ile açılur

2 Cefâ idüp akıdur eşk-i bülbül-i zârı
Çemende gonce bu yüzden nikâb ile açılur

3 Nola mütâla`a-i safha-i cemâl itsem
Ki müşkilât-ı mesâ'il kitâb ile açılur

4 Müdâm ol mehi gör tatlu dil virür gayre
Bana gelince dehânı `itâb ile açılur

5 Tarîk-i aşkdan itme tecâvüz ey Yahyâ
Ki sana râh-ı Hudâ bil bu bâb ile açılur

126

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Sirişk katreleri gâhî la`l-i ter görinür
Metâ-ı hurde-furûş içrede neler görinür

2 Harîm-i kûyuna vardukça seng-i rîzeleri
Gözime her biri bir kıymetî güher görinür

3 O la`l-i terde safâ şöyledür ki bakdıkça
Adem diyârına yüz şevk ile sefer görinür

4 Hayâl-i nokta-i hâlünle gelse kûyundan
Adû-yı gec-nazara ol sefer sakar görinür

5 Hamîde kâmetüme bir bakar yok ey Yahyâ
Felek beni şu hilâl itdi kim seher görinür

127

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bir iki şeftâlû ruhsârundan ey dil-dâr vir
Zînet-i gülzârdur zîrâ nihâl-i bâr-ver

2 Ey tabîb-i cân u dil senden vardur derdüme
Lutf ile tiryâk yâ hışm ile zehr-i mâr vir

3 Öykünürmüş tûtî-i gûyâ şehâ güftâruna
Buldugın söyler mi `âkil ana birâz âr vir

4 Duhter-i rez mümkin olmaz mı `aceb ey mey-fürûş
Bir zamân sabr eylerüz tek lutf idüp ikrâr vir

5 Müşterî Yahyâ metâ`-ı vasla nakd-i cân ile
Yâ ilâhî hâ'ib ü hâsir koma bâzâr vir

128

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hat mıdur gird-i ruhunda sebze-i cennet midür
Yâ cemâlün mushafında âyet-i rahmet midür

2 Aks-i müjgânum mı düşmişdür zülâl-i la`lüne
Mûlar düşmiş yâhud bir sükkerî şerbet midür

3 Yüz bulup hattun Celâlîveş helâk itdi bizi
Mülk-i Rûmı yohsa hâlî buldılar fırsat mıdur

4 Aşık-ı bî-çâreye gelmiş ecel midür hattun
Yâhud ol âb-ı hayâta cây olan zulmet midür

5 Yazmış ey Yahyâ kitâb-ı hüsnini kilk-i kazâ
Hatt-ı la`li ol kitâb-ı müstetâbun hatmidür

129

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 O hat kim safha-i ruhsâre-i cânâna yazmışlar
Tamâma irmemiş tefsîrdür Kur'ân'a yazmışlar

2 İletmişler peyâm-ı bûy-ı zülfün Çîn ü Mâçine
Bahâr-ı hattın evsâfını Hindustân'a yazmışlar

3 ‘Aceb şâhâne tasvîr eylemişler nakş-ı zîbânı
Yanınca ben gedâyı hayli dervişâne yazmışlar

4 Muhakkak kim senün sevdâ-yı hâl-i `anberînündür
O yazu kim cebîn-i âşık-ı nâlâna yazmışlar

5 Ezelden ser-nüviştüm harf-i gam kılmışlar ey Yahyâ
Anunçündür elif kaddüni levh-i câna yazmışlar

130

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 O gül yüzlüm beni çak böyle nâlân eyleyüp neyler
Kemîne bülbülün hâlin perîşân eyleyüp neyler

2 Ne ayak topragıyam cevrine lâyık olam yârün
Beni ol şeh-süvârum hâke yeksân eyleyüp neyler

3 Tururken bir gönül bâgı gibi bir cây-ı dil-keşde
Varup ol gonce-leb `azm-ı gülistân eyleyüp neyler

4 Rakîb-i dîvi âdem mi sanur ki ol perî bilsem
Anun gibi le'îme bunca ihsân eyleyüp neyler

5 Olup Yahyâ ile hem-dem semâ`a koydı eflâki
Elinden rûzgârun âh u efgân eyleyüp neyler

131

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sâkiyâ tolsa şarâb-ı âl câma yaraşur
Ol gül-endâma döner kim al câme yaraşur

2 Fasl-ı gülde gül cemâlün revnâk-ı gülzâr olur
Nahl-i gül gibi eger gelsen hırâma yaraşur

3 Hâk-bûs-ı dergehidür ey güneş sana düşen
Tâc-ı izzet Hüsrev-i âlî-makâma yaraşur

4 Ka`be-i medhün tavâf itdi yine itmek diler
Hâmeye min ba`d Abbasî imâme yaraşur

5 Şi`r-i Yahyâ nev-arûs-ı medhüne ziynet virür
Meyl idersen nazm-ı lü'lü intizâma yaşarur.

132

Mef`ûlü fâ`îlâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Aşık gezüp cihânı dimen genc ü mâl arar
Bir tâze genc dil-ber-i sâhib-cemâl arar

2 Gül defterini bâd karışdurdugı bu kim
Vasf-ı ruhunda bir gazel-i bî-misâl arar

3 Mecmû`alarda şi`rüm arar ehl-i tab` olan
Hâce gibi ki şehrde ıkd-ı le`âl arar

4 Yahyâ senünle ülfeti elden komaz müdâm
Her dil-rübâ ki sohbet-i ehl-i kemâl arar

133

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Tâze dâgum sînede mihr-i cihân-efrûz olur
Yakdugun gün ey gül-i pâkize-rû nev-rûz olur

2 Katre-i eşküm midür şeb-nem düşince gonceye
Çâk ider cismin dil-i âşık gibi pür-sûz olur

3 Şâm olur rûzum ruhına zülfin eylerse nikâb
Lutf idüp ref`-i nikâb eylerse şâmum rûz olur

4 Sîne-i uşşâkı tîg-i gamzesi sad çâk ider
Her biri müjgânınun bir nâvek-i dil-dûz olur

5 Pâdişâhum nazm-ı Yahyâ saf bir âyînedür
Tûtî-i tab`-ı suhan-dâna suhan-âmûz olur

6 Hazret-i Sultân Murâd'un bende-i dergâhınun
Tâ ebed bahtı sa`îd ü tâli`i fîrûz olur

134

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Mihr ü mâhı pîş ü pesden Hak idüp âyînedâr
Sûret-i gaybiyye-i eltâfın itdi âşikâr

2 Göz yumar bî-şübhe nakş-ı hâl ü hatdan ey gönül
Çeşm-i idrâke çeke `ârif ki kuhl-ı i`tibâr

3 Mülk-i bâkîde na`îm-i câvidânı isteyen
Cân u ser terk eyler ey Yahyâ nedür dâr u diyâr

135

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Eyle merdümlük sevâd-ı çeşmümi ey eşk-i âz
Yâre arz eyle süveydâ-yı dilün hâlin birâz

2 Sebz ü hürrem olmaz ey dil her zamân bâg-ı vücûd
Vire gör hükmini her faslun misâl-i berg-i rez

3 Bî-haberdür aşkdan bilmez mahabbet neydügin
Aşıkun çok sevdigi olmazsa cânından e`âzz

4 Her saçı zencîre lâzım mı esîr olmak sana
Ey gönül bir iki gün âlemde bî-kaydâne gez

5 Ders-i aşkun müşkilin Yahyâ nice hall eylesün
Söyleyenler kendisin bilmez bilenler söylemez

136

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Umup nigâh der-i dil-rübâya yüz sürerüz
Ayagına düşerüz ol ricâya yüz sürerüz

2 Yolunda çekdügümüz bir bir eylerüz takrîr
Sabâ ile varuruz hâk-i pâye yüz sürerüz

3 Meger ki gûşe-i dâmân-ı dil-rübâ sanuruz
Görince sâye-i per-i hümâya yüz sürerüz

4 Dökülse rûyına estâr-ı Ka`be zann iderüz
Tevâzu`yile o zülf-i dü-tâya yüz sürerüz

5 Egerçi devlet-i pâ-bûsına irmedük Yahyâ
Misâl-i na`l-i resûl-i Hudâ'ya yüz sürerüz

137

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Dime ibrâm ile ol serv dilâ râm olmaz
Aşıka mâ'il olur böyle dil-ârâm olmaz

2 Degme bir ag ile olmaya gönül mürgi şikâr
Anı sayda kara zülfün gibi bir dâm olmaz

3 Mahv ider revnak-ı ruhsârunı zülf-i siyehün
Kangı gündür ki anun âhiri ahşâm olmaz

4 Bende-i muhlîse mahsûs gerekdür keremün
Lutf kim `âm ola ol `âşıka in`âm olmaz

5 Dâver-i devr-i zamân şâh-ı cihânun Yahyâ
Pây-bûsı gibi ehl-i dile bir kâm olmaz

138

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Tal`atundur hüsrevâ mihr-i cihân-efrûzumuz
Kadr u bahtundur cihânda ıydımuz nev-rûzumuz

2 Gül açıldı bülbül oldı şâd diller şâd-kâm
Hamdü li'llâh kim müsâ`id tâli`-i fîrûzumuz

3 Esdi çün bâd-ı bahâr-ı iltifât-ı şehriyâr
Ateşîn gül gibi açıldı dil-i pür-sûzumuz

4 Devletinde Hazret-i Sultân Murâd'un hürremüz
Kadrdür her gîcemiz bayrâmdur her rûzumuz

5 Tab`-ı Yahyâ medhüne makdûrını eyler nisâr
Hâk-ı pâyuna varur mahzûnumuz meknûzumuz

139

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Zülf-i siyeh-i yâr nice ham-be-ham olmaz
Tolaşmaya bir nice gönül ana dem olmaz

2 Mestânelerün giryelerin bezmde gördüm
Bildüm ki mey-i nâbla da def`-i gam olmaz

3 Gülşende şehâ gül de olur gonce de ammâ
Bir sencileyin şûh gül-i gonce-fem olmaz

4 Işret mi olur olmayıcak baht müsâ`id
Her câm alan destine hem-hâl-i Cem olmaz

5 Artırmada Yahyâ dil-i bî-çâre niyâzı
Ana göre olursa eger nâz kem olmaz

140

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Nizâr olmuş tenün görmekle Leylâ sana râm olmaz
Hümâ saydına târ-ı ankebûd ey Kays dâm olmaz

2 Zamân-ı işreti fevt itmek olmaz fırsat eldeyken
Hemîşe meclis âmâde hemîşe elde câm olmaz

3 Kemîne benden olmak âşıka baht u sa`âdetdür
Sana ey pâdişâh-ı hüsn kim kem-ter gulâm olmaz

4 Nihâyet bulmaz ol yâr-i güzînün hüsni evsâfı
Hadîs-i hattı bitse kıssa-i zülfi tamâm olmaz

5 Zebân-ı sükkerîninden o şûhun va`de-i vaslın
Işidüp didi Yahyâ böyle bir şîrîn-kelâm olmaz

141

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bu tâb ile ruhsâre-i cânâna bakılmaz
Gözler kamaşur mihr-i dırahşâna bakılmaz

2 Evrâk-ı bahârı görelüm sahn-ı çemende
Gül mevsimidür defter ü dîvâna bakılmaz

3 Kuyun dileyen tîr-i belâdan hazer itmez
Ikdâm olınur menzile bârâna bakılmaz

4 Bakup turayın dir ruh-ı zîbâsına âdem
Insâf odur ki hüsrev-i hûbâna bakılmaz

5 Tenhâ gidelüm seyre dimiş emr o şâhun
Yahyâ burada hâtır-ı yârâna bakılmaz

142

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Firkat şebi âhum ki ola meş`ale-efrûz
Korkum budur ednâ şereri ola cihân-sûz

2 Tîr-i müjen ucında görüp katre-i eşki
Üstâd işidür bildüm o peykân-ı ciger-dûz

3 Tûtî nice söylerdi bu şîrîn kelimâtı
Olmasa zebânun ana cânâ suhan-âmûz

4 Şâm eyledi çün gündüzümüz zulmet-i hicrân
Ey şu`le-i âhum giceyi eyleyelüm rûz

5 Yahyâ'yı şeb-i hicr ile bir rûz-ı visâlün
Bir hâlete irmiş ki anun her güni nev-rûz

143

Mef`ûlü fâ`îlâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Zühd ü riyâ metâ`ını yârâna satmanuz
Anlara ol kumâş çıkışmaz uzatmanuz

2 Az âb u tâb virmedi bezm-i mahabbete
Mecnûn-ı nâ-murâdı da yâbâna atmanuz

3 Besdür ruh u lebi bize anman gül ü müli
Billâh câm-ı ayşımuza zehr katmanuz

4 Rez duhterini sâkî-i devrâna buldurun
Böyle şeb-i dırâzda gussayile yatmanuz

5 Ham itdünüzdi kâmet-i Yahyâ'yı yâ gibi
Lâyık mı tîrveş anı yâbâna atmanuz

144

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Kalur gider bu gönül zülf-i yârdan gelmez
Safâ-yı şâmı tuyan ol diyârdan gelmez

2 Safâ-yı meşrebi olan nihâl-i bîd gibi
Kenâr-ı bâg u leb-i cûybârdan gelmez

3 Kemendine tutılur nice nâ-tüvân bulınur
Bir iki saydsız ol şeh şikârdan gelmez

4 O neşve kim bana dürdî-i derd-i `aşk virür
Şarâb-ı sâfî mey-i hoş-güvârdan gelmez

5 Şu şevk kim nefes-i pîrden gelür Yahyâ
Dem-i seherde nesîm-i bahârdan gelmez

145

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Yâri koynumda büyütdüm nola olsa dil-nevâz
Nahl-i tâze yirini sevmekle olur ser-firâz

2 Şîve vü nâz it disem bin nâz ider ol nâzenîn
Bu ne istignâ olur bir nâza ister bin niyâz

3 Dâmen-i vaslına yârün nice mümkin dest-res
Câme-i ikbâl kûteh kadd-i istignâ dırâz

4 Hergiz olmazdı nazîrün olsa şeftâlûlarun
Ey gül-i gülzâr-ı şîve ey nihâl-i bâg-ı nâz

5 Ol tezerv-i hoş-hırâmı pâk tutmış avlamış
Var mıdur Yahyâ gibi uşşâk içinde pâk-bâz

146

Fa`ûlün fa`ûlün fa`ûlün fa`ûl

1 Giriftâr-ı dâmun necât istemez
Ölümlük olan dil hayât istemez

2 Gönül Kaysveş sen de âvâre ol
Mahabbet karâr u sebât istemez

3 Meded sunma agyâre câm-ı lebün
Mezâk-ı erâzil nebât istemez

4 Gözüm mâcerâ-yı gam-ı firkati
Ider `arz kilk ü devât istemez

5 Şehâ lutf Yahyâ'ya senden gerek
Gönül gayriden iltifât istemez

147

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gönül zülfindeki her bir şikenden nâ-ümîd olmaz
O sevdâlar anı seyyâh-ı Çîn itmek ba`îd olmaz

2 Zebân-ı hâl ü gûş-ı cânları der-kârdur her şeb
Dimen pervânesiyle şem`den güft ü şinîd olmaz

3 Metâ`ın hîçe satar âkibet sûdâger-i aşkun
Bu bâzâr-ı belâdur bunda bey`men yezîd olmaz

4 Hezârân rûze vü`ıyda irişdüm anı bildüm kim
Firâkun gibi rûze rûz-ı vaslun gibi ıyd olmaz

5 Gül-i ra`nâ figân-ı bülbül-i şeydâyı gûş itmez
Hezârân nâle vü feryâd ider Yahyâ müfîd olmaz

148

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gönül dîdârun özler bâg-ı rıdvân ile eglenmez
Senün şîven görenler hûr u gılmân ile eglenmez

2 Gam-ı aşkun arar dünyâ gamı başında cem`olsa
Belâ bezminde gönlüm degme yârân ile eglenmez

3 Huzûrunı uçurman bir iki gün kon figân itsün
Gider bî-çâre bülbül verd-i handân ile eglenmez

4 Mugannî nagmeye âgâz idince turmadı zâhid
Mezâkı olmayanlar savt u elhân ile eglenmez

5 Cihânun izzet ü ikbâlini efsâne bil Yahyâ
Yolundan kalma kim âkil o yalan ile eglenmez

149

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Nice demlerdür ki dil-tengüz mükedder hâlimüz
Bir tebessüm kıl açılsun gonce-i ikbâlimüz

2 Nâr-ı gamla pûte-i aşk içre kâl olduk dirüz
Hâl müşkildür eger uymazsa hâle kâlimüz

3 Şöyle eyler lutfı kim âdem hicâbından erir
Akmasun mı su gibi yâre dil-i meyyâlimüz

4 Pâk-meşreb âşıkun mâfi'z-zamîri bellidür
Su gibi sâfî dilüz gerd-i kederden sâlimüz

5 Çıkmaz oldı nâlemüz de za`f ile Yahyâ aceb
Ol şeh-i hûbâna kim arz eyleye ahvâlimüz

150

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Bâga ol nahl-i revân gelse kim itmez i`zâz
Cümleden serv ider sâyesini pây-endâz

2 Bir nigâh içün iderler yine dünyâ nâzın
Dil-rubâlar ne kadar eyleseler şîveyi âz

3 Bâ`is-i ragbet olur dil-berün istignâsı
Nemek-i hüsndür insâf idicek şîve vü nâz

4 Birbirinden ne `aceb hîç cudâ olmazlar
Bilmezin âşık u ma`şûk mıdur nâz u niyâz

5 Uzanup zülfi kadd-i yâr bülend oldukça
Dil-i sevdâ-zede inkâra düşer dûr u dırâz

6 Çeşm-i dil-ber nice pinhân ide mecnûnlugın
Ana hem-sohbet iken gamze gibi bir gammâz

7 Şeb-i hicrânı sabâha çıkaran Yahyâ'dur
Şem`ler mi duya böyle olıcak sûz u güdâz

151

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Seyl oldı gözüm yaşı o meh-rû yine silmez
`Uşşâk sirişkinden işiginde geçilmez

2 Nâr-ı elem-i `aşkla tutuşmak olur idi
Ammâ nidelüm kim gözümün yaşı yenilmez

3 Bir vech ile sarmaşdı yine zülfüne cânâ
Mikrâz-ı sitemle dil-i bî-çâre kesilmez

4 Mahv olsa nebât agzına aldıkça aceb mi
Ol la`l-i şeker-bârı görüp de kim ezilmez

5 Takrîr idemem hâl-i dil-i zârumı Yahyâ
Bir hâlete vardum gam-ı aşk ile dinilmez

152

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bir sencileyin nahl-i gül-i nâz ele girmez
Bir bencileyin bülbül-i dem-sâz ele girmez

2 Bir sencileyin serv-i ser-efrâz bulunmaz
Bir bencileyin fâhte-pervâz ele girmez

3 Bir sencileyin sırr-ı mahabbet bilür olmaz
Bir bencileyin hem-dem-i hem-râz ele girmez

4 Bir sencileyin gözleri şeh-bâz olur mı
Bir bencileyin sayd olınur bâz ele girmez

5 Bir sencileyin kim bula Yahyâ gibi bir kul
Bir bencileyin dâ`î-i mümtâz ele girmez

6 Bir sencileyin medhe sezâ pâdişeh olmaz
Bir bencileyin mansıba pervâz ele girmez

153

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bir ser-âmed serv-i hoş-reftâra düşdi gönlimüz
Yine el virdi hevâ âvâre düşdi gönlimüz

2 Şem`-i bezm-ârâ gibi niçün yanup yakılmazuz
Nâ-gehân bir âteşîn ruhsâra düşdi gönlimüz

3 Aşk dâmına tutılmakdan iderken ihtirâz
Dâne-i hâlin görince dara düşdi gönlimüz

4 Pây-bend-i `aşkdan bir dahı olur mı halâs
Kâkül-i pür-pîç-i müşgîn-târa düşdi gönlimüz

5 Bir hâzef-pâreyse de Yahyâ güher kadrin bilür
Asitân-ı Hazret-i Hünkâra düşdi gönlimüz

6 Hazret-i Sultân Murâd'un medhini itdi penâh
Jâledür gûyâ ki bir gülzâra düşdi gönlimüz

154

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Melâlüm mübtelâ-yı zülf-i cânân olmayan bilmez
Benüm hâlüm esîr-i kâfiristân olmayan bilmez

2 Bu denli gussalar gamlar içinde handemün sırrın
Gubâr-ı hattun esrârıyla hayrân olmayan bilmez

3 Lebin meclisde dil-ber dişledi bildüm nedür kasdı
Inen nâzükdür anı ârif-i cân olmayan bilmez

4 Cemâlün mushafında sürh-ı la`lün vakf-ı âyetdür
Bu râzı vâkıf-ı esrâr-ı Kur'ân olmayan bilmez

155

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Akıdur cûy-ı sirişkini rakîb-i nâ-kes
Kûyuna ugramasun dirsen eger başını kes

2 Tekye-i bâgda ezhâr yetişdi cümle
Mürşid-i bâd-ı bahâr eyledi var ise nefes

3 Çekilür kâfile-i `ömr diyâr-ı `ademe
Nâle-i cân u dil ol kâfileye bang-ı ceres

4 Dil ki mânend-i habâb oldı hevâyî-meşreb
Eyledi bâde-i la`l-ı leb-i cânânı heves

5 Kûyına girye ile vâsıl olursak ne`aceb
Bâga gelmez mi akar su ile Yahyâ niçe has

156

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 `Aşk-ı Leylâ ile bir âteş-i sûzân iki Kays
Bilmeyüp dirdi görenler neye üryân idi Kays

2 Cem idüp bir nice hâşâk ile bir kaç mürgi
Hâsılı muntazır-ı makdem-i mihmân idi Kays

3 Ne içün başına üşdürmüş idi mürgânı
Bunca gavgâ ne idi tut ki Süleymân idi Kays

4 Rûh vardı harekât u sekenâtında anun
Zâhirâ gerçi ki bir sûret-i bî-cân idi Kays

5 Pâ-bürehne harekât itse aceb mi Yahyâ
Dâ'imâ çün harem-i aşka pûyân idi Kays

157

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Mümkin mi ide `âşıkı mahbûbı ferâmûş
Hîç ola mı Yûsuf ide Ya`kûb'ı ferâmûş

2 Derc itmiş idi nâmesine va`de-i vaslın
Yâr itdi mi gönderdügi mektûbı ferâmûş

3 Itdürdi o leblerden olan hüsn-i hitâbun
Gamzenden olan fitne vü âşûbı ferâmûş

4 Ümmîd idersin ki gele meclise bî-bâk
Itdün meger ol dil-ber-i mahcûbı ferâmûş

5 Yâdımdadur ol gonce-femün sözleri Yahyâ
Tab` ehli ider mi suhan-hûbı ferâmûş

158

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Ümmîd-i hâb `âşıka olmaz hayâl imiş
Bî-çâre yâri düşde de görmek muhâl imiş

2 Zülfi ucından eyler idüm âh u nâleyi
Ol dahı bir benüm gibi âşüfte-hâl imiş

3 Göstermedi ruhın bize ol gonce bir zamân
Sonra açıldı vechini bildük ki âl imiş

4 Aglarsa dîde vechi var efgân-ı dil nedür
Ol hod hemîşe mahrem-i bezm-i visâl imiş

5 Dermân olursa senden olur ey tabîb-i cân
Yahyâ-yı haste-hâl `aceb bî-mecâl imiş

159

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 Siyeh zülf ol ruh-ı zîbâya düşmiş
Güneş üzre `acebdür sâye düşmiş

2 Visâlün fikrine talmış dil-i zâr
Bulunmaz ka`rı bir deryâya düşmiş

3 Dil-i âvâre vâdîsin begenmiş
Yolı Kays oldugı sahrâya düşmiş

4 Ider erbâb-ı şevkün sûzın efzûn
Ol âteş kim derûn-ı nâya düşmiş

5 Başa çıkmak umarmış kâküliyle
Gönül Yahyâ `aceb sevdâya düşmiş

160

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Boyınca serv-i nâzum zülf-i müşgînin dırâz itmiş
Meger pâ-bûsına müştâk olan diller niyâz itmiş

2 Açılmış bir nihâl üstünde iki gonce-i ra`nâ
Iki yâr-i muvâfık birbirine keşf-i râz itmiş

3 Cefâlar cevrler kim eylemişdi Kays'a Leylâ'sı
Benüm yâr-i cefâkârum işitse dirdi âz itmiş

4 Gönül nakdini almış bî-tekellüf bir teveccühle
O şûh-ı bî-vefâ cân tuhfesin almakda nâz itmiş

5 Te'essür gördüm ey Yahyâ gice şem-`i şeb-ârâda
Yanar var ise pervâne ki âh-ı cân-güdâz itmiş

161

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Mâdâm ola ol zülf-i siyehkâr müşevveş
Eksik mi olur şâne ile dilde keş-â keş

2 Artar mı idi sûz-ı derûnum nefesinden
Nâyun da derûnında eger olmasa âteş

3 Eydir bu kadar kalmış anun nakş u nigârı
Çok seng-i melâmet yidi bu deyr-i münakkaş

4 Yok yâ kaşı cevrin çekenün hadd ü hisâbı
Gûyâ ki açıldı yeni dükkân-ı kemân-keş

5 Yahyâ haberin mey-kede-i aşkda aldum
Her yirde bulunmaz didiler bâde-i bî-gışş

162

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Cân riştesi kim turra-i cânâna sarılmış
Bir târ durur deste-i reyhâna sarılmış

2 Aşık kad-i dil-dâr hevâsıyla çemende
Geh serve gehi `ar`ara geh bâna sarılmış

3 Hâl-i ruhınun bendesin diyü o mâhun
Ahum işidüp dâmen-i keyvâna sarılmış

4 Görmüş ki kaçar `âşık-ı şeydâya koculmaz
Zerrîn kemeri ol şeh-i hûbâna sarılmış

5 Yahyâ tolaşur cism-i nizârıyla cihânı
Bir köhne hasîre dil-i dîvâne sarılmış

163

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Ruhsâruna cânâ düşer ol sünbül-i gül-pûş
Zîbâ yaraşur hak bu ki ol hâl-i binâ-gûş

2 Bir câm ile yâd itse eger sâkî-i meclis
Eylerdi gönül gussa-i devrânı ferâmûş

3 Tâ haşr güni göz yuma şâhum dü cihândan
Bir gice seni hâbda kim itse der-âgûş

4 Öykündi meger kim dehen-i tengüne gonce
Bir sille urup agzına bâd eyledi hâmûş

5 Çıkmazdı bu denli dür-i nâ-yâb kenâra
Yahyâ'nun eger bahr-i dili eylemese cûş

164

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Dil nakdin alur gamzesi itmez anı pürsiş
Ol çeşm-i siyehkâr inen sag degülmiş

2 Peykânı irer cânı keser hanceri bî-bâk
Gûyâ ki biri hâkim u birisi müfettiş

3 Işler diyü zahm-ı dili ko nâle vü zârı
Zinhâr sakın iş degül ey gam-zede bu iş

4 Ferzâne geçüp sola saga salma sakın at
Bu nat`-ı cihânda nice şâha didiler kiş

5 Her seng-i cefâ kim atar ol yâr-i hışmnâk
Yahyâ'ya gelür her biri ta`zîm ü nevâziş

165

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 Güzellik oldugına sana muhtass
Şehâ ebrûn ile çeşmün yeter nas

2 Misâl-i devr-i hâtem oldı meclis
Zümürrüd câmı sâkînün ana fass

3 Hezârân nakd-i cân ile alurlar
Hemân meclisde sâkî ayagun bas

4 Ne bilsün meclis-i rindânı zâhid
O bezme her kişi olmaz murahhas

5 Hemân dünyâda bî-nâm ü nişân ol
Budur dünyâda Yahyâ sana mahlas

166

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Rûy-ı dil-ber al kâgaz `anberîn mû anda hat
Sâyesi müjgânının i`râb benlerdür nukat

2 `Aşıka Bagdâd ırak olmaz vücûdun fülkini
Cûy-ı eşkün kûy-ı yâre irgürür mânend-ı şatt

3 Bâg-ı hüsnün goncesin tûtî-i gûyâ gösterür
Nice sâhir-pîşe olmış ol cevân-ı sebz-hatt

4 Mâ'il olmaz dil zen-i dünyâya bir hûb anlayup
Bâde-i gafletle medhûş olmayan itmez galat

5 Yazılurdı hâtır-ı mecrûh-ı Yahyâ dostum
Kâtib-i vasfun ideydi üstühânından mıkât

167

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hâcınun maksûdı Ka`be bana kûyundur garaz
Fikri cennet zâhidün uşşâka rûyundur garaz

2 Mülk-i Çîni itseler temlîk makbûlüm degül
Bana ancak çîn-i zülf-i müşg-bûyundur garaz

3 Dâ'imâ deşt-i beyâbân-ı talebde gezmeden
Ey gazâl-i turfa çık kim cüst ü cûyundur garaz

4 Bir yire cem`olmadan her gûşede erbâb-ı dil
Bahs-i evsâf-ı cemâlün güft ü gûyundur garaz

5 Gonceyi vasf eylese Yahyâ dehânundur murâd
Sünbül-i hoş-bûyı medh eylerse mûyundur garaz

168

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Yâr nerm oldukça geldi sîne-i efgâra hazz
Merhem oldukça mülâyim andan eyler yâra hazz

2 Nûş-ı dârû-yı lebündür haste-i aşka devâ
Şerbet-i vaslundan olur âşık-ı bîmâra hazz

3 Ayşdan bî-behreyüz zevk u safâdan bî-nasîb
Çünki geldük âleme itsek ne var bir pâre hazz

4 Bed-nihâd ehl-i dili âzâra lâzım mı sebeb
Bülbül-i şeydâya zahm urmakda var mı hâra hazz

5 Mihnet-i derd ü belâ hep hazz-ı ruhânî olur
Çekdügüm âlâmdan Yahyâ gelürse yâra hazz

169

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bagrınun yagın eritdi subha dek akıtdı dem`
Yâr önünde çok tenezzül eyledi dün gice şem`

2 Bâd tahrîk ideli zülfün perîşândur gönül
Ol perîşânı ele al pâdişâhum eyle cem`

3 Na`l-kes dir yâr nice dinlemez âdem sözin
Kâşki olsa vücûdum başdan ayaga sem`

4 Feyze isti`dâd lâzım olmasa mânend-i bedr
Himmet-i mihr ile her kevkeb virürdi nûr u lem`

5 Câna sultân-ı mahabbet eyledi Yahyâ hücûm
Kal`a-i ârâm u hısn-ı sabrı itdi kal`u kam`

170

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Halka halka zülfi dâm u iki hâli iki zâg
Mürg-i dil sayd itmege ben gösterüp kurmış duzâg

2 Eşk-i dîde cûy güller dâg gülbünler elif
Aşık olmışdur benüm gibi meger bir sebze bâg

3 Lutf idüp çekdün elifler sîne-i bî-kîneme
Oldı ammâ kim hasûdun cânına her biri dâg

4 Lâleyi hayli perîşân-hâl gördüm bâgda
Eylemiş sevdâ-yı zülfün anı muhtelü'd-dimâg

5 Meclis olmaz kim o şâh içün yanup yakılmaya
Iltifât idüp nola Yahyâ'yı eylerse cerâg

171

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Aşinâ olmasa bir kulzüm-i zehhâra sadef
Mâlik olur mı idi lü'lü-`i şehvâra sadef

2 Olmadı sînesi âyîne-i rûy-ı dil-dâr
Olmayınca bu temennâ ile sad-pâre sadef

3 Çâk çâk eyler ise sîneni yâr incinme
Pâre pâre olıcak kâbil olur kara sadef

4 Dür sadefde bulınur çünki sadef deryâda
Sa`y ü cid bahrine gavvâs olup ara sadef

5 Feyz-i nîsân-ı `atâdur nola Yahyâ diseler
Pâk ma`nâya dür ü nazm-ı dürer-bâra sadef

172

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Arız-ı zîbâna virmiş hatt-ı müşgînün şeref
Aşık-ı miskînün ârâmı oldı ber-taraf

2 Olmadı peydâ melâhat bahri mevvâc olalı
Dürr-i dendânun gibi bir lü'lü-'i la`lin sadef

3 Bulmadı bir füls-i ahmerce yanunda i`tibâr
Nakd-i hûn-ı eşk-i çeşmüm yok yire itdüm telef

4 Sille-i âh-ı dilümden ey rakîb eyle hazer
Dâ`iren bil gögsüni germe inen mânend-i def

5 Gûşvâr itmezse dürr-i nazmunı Yahyâ o şâh
Kadr u kıymet bulmaya âlemde mânend-i hazef

173

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sen karîn-i şem`-i meclis ben habîbümden ırak
Bir midür pervâne-sûz-ı vasl ile sûz-ı firâk

2 Ka`betü'l-uşşâk kûyına irişdürse Hudâ
Döne döne eylesem ol şâha arz-ı iştiyâk

3 Dest-i ihsânunla zulmânî hicâbı ref` kıl
Tâ kim ol dergâha varam alnum açık yüzüm ak

4 Her makâmun bir makâli var Hicâz'ı an bana
Eylemez kûyın koyup uşşâk âheng-i ırak

5 Kalmasun Yahyâ ten-i fersûdede yoldaşdan
Kûy-ı yâre gitmege cân ü dil itmiş ittifâk

174

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Bir dil-rübâya düşdi gönül mübtelâsı çok
Aşkun safâsı yok degül ammâ belâsı çok

2 Şehr-i cemâl o gamze vü ebrû vü hâl ile
Hakkâ ne cây-ı dil-keş olur dil-rübâsı çok

3 Bin câna virmese nola bir bûsesini yâr
Az olıcak metâ olur anun bahâsı çok

4 Hiç bir belâ mı var ki gönül anı bilmeye
Seyyâh-ı bî-karârun olur âşinâsı çok

5 Zülf-i siyâh-ı yârde var sad-hezâr çîn
El çek tolaşmadan ana Yahyâ hatâsı çok

175

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Es-salâ dest-i irâdetle açıldı bâb-ı aşk
Eylesün cânân ile cân sohbetin erbâb-ı aşk

2 Zâyi` olmaz yolda olsun tek hemân hâşâk-ı dil
Bir gün ugrar anı bahre irgürür seyl-âb-ı aşk

3 Gevher-i maksûdı deryâ-dil olanlardur bulan
Degme bir bahr içre bulunmaz dür-i nâ-yâb-ı `aşk

4 Meclis-i devre girenler itmez ümmîd-i halâs
Kangı keştîdür ki nâ-bûd itmedi gird-âb-ı `aşk

5 Var mı Yahyâ zerrede ol tâb kim ârâm ide
Aleme pertev salınca mihr-i âlem-tâb-ı `aşk

176

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Ber-murâd olmamak olmaz olıcak himmet-i aşk
Ber-devâm ola hemân himmet idün devlet-i aşk

2 Aşka keyfiyyet-i bî-keyf dimiş ehl-i mezâk
Bâde-i telh ile hiç bir mi olur şerbet-i aşk

3 Hûblar yolda selâmuna turурmış tutalum
Bakmaga saga sola kor mı seni gayret-i `aşk

4 Aşıkun rûyını zerd ü işin altun eyler
Böyledür ey dil-i mihnet-zede hâsiyyet-i aşk

5 Bir gün esrâr-ı mahabbet ide Yahyâ te'sîr
Gözüne âlemi göstermez ola hayret-i `aşk

177

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gûy-ı gerdûna dahı urulmadan çevgân-ı `aşk
Dil ham-ı gîsûn ile olmuşdı ser-gerdân-ı `aşk

2 Dilde deryâ-yı mahabbet mevc-hîz olup yine
Oldı peydâ katre-i nâ-çîzde `ummân-ı `aşk

3 Hâtırum ol dem yapar dil-ber ki yıkmak kasd ider
Kim hakîkatde dilâ ma`mûrdur vîrân-ı `aşk

4 Hâk-i Mecnûndur dönen sahrâda sanman gird-bâd
Istemez bî-çâre hâlî kaldugın meydân-ı `aşk

5 Dilde ol tâkat mı var Yahyâ musahhar olmaya
Hükmini icrâya âgâz idicek sultân-ı `aşk

178

Müfte`ilün fâ`ilün müfte`ilün fâ`ilün

1 Ah-ı şerernâk ider bâdiye-pûyân-ı aşk
Hep şerer-i âhdur rîg-i beyâbân-ı aşk

2 Mümkin olurdı dilâ keştî-i câna halâs
Ateş-i sûzân ile olmasa tûfân-ı `aşk

3 Ateş-i dilden yine itdi `alevler zuhûr
Mevclerin gösterür var ise ummân-ı aşk

4 Havfum odur kim okun per yaka pervâneveş
Şevkün ile oldı dil şem`-i fürûzân-ı aşk

5 Gerçi ki yanmakda dil ahker-i sûzân ile
Lîk süveydâdadur âteş-i pinhân-ı aşk

6 Dâg-ı mahabbet yakar sînede erbâb-ı `aşk
Meyl-i çerâgân ider her gice sultân-ı `aşk

7 Dökmez idi eşk-i germ itmez idi âh-ı serd
Sîne-i Yahyâ eger olmasa sûzân-ı `aşk

179

Müfte`ilün mefâ`ilün müfte`ilün mefâ`ilün

1 Tâ ki çalındı gûşıma hayyâ `ale'l-felâh-ı `aşk
Câm-ı sabûhı eyledüm râtibe-i sabâh-ı aşk

2 Dûr u dırâz-ı râhdur degme hamâma varamaz
Ola meger ki nâme-ber mürg-i sebük-cenâh-ı aşk

3 Itme `azîmet ey gönül kûyına tîg-ı âhsız
Korkulu yoldur ugrama olmayıcak silâh-ı aşk

4 Rind hemîşe pür-tarâb olsa ta`accüb eylemen
Kîse tehî ise ne var kâsesi tolu râh-ı aşk

5 Çün ola meyle pür kadeh bil anı mâye-i ferâh
Nûş ide gör hemîşe Yahyâ bu imiş salâh-ı aşk

180

**Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâ**tün fâ`ilün

1 Aşka kâbil dil mi yok şehr içre yâ dil-ber mi yok
Mest yok meclisde bilmem mey mi yok sâgar mı yok

2 Gonce-i dil açılup hâtır niçün şâd olmaya
Bâgda güller mi yok gülşende bülbüller mi yok

3 Görmeziz bir dil ki tûtî gibi güftâr eyleye
Söyledür mi yok cihânda bilmezem söyler mi yok

4 Sengden dil kem mi yâ seng-i siyâhı la`l iden
Aftâb-ı feyz-bahşâ-yı bülend-ahter mi yok

5 Niçün ebkâr-ı ma`âni beslemez erbâb-ı nazm
Yohsa Yahyâ gibi üstâd-ı suhan-perver mi yok

181

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Rüstem-i aşkun zebûnı olmaduk bir ferd yok
Hâsılı anunla gönlümce tutuşmuş merd yok

2 Kays çekmiş derd-i aşkı ana da irişmedüm
Kime takrîr ideyin hâl-i dili hem-derd yok

3 Cûybâr-ı aşkdan feyz alımazsun sofiyâ
Sende nîlüfer gibi mâdâm rûy-ı zerd yok

4 Germ ü serdin çekmeyenler `âlemün âdem midür
Vâ`izâ hiç sende eşk-i germ ü âh-ı serd yok

5 Göz yaşın Yahyâ düketdi âha tâkat kalmadı
Serv-i nâzum çık salın kûyunda gil yok gerd yok

182

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Penâh olursa nola mihr ü mâha sâye-i `aşk
Bülend mertebedür mihrün ile pâye-i `aşk

2 Hezâr şîri bu deştün zebûn-ı pençesidür
Ne şîr virdi `aceb tıfl-ı câna dâye-i `aşk

3 Revâc komadı bâzâr-ı germ-i hurşîde
Derûn-ı dilde ki kondı hamîr-i mâye-i `aşk

4 Egerçi mihrün ile toldı zerre zerre vücûd
Henüz alınmadı ey şâh-ı hüsn vâye-i `aşk

5 Hemân o şâhdan eksükligün dile Yahyâ
Tamâm ider seni de derd-i bî-nihâye-i `aşk

183

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Özün ey dil yukardan sanma çün bir mâh-pâren yok
Tutalum câm-ı atlas kendü olmuşsun sitâren yok

2 Seni ârifler ilzâm itmesün ey sâkî-i kahve
Ko bahs-i câm u fincânı bilürsin hod idâren yok

3 Hele emvâc-ı deryâ-yı gam-ı dünyâyı bilmezsin
Senün dervîş eginünde egerçi sof u hâren yok

4 Dehânum hokkasındandur devâsı derdünün dirsin
Tabîbüm ben de bildüm haste-i hicrâna çâren yok

5 Belürmez zahm-ı tîg-i gamzesiyse dilde ey Yahyâ
Ne bilsün yâr hâlün zâhirâ sînende yâren yok

184

Müstefʿilâtün müstefʿilâtün

1 Dil meyl iderse gülzâra lâyık
Cây-ı safâdur hünkâra lâyık

2 Nev-rûz irişdi gül gibi giyse
Gül-gûn kabâlar dil-dâra lâyık

3 Gamzen gibi bir hançer bulunmaz
Ol çeşm-i mest ü hûn-hâra lâyık

4 Şîrîn dehânun vasf eylemekdür
Tûtî-i şekker-güftâra lâyık

5 Yahyâ ne mümkin bir şi`r dimek
Sultân-ı âlî-mikdâra lâyık

6 Sultân Murâd-ı Gâzî ki hakkâ
Gâzî dinilmek anlara lâyık

185

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gamundan her kaçan kim nâle vü feryâd ider âşık
Hayâl eyler gögi âlemleri berbâd ider âşık

2 Firâkun günlerinde gussadan ölmek mukarrerdi
Velî rûz-ı visâl-i rûh-bahşun yâd ider` âşık

3 Ferahdan incinür şâdîlig el virse safâ sürmez
Muhassal kendisin derd ü gama mu`tâd ider âşık

4 Gel ey `âşık geçen yâre cefâ itme men-i zâre
Felek bir gün sakın kim sana da bî-dâd ider âşık

5 Idüp Yahyâ gibi kayd-ı cihândan kendisin âzâd
Olup âlemde bî-nâm u nişân bir ad ider âşık

186

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Sen inleme kim bezm-i mahabbetde yerün yok
Mest itdi seni bâde-i la`li haberün yok

2 Al olsa yaşun kana boyansa ruh-ı zerdün
Ümmîd-i visâl eyleme çün sîm ü zerün yok

3 Bir mi görürüz nergis-i şehlâ ile çeşmün
Bir göz ucı ile bize ammâ nazarun yok

4 Bin şevk ile ol kâmet-i mevzûna yetişdük
Ammâ nidelüm bir iki şeftâlûlerün yok

5 Peykânunı Yahyâ'ya sor ey kaşı kemânum
Bir ancılayın `âşık-ı hûnîn-cigerün yok

187

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bunca feryâd eylerüm feryâd-res bir ferd yok
Bu harâb-âbâdda benzer ki [hîç] bir merd yok

2 Bu dil-i pür-derdile hem-hâl olur `âşık kanı
Hâl gâyet müşkil oldı derd çok hem-derd yok

3 Mâ-melek bir cânı var bin cân ile eyler nisâr
Şimdi yârân içre Yahyâ gibi bir cömerd yok

188

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Revnak-ı hüsnün degül mi anberîn gîsû senün
Görme bir anunla tekdür sünbül-i hoş-bû senün

2 Gerçi bir kerre dönüp bakmaz gurûr-ı hüsn ile
Anlamaz mı kasdunı ammâ ki ol âhû senün

3 Bir nigâhunla ne var teskîn-i âşûb eylesen
Fitne hod yanunda yatar kalkar ey meh-rû senün

4 Şâd imişsün dâhil-i bezm-i visâl oldum diyü
Bir hayâlündür meger dîvâne gönlüm o senün

5 Tuydı yârün nergis-i fettânına meftûnlıgun
Düşmez ey Yahyâ elinden tîg ü hançer sûsenün

189

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gönüllerden safâ câmıyla gam dûr oldugın görsek
Harâbâtun yine bir dahı ma`mûr oldugın görsek

2 Ziyâsı düşse câna aftâb-ı câm-ı sahbânun
Yine ol hâne-i târik pür-nûr oldugın görsek

3 Getürsek meclise câm-ı zümürrüdfâmı ey sâkî
Hasûd-ı mâr-tab`un gözleri kör oldugın görsek

4 Dizilse yanına tâze güzeller tâze `âşıklar
Yine pîr-i mugânun şâd u mesrûr oldugın görsek

5 Pür olsa na`ra-i mestân ile mey-hâneler Yahyâ
Şarâb-ı şevk ile her gûşe pür-şûr oldugın görsek

190

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Eglenür seyr-i ruhun fikriyle dil bayrâma dek
Yohsa eylerdi sefer zülfün gamıyla Şâm'a dek

2 Subha dek kûyun tolanduk gün yüzün göstermedün
Çıkmadun ey mâh-ı tâbân bekledük ahşâma dek

3 El vireydi ni`met- i vaslun eger bayrâmda
Gam yimezdi sâ`im-i hicrânun ol eyyâma dek

4 Mâl içün nâ-dân olur pâ-beste-i dâm-ı belâ
Hırs-ı dâne mürg-i bî-idrâki iltür dâma dek

5 Mâcerâmuz hâk-i pây-ı yâre takrîr itmege
Gitsün ey Yahyâ yaşum ol serv-i sîm-endâma dek

191

Müstef`ilün fa`ûlün müstef`ilün fa`ûlün

1 Pervâneyi egerçi yandurdı nâzı şem`ün
Şimdi ziyâde andan sûz u güdâzı şem`ün

2 Ahvâli yana yana `arz itdügüm budur kim
Dil-dâra hoş gelürmüş tarz-ı niyâzı şem`ün

3 Eksük degül başından her bâr tîg-i mihnet
Gîsûna öykünelden zülf-i dırâzı şem`ün

4 Sûz-ı derûn hâli geldi zebâna bir bir
Melisde rûşen oldı yârâna râzı şem`ün

5 Mahv-ı vücûd idince âşık yanup yakılsun
Yahyâ anunla oldı bu imtiyâzı şem`ün

192

Mef`ûlü fâ`îlâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Gül sâgarını pür itdi gelün pür-hurûş olun
Ya`ni irişdi vakt-i tarab bâde-nûş olun

2 Itdi nesîm müjde seher nergis ü güle
Irdi zamân-ı nefha-i hâk çeşm ü gûş olun

3 Bülbüllerün figânı bu kim mest-i şevk iken
Dirler ki hâba vardı şeh-i gül hâmûş olun

4 Zühhâda din niçeye dek hod-furuşluk
Pîr-i mugâna hizmet idün mey-fürûş olun

5 Yahyâ bu demde alsa ele tolı câm-ı mey
Evrâk-ı gülle örtün anı `ayb-pûş olun

193

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Reh-i taleb tutalum kûy-ı dil-rübâ diyerek
Safâ vü mihnete yâhû vü merhabâ diyerek

2 Getürdün ey dil-i âvâre sîneye bir bir
Ne denlü gussa vü gam varsa âşinâ diyerek

3 Şikenc-i turra-i müşgînine esîr oldı
Belâya ugradı dil zülfine belâ diyerek

4 Hudâ kerîmdür elbette eylemez mahrûm
Murâdına irişür her kişi Hudâ diyerek

5 Açılmadıysa gönül künc-i hücrede Yahyâ
Kenâr-ı gülşene çık şi'r-i dil-küşâ diyerek

194

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Ayn-ı zillet mi degül devlet-i dünyâ didügün
Katı alçak görinür oldı en a`la didügün

2 Kûy-ı cânânı koyup anda turur mı âdem
Zâhidâ bilmemiyüz cennet-i me`vâ didügün

3 Müntehâ-yı emel ü matlab-ı a`lâ mı olur
Serv-kadler var iken sidre vü tûbâ didügün

4 Hûbdur eyledügün nagmede söz yok ammâ
Girse gûş-ı güle ey bülbül-i şeydâ didügün

5 Hazer it seng-i cefâsından o şûhun dirdün
Akibet geldi benüm başuma Yahyâ didügün

195

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Salınsun `ıyd irişdi yine hûbânı Sitanbul'un
Yine ârâste olsun karâmânı Sitanbul'un

2 Safâlar kesb idüp uşşâk olunsun merhabâ yer yer
Vefâ meydânına gelsün cevânânı Sitanbul'un

3 Döner hurşîd-i âlem-tâbına gerdûn-ı gerdânun
Binüp dolaba her bir mâh-ı tâbânı Sitanbul'un

4 Semend-i nâzla yügrük cevânlar seyre çıksunlar
Pür olsun hûblarla At Meydânı Sitanbul'un

5 Bu şi`rün hak budur Yahyâ ki gâyet bî-nazîr oldı
Pesend eylerse lâyık ehl-i irfânı Sitanbul'un

196

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Dikdiler her yâre kim sînemde açdı hançerün
Seyrine gel bâg-ı mihnetde açılmış güllerün

2 Vâ`iz-i şehre nice `âkil disün pîr-i mugân
Adına ümmü'l-habâ`is der dü sâle duhterün

3 Hançerün âyînesinde görinür şekl-i hilâl
Vay rûy-ı mihr göstermezse re`y-i enverün

4 Ihtirâz eyle meded göz degmesün mecrûh olur
Haylice nâzükdür ey gonce-dehen la`l-i terün

5 Iltifât it dil-berâ dünyâya virme hâtırun
Kıymetin bil çünki Yahyâ gibi var bir çâkerün

197

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Açılmadun incitdi seni zârı hezârun
Ey gonce-i ter gönli misün bülbül-i zârun

2 Bülbüller öter güller açık şâd gönül yok
Hîç böyleligin görmemişüz fasl-ı bahârun

3 Agâzı güzel eyledün ey bülbül-i şeydâ
Hoş gelmedi ammâ dil-i pür-şevke karârun

4 Hâlün ideli gamze-i hûn-hâra takarrüb
Hûn itdi dilin nâfice-i misk-i tâtârun

5 Yahyâ ko dili pârelesün lâle-sıfat yâr
Gülzâr-ı gamun revnakıdur cism-i figârun

198

Fâ`ilâtün-fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hüsn ile mümtâz olaldan verd-i handânun senün
Dâg-dârun lâleler güller perîşânun senün

2 Serv ü`ar`ar diyeler bâri olayduk sâyesi
Gelse reftâra kaçan nahl-i hırâmânun senün

3 Kârbân-ı Çine hâcet yok yayıldı `âleme
Bûy-ı zülf-i müşgbâr-ı anber-efşânun senün

4 Gül-`izârın anduk ey dil var ise gülzârda
Bülbüli dinletmedi feryâd ü efgânun senün

5 Eylesen mahsûs Yahyâ'ya cefânı dostum
Lutf-ı bî-pâyân olur cevr-i firâvânun senün

199

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Olmuş şarâb-ı nâz ile mestâne gözlerün
Uymuş yine o gamze-i fettâna gözlerün

2 Başlar hemân süzülmege mânend-i şâh-bâz
Kasd eyledükçe sayd-ı dil ü câna gözlerün

3 Adem ne denlü şîr-dil olsa şikâr olur
Itse kaçan nigâh gazâlâna gözlerün

4 Görsen kitâb-ı mihr ü vefâyı sebak sebak
Ben söyledükçe bakmasa yâbâna gözlerün

5 Yahyâ gibi olur nice bî-çâre dil-figâr
Ruhsat virince gamze vü müjgâna gözlerün

200

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Sürersin dâ`im ey dil pây-ı yâre çehre-i zerdin
Dimez mi ol tabîb-i cân ü dil sana nedür derdin

2 Perîşân-ı hazân olmaz gül-i ra`nâları solmaz
Ne bâgun nahlidür âyâ nihâl-i tâze-perverdin

3 Nişân-ı tîr-i hışm-i yâr olursun ey kamer bir gün
Felekde hüsnüne magrûr olup gögsün aceb gerdin

4 Vefâ sûretlerin gördüm visâlün ârzû itdüm
Ruhun pinhân idüp âhir cefâ şeklini gösterdin

5 Felek döne döne şimdi cefâlar itsün ey Yahyâ
Ne tozlar kopara bir dem ola âh-ı cihân-gerdin

201

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Şîve vü reftârunı serv-i çemende görmedük
Bu ser-âmed kâmeti bir nârvende görmedük

2 Câme-i yek-tâ sıkar dirler o cism-i nâzüki
Böyle terlik bir gül-i nâzük-bedende görmedük

3 Başına çıkmak diler bir iki zerle âdemün
Nergis-i şehlâ gibi var ise kande görmedük

4 Dürr-i dendân-ı safâ-bahşun görenler didiler
Böyle pâk u muntazam lü'lü' `Adende görmedük

5 Şerh iderse ders-i aşkı yine Yahyâ şerh ider
Bir mahall kalmış mıdur zîrâ bu fende görmedük

202

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Düşer mi sana ey dil dâ'im ümmîd-i vefâ itmek
Güzeller şânıdur gâhî vefâ gâhî cefâ itmek

2 Safâdan gayrı ben âlemde hîç (bir)nesne bilmezdüm
Beni ey aşk senden oldı gamla âşinâ itmek

3 Egerçi pençe-i hûrşîdsin tâb-ı melâhatle
Bizümle nice bir câna ırakdan merhabâ itmek

4 Ne`âlemdür ne hazzdur bir müferrah cây-ı hurremdür
Muvâfık bir iki yârân ile ayş u safâ itmek

5 Devâm-ı devlet-i Sultân Murâdı isterüz Yahyâ
Inâyet Hazret-i Allâh'dan bizden du`â itmek

6 Sözünde dâverâ insâf odur kim başka âlem var
Suhan mir'âtini ancak olur `âlem-nümâ itmek

7 Nice pâkîze ma`nâlar hayâl itmek olur ammâ
Nice mümkin şeh-i devrân gibi nâzük-edâ itmek

203

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dimâgum alışupdur nükhet-i hûbıyla sahbânun
Meşâm-ı bülbül-i şeydâya bûyı verd-i ra`nânun

2 Egerçi sâde-rûlar hüsnine ikrârımuz vardur
Ne mümkin lutfını inkâr hatt-ı anberâsânun

3 Eger mümkin olursa dest-bûsı bir bahâneyle
Elinden alı gör şeftâlûsın ol nahl-i zîbânun

4 Kolun boynına salmakdan cenâb-ı yâr âlîdür
Elün irse yeter dâmânına ol serv-i bâlânun

5 Egerçi koynuna girmek nasîb olmadı bir kerre
Derûn-ı sînesinden çıkmadun bir an Yahyâ'nun

204

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Adem sayılmaz oldı kapunda gedâlarun
Yok mı hisâbı pâdişehüm mübtelâlarun

2 Dil gitdi gerçi yirine kondı hezâr gam
Biri gider biri gelür oldı belâlarun

3 Dil pür-heves nesîm-i bahâr ise hoş-nefes
Çık bâga kim güzelligi vardur hevâlarun

4 Cân nakdini alup unıdurlar revâ mıdur
Resm-i vefâyı bilmedügi dil-rübâlarun

5 Yahyâ'dan özge kimseye tek eyleme vefâ
Kâ'ildür ol ne denlü olursa cefâlarun

205

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefa`îlün

1 Umulmaz mı o tıfl-ı şûhdan şeftâlûler virmek
Cihânda şimdi mi oldı nihâl-i tâze ber virmek

2 Hayât-ı tâze virmek denlü vardur mürde-i aşka
Cevânı lutf ile yâd itdiginden bir haber virmek

3 Çekilmiş meclis-i aşka gelür diyü dil-i zârı
Aceb mi lutf-ı tab`-ı Kays'dan yârâna yer virmek

4 Leb-i şîrînüni sun agzuma cânâ sözüm dinle
Olur tûtîye güftâr itmege bâ`is şeker virmek

5 Hümâ-yı `aşk besdür âşiyân-sâz-ı ser-i Yahyâ
Ne lâzım kendüsine Kays-âsâ derd-i ser virmek

206

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Anlayan hüsnini ey dil girih-i ebrûnun
Hışmgîn oldugına katlanur ol meh-rûnun

2 Sayd içün pâyına düşmekden olur mı fârig
Bir nigâhını ganîmet bilen ol âhûnun

3 Hatt-ı nev-hastenün olmuş idüm meftûnı
Evvel-i vakt-i zuhûrı idi anber-bûnun

4 Lutf ile kendüye cezb eyledi hâlinde bulup
Kalmaz ihsânınun altında dil ol gîsûnun

5 Artırur hüsnini Yahyâ sebeb-i ragbet olur
Kadrini hâl-i ruhı bilsün o müşgîn mûnun

207

Mefâ`îlü mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Sunaldan sâkî-i mihnet bana peymâne-i aşkun
Benüm ol rûz u şeb medhûş olan mestâne-i aşkun

2 Şarâb-ı pendi gûş itmez ümîd-i akl u hûş itmez
Esîr-i zülf-i müşgînün olan dîvâne-i aşkun

3 Zarar virmez ana seyl-i sirişk-i âşık-ı şeydâ
Esâsı seng-i gamla muhkem olmuş hâne-i aşkun

4 Benüm ol câm-ı la`l u gûşe-i ebrû hayâliyle
Mukîm-i künc-i derdün sâkin-i mey-hâne-i aşkun

5 Cefâ taşıyla yıkmışdun dil-i Yahyâ'yı sultânum
Dahı âbâd olunmaz mı `aceb vîrâne-i aşkun

208

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gönüller bend ider sihr ile efsûn-sâzdur çeşmün
Kamu dil baglayanlardan şehâ mümtâzdur çeşmün

2 Müje nâveklerin dâ'im atar `uşşâk-ı nâlâna
Birin yire düşürmez şöyle tîr-endâzdur çeşmün

3 Görenler çeşm-i mestün didi zîr-i ebruvânunda
Per açmış mürg-i dil saydına bir şeh-bâzdur çeşmün

4 Tuyulmaz sanma mey nûş eyleyüp agyâr ile câna
Bilürsin fâş ider dünyâlara gammâzdur çeşmün

5 Nice meyl eyleye Yahyâ'yile nûş-ı mey-i telhi
Şehâ çün dâ`imâ mest-i şarâb-ı nâzdur çeşmün

209

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Firâkın mı çekersin ey gönül bir mâh-ı tâbânun
Işitdüm göklere çıkdı gice feryâd u efgânun

2 O mâhı sîneye çekdünse zinhâr eyleme inkâr
Rakîbâ togrı söyle var ise gögsünde îmânun

3 Iki çeşmüm yaşından kûyun itdi mecma`u'l-bahreyn
Hevâ-yı dürr-i dendânun hayâl-i la`l-i mercânun

4 Görür her şeb işiginde dimez bir kerre ol âfet
Nic'oldun derd-i zülfümle nedür hâl-i perîşânun

5 Gubâr eylerdi Yahyâ cism-i zârın reh-güzârunda
Velî korkar ki andan ola mugber pâk-dâmânun

210

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Degül serv-i çemen ey nahl-i ter tenhâ hevâ-dârun
Cinân bâgından olmuş Sidre vü Tûbâ hevâ-dârun

2 Degüldür gird-bâd-ı deşt cânâ şevk-i vaslunla
Girüpdür raksa niçe bî-ser ü bî-pâ hevâ-dârun

3 Hayâl-i bâde-i la`lünle dâ'im câma düşmezdi
Ger olmasa habâb-ı bâde-i hamrâ hevâ-dârun

4 Gözüm gibi degüldür kanlı yaşlar dökmeden hâlî
Olaldan dil-berâ zahm-ı dil-i şeydâ hevâ-dârun

5 Tagıtdı hırmen-ı sabr u karârı bâd-ı âhıyla
Bulunmaz hâsılı Yahyâ gibi cânâ hevâ-dârun

211

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Giydi libâs-ı hüsni letâfet ne boy görün
Salındı serv gibi zarâfet ne boy görün

2 Zülf-i siyâhın eyledi ol şâh pây-mâl
Erbâb-ı dilde hüzn ü melâlet ne boy görün

3 Reftâra geldi kâmet-i ar`ar-hırâm-ı dost
Şimşâd u nârvende hacâlet ne boy görün

4 Başdan ayaga şîve vü nâz olmuş ol perî
Bî-çâre ehl-i aşkda hâlet ne boy görün

5 Teşrîf itdi nazmunı ol şeh kabûl ile
Yahyâ-yı müstmende inâyet ne boy görün

212

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gülmesün açılmasun bir lahza nâlânun senün
Neyler âbâd olmagı ey şâh vîrânun senün

2 Ateşîn ruhsâr ile seyr eylesen ol kâfiri
Zâhidâ hiç şübhesiz gevrerdi îmânun senün

3 Pâdişâhum bu dil-i pür-hûnı aldunsa ne var
Sînede ni`me'l-bedeldür kanlı peykânun senün

4 Nakd-i cânun almag istermiş o şâh-ı mülk-i nâz
Virmeyigör ana Yahyâ var ise cânun senün

213

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Nihâl-i tâzedür kaddün dehânun gonce rûyun gül
Bir iken iki olsun gül açıl gonce-dehânum gül

2 Olur gayrı mükerrer hüsn peydâ bâg-ı rûyunda
Bir iki câm içüp oldukça cânâ ruhlarun gül gül

3 Açup bâl ü perin gülşende bir yirde karâr itmez
Cefâ-yı hâr ile kendin perîşân eyledi bülbül

4 Şemîm-i çîn-i zülfinden o yârün hisse-dâr olmuş
Sabânun lutfını her cânibe neşr itmede sünbül

5 Nice mümkin tolusın içmemek şevk ehli sâkînün
Ki dâ'im sunmada yârâna Yahyâ tolu câm-ı mül

214

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Kâmet-i mevzûnunun mânendi yokdur bir nihâl
Nahl-i gül kûtâh serv-i bâg ise bî-i`tidâl

2 `Ar ider çignetmeden bâri muhallâ eylenüz
Na`l-i esbin eyleye tâ kim misâl-i rûy-mâl

3 Gülşen-i işretde katmer kırmızı gül sanuruz
Bâde-i gül-gûna aks itdükçe ol ruhsâr-ı âl

4 Hâtır-ı pâkine gelmezsem de yârün gam degül
Konmasun mir'ât-i tab`-ı yâre tek gerd-i melâl

5 Söylemezsin diyü eyler miydi Yahyâ i`tirâz
Ol dehân-ı yârde bulmasa bir cây-ı makâl

215

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Dil-rübâ hercâyi sen âvâre oldun ey gönül
Bir devâsız derd içün bî-çâre oldun ey gönül

2 Kanı insâfun seni dil-ber nice alsun ele
Vardugunca sen de âteş-pâre oldun ey gönül

3 Senden özge dahı nesnem var mı yâre çekmege
Gerçi tîg-i cevr ile pür-yâre oldun ey gönül

4 Tîri âhenden geçer şemşîri taşa kâr ider
Tutalum âhen yâ seng-i hâre oldun ey gönül

5 Hânkah-ı şehri ma`mûr eyledün Yahyâ gibi
Bu harâbât içre kim mey-hâre oldun ey gönül

216

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Irdi bahâr sen dahı şâd olmadun gönül
Güllerle goncelerle güşâd olmadun gönül

2 Ol şâh-ı hüsn nice bilür kıymetün senün
Bâzâr-ı aşk içinde mezâd olmadun gönül

3 Fevt itme nâ-murâdlıgun bâri neşvesin
Çün bâde-nûş-ı bezm-i murâd olmadun gönül

4 Bî-gânelikle yâd ider olmuş rakîbi yâr
Şükr it Cenâb-ı Hakk'a ki yâd olmadun gönül

5 Ol şâh-ı hüsnün iremedün pây-bûsına
Yahyâ gibi ki hâk-nihâd olmadun gönül

217

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bezm-i aşka nitekim pervâne geldün ey gönül
Yan yakıl ol şem`-i hüsne yana geldün ey gönül

2 Hâtırum bir nesneden gâyetde mugberdür dimiş
Şübhe yokdur hâtır-ı cânâna geldün ey gönül

3 Eglenilmez diyü gam çekme bu fânî dünyede
Tut ki bâg-ı âleme seyrâna geldün ey gönül

4 Vakti geçmiş ayş u nûşun devri dönmüş sâgarun
Hazz olunmaz bir aceb devrâna geldün ey gönül

5 Işiginde itme Yahyâ gibi bî-pervâ figân
Asitân-ı Hazret-i sultâna geldün ey gönül

218

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Sünbüllerünçün oldı perîşân dimâg-ı dil
Zâhir olursa lâle-sıfat nola dâg-ı dil

2 Gül-ruhlarun mahabbeti düşdi derûnıma
Her dem bahâr olursa nola bâg u râg-ı dil

3 Yakdı fetîl-i dâgumı ol âteşîn izâr
Irince rûz-ı haşr söyünmez çerâg-ı dil

4 Ab-ı revân-ı hançer-i hûn-rîz-i yâr ile
Güller bitürdi hurrem olup yine bâg-ı dil

5 Mühr urdı dâg-ı gam göricek aşkun ile pür
Bir dahı mümkin olmadı Yahyâ ferâg-ı dil

219

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Giyinüp sürh libâs içine al üstine gül
Jâleden câmesinün dizdi le'âl üstine gül

2 Nahl-bend oldı meger şehr-i gülistânda nesîm
Turmadan dizmededür bir nice dal üstine gül

3 Sahn-ı gülzârda bir hûb kenâr-ı cûda
Câmesin tâzeleyüp serdi nihâl üstine gül

4 Sarınup şâl sokunmuş gül o nahl-i mevzûn
Seyr idün nice yaraşmışdur o şâl üstine gül

5 Hüsnine haylice magrûr göründi Yahyâ
Inledür bülbüli kalursa bu hâl üstine gül

220

Müstef`ilün  müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün

1 Gitmez önünden gerçi kim bülbüllerün evrâk-ı gül
Ben bildigüm budur hele pervânedür üstâd-ı gül

2 Gül meclisinde dâ'imâ bülbül şetâret itmede
Pervâne-i bî-çâreyi nâr-ı mahabbet itdi kül

3 Bir bî-güneh pervâneyi yakdı diyü şem`i görün
Pâyında kayd-ı âhenîn boynunda pîç-â-pîç gull

4 Lutf eyle gel gam-hâneyi reşk-i gülistân idelüm
Ben ebrveş aglayayum sen gül gibi ey gonce gül

5 Yahyâ şarâb-ı şevk ile peymâne-i dil pür olur
Sâkî gelince meclise destinde tolu câm-ı mül

221

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Andelîbün kanına girmekle mesrûr oldı gül
Reng virdi kendüye hüsnine magrûr oldı gül

2 Gözi degdi nergisün oldı perîşân-rûzgâr
Gerçi bir kaç gün çemen mülkinde manzûr oldı gül

3 Bâgbân-ı gayret itdi pâk sahn-ı gülşeni
Aglama bülbül ki gülden hârlar dûr oldı gül

4 Cennetün agzı suyın akıtdı hüsn-i gülsitân
Ablar reşk-i zülâl ü gayret-i hûr oldı gül

5 Sen tuyurdun hüsnini dünyâya Yahyâ dil-berün
Bülbül-i şûrîdenün aşkıyla meşhûr oldı gül

222

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gamze özler dil yâ kâkül ikiden hâlî degül
Tîg lâzım ana yâ gull ikiden hâlî degül

2 Câm-ı mey dönmezse gam bulmaz nihâyet sâkiyâ
Devrdür yâhûd teselsül ikiden hâlî degül

3 Dil-berâ ruhsâr-ı rengînünde hâl-i `anberîn
Müşg-i terdür yâ karanfül ikiden hâlî degül

4 Bâde-i nâz ile ser-hoşsun ya câm-ı meyle mest
Ey nigâr-ı şûh u şen-gül ikiden hâlî degül

5 Yâ irem kaddine Yahyâ yâhud olam pây-mâl
Yâ terakkî yâ tenezzül ikiden hâlî degül

223

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sîne bir vîrânedür genc-i nihânîdür gönül
Gevher-i aşk isteyen bilsün ki kânîdür gönül

2 Mihrüne mahv-ı vücûd itmekle irişmez zevâl
Dilde bâkîdür mahabbet gerçi fânîdür gönül

3 Dil-rübâlardan şikâyet itmege kâdir midür
Derd-i aşkun bir belâ-keş nâ-tüvânıdur gönül

4 Zıll-ı re'fetdür duhân-ı âh-ı dil âşıklara
Hüsrev-i aşkun kadîmî dûdmânıdur gönül

5 Dîde-i câna çeker sevdâ-yı hattun kuhlini
Aşıkun bir âbgîne sürmedânıdur gönül

6 Gûşeler kim çeşmün eyler ol anı evvel tuyar
Hak bu kim yârân-ı aşkun nüktedânıdur gönül

7 Eylemez Yahyâ siham-ı gamzesinden bî-nasîb
Ol kaşı yânun meger hâtır-nişânıdur gönül

224

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Bî-çâre bülbüle bu idi ârzû-yı gül
Gülşende ana göstere her gonce rûy-ı gül

2 Bildi ki çâre yok gam ile söyleşilmeye
Bu idi kendi kendi ile güft-gûy-ı gül

3 Seyr ideli şehâ ham-ı zülfünde hâlüni
Çevgân-ı ârzûyile ser-geşte gûy-ı gül

4 Deşt-i hevâda kendüyi gösterdi bir zamân
Mahv oldı bahr-i aşka irişince cûy-ı gül

5 Mestâne çeşmi ehl-i dilün kanın içmede
Dâ'im tolup boşalmada Yahyâ sebû-yı gül

225

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Sâgarı eyledi sâkî mey ile mâl-â-mâl
Meclise duhter-i rez geldi giyüp câme-i âl

2 Oldı bir al kebûter mey-i nâb ile kadeh
Itdi sâkî ana engüştini sîmîn halhâl

3 Gözlerüm merdümünün aksi yeter rûyunda
Çok gerekmez ruh-ı mahbûbda besdür iki hâl

4 Bî-zebânân-ı çemen hâlini eyler güle `arz
Tercemân cümlesine bülbül-i pâkîze-makâl

5 Iki âşüfte biri birini bulmuş Yahyâ
Zülf-i dil-dâr u dil-i zâr-ı perîşân-ahvâl

226

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Iydı ehl-i gülşenün nev-rûzdur kim her nihâl
Bir yeni câmeyle eyler gül gibi arz-ı cemâl

2 Gül çıkar devletle izzetle zümürrüd tahtına
Eyler erkân-ı çemen pây-ı serîre rûy-mâl

3 Devr ider ol ıydgehde câ-be-câ dolâblar
Ya`ni devr-i şevkdür dillerde olmasun melâl

4 Mehd-i şâh üzre binüp etfâl-i gonce şâd-kâm
Anları tahrîkde der-kâr olur bâd-ı şimâl

5 Biri birine mukâbil iki tâze nahl-i gül
Karşu karşu salınur iki cevân-ı bî-misâl

6 Mihter-i üstâdıdur ol `ıydgehün `andelibi
Rûz u şeb pür şevkdür Yahyâ ana gelmez melâl

227

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Zülfinün dillerle olan `akdin itmez yâr hall
Intizâm-ı mülkine Hâkân-ı Çîn virmez halel

2 Kurtılur çâh-ı zenahdâna düşen dil kayddan
Mübtelâ-yı zülfine pâ-bend olur tûl-ı emel

3 Işiginde yer idinmişdi dil-i bî-çâre de
Itleriyle şûr u gavgâsı degüldür bî-muhâl

4 Kadrini bildür sana kendin mu`ârız sanmasun
Arızun arz it güle bir subh-dem gülzâra gel

5 Merhabâ itmez diyü âzurde-hâtır olmasun
Devlet-i pâ-bûsı Yahyâ'ya eger virmezse el

228

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Yâr gülşenden gelür gördüm başında var gül
Ol nihâl-i tâzeye olmaz mı âyâ bâr gül

2 Minnetüm sâkîyedür ben bâgbânı bilmezem
Var mı câm-ı mey gibi âlemde bir bî-hâr gül

3 Gonce-i ra'nâya bülbül itdi `arz-ı iştiyâk
Bülbül-i şeydâya meylin eyledi izhâr gül

4 Leşker-i ezhârı cem`itdi şehen-şâh-ı bahâr
Kad keşîde nahl sancak-dârdur ser-dâr gül

5 Hürrem olmasun mı Yahyâ gülsitânun gülleri
Nazmınun itdi redîfin Hazret-i Hünkâr gül

229

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sâkî-i bezmün alınmadı elinden câm-ı mül
Kopmadı şâh-ı gül-i ümmîdden bir dâne gül

2 Bâd-ı gayretle çıkup ben sana göz açdırmazam
Gel yakup ey kevkeb-i bahtum vücûdum itme kül

3 Ben gözüm üzre yaşum şeb-nem gibi itmek nisâr
Tek hemân güller gibi sen şâd olup ey gonce gül

4 Arız-ı rengînünün hergiz misâlin görmedüm
Suları gözden geçirdüm gerçi kim mânend-i pül

5 Şâm-ı vaslun isterüm Yahyâ dırâz oldugunı
Zülf-i yâri ohşayup dâ'im dirüm yâ leyl tul

230

Mef`ûlü mefâ`îlün mef`ûlü mefâ`îlün

1 Vasl-ı gül ü gülşende dâ'imâ heves-i bülbül
Irişdi bahâr oldı feryâd-res-i bülbül

2 Eyyâm-ı bahâr irdi gül gibi olup sâgar
Mutrıb niçün olmazsın sen hem-nefes-i bülbül

3 Ister dil-i şeydâ kim pür-dâg ide cismin
Zeyn olmada güllerle çün kim kafes-i bülbül

4 Mümkin mi ola fârig bülbül gül-i ra`nâdan
Mâdâm ki bâkîdür tende nefes-i bülbül

5 Yahyâ'ya garaz şâhum sensin iki âlemde
Ma`şûk emel-i `âşık gül mültemes-i bülbül

231

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hûb-rûlar bî-`aded şehr içre cânân bir degül
Nice vîrân olmasun dil mülki sultân bir degül

2 Vuslat olmazsa halâs it tîg-i hûn-efşânla
Ey tabîb-i cân u dil âlemde dermân bir degül

3 Hüsn ile bir dânedür gerçi kapunda âftâb
Mihr-i rûyunla yine ey mâh-ı tâbân bir degül

4 Bir rakîb öldürmede ney ki tevakkufdan murâd
Yoluna kurbân gerek bir demde bin cân bir degül

5 Şâm-ı hicr irdi derûn-ı sînedür menzil gama
Pârele Yahyâ dil-i sûzânı mihmân bir degül

232

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Ol dem degül midür ki ese rûzgâr-ı vasl
Vakt olmadı mı kim ire fasl-ı bahâr-ı vasl

2 Vîrâne oldı hâne-i dil eylesen nola
Ben âşık-ı kemîneni gencîne-dâr-ı vasl

3 Zülfün gibi uzun gelür ey meh leyâl-ı hicr
Az görinür ruhun gibi bana nehâr-ı vasl

4 Hayf u dirîg bezm-i ezelde sunulmamış
Erbâb-ı tab`a câm-ı mey-i hoş-güvâr-ı vasl

5 Yahyâ giderse komasa hâşâk-ı gussayı
Gülzâr-ı dilde olsa revân cûybâr-ı vasl

233

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Bâ`is-i fitne hemân kâkül-i pür-pîç degül
Deheni yog idecekdür neçemuz hîç degül

2 Safha-i sînemi bir vech ile çizdüm ki görüp
Ehl-i takvîm didi bildigümüz zîc degül

3 Geçme meyden işidüp pendini şeyh-i şehrün
Bir iki gün hele `ayş eyle dahı giç degül

4 Ne revâ âşıkı ugratmayasın dâ`ireye
Vâ`izâ mes'ele-i aşkî bu tahrîc degül

5 Ser-girân eyledi Yahyâ'yı humâr-ı firkat
Sâkiyâ subh gelüp sâgarı sun iç degül

234

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Bir âşûb-ı cihân bir fitne-i devrâna dil virdüm
Vefâ itmezse de böyle sitemkâr olmaya dirdüm

2 Tururken câme-i ten rûha râhat var mı`âlemde
Tutalum kim soyundum Kays-ı şeydâ şekline girdüm

3 Irem dirdüm visâli bâgına ol şâh-ı hûbânun
Bî-hamdi'llâh müyesser oldı ana ölmeden irdüm

4 Dil-i âvâre ber-kayd olmuş idi bana demlerle
Halâs oldum hele ben anı zülf-i yâre taşırdum

5 Gıdâ-yı rûhdur cânân ile cân sohbetin itmek
Ireydüm ben de Yahyâ ni`met-i vasla ne gam yirdüm

235

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Söylemez diyü yirilmez o büt-i sîm-endâm
Zerrece söz yiri yok anda budur hakk-ı kelâm

2 Safha-i haddine hatt geldügin iş`âr itmiş
Gönderüp âşıkına mâye-i müşgîn-erkâm

3 Ne aceb rûşen olur sahn-ı serây-ı işret
Her ne yanına nazar eyler isen sâfî câm

4 Sana kim karşu turur bu yürüyüşle şâhum
Hakk bu kim turfa-reviş özge levendâne hırâm

5 Şimdi yanmakda gam-ı hattun ile Yahyâveş
Dahı çok puhte olur pâdişehim anber-i hâm

236

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Yakdı gül âteşini cünbüş-i dâmân-ı nesîm
Bülbül-i bâg olur var ise mihmân-ı nesîm

2 Tutdı bezm-i çemeni bûy-ı buhûr-ı Meryem
Hıdmetin itdi edâ micmere gerdân-ı nesîm

3 Var mı bir kîse tehî şimdi çemen mülkinde
Cümle ezhârı ganî eyledi ihsân-ı nesîm

4 Sıgmadı gonceye nakl eyledi dehlîz-i güle
Tengdür almadı kâlâsını dükkân-ı nesîm

5 Dil-i Yahyâ gibi gîsûna nesîm âşüfte
Sünbül-i kâkül-i hoş-bûy perîşân-ı nesîm

237

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 El virse visâli bana dil-dâr elin öpsem
Bir devlete irsem yine hünkâr elin öpsem

2 Ruhsârumı zerd itdi gamı kâmetümi ham
Hâtem gibi bâri hele her bâr elin öpsem

3 Bir bûse ricâ eyledüm âzürde-dil olmuş
Afv itse günâhum benüm ol yâr elin öpsem

4 Pâ-bûs ricâ eylesem ol şâh-ı cihândan
Lutf eylemege eylese ikrâr elin öpsem

5 Nerm eylese Yahyâ o cevânun dil-i sahtın
Bir himmet ider şeyh-i mededkâr elin öpsem

238

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Mümkin mi mest-i gamze-i cânâne olmayam
Mest olanı sevem yine mestâne olmayam

2 Hep rûy-ı lutfıdur görinen ehl-i meclise
Ben şem`-i hüsnüne nice pervâne olmayam

3 Kasdum bu âşinâlık idem ehl-i zevk ile
Erbâb-ı zevkden yine bî-gâne olmayam

4 Re`yüm bu bend-i zülfe çekerse gönül beni
Uymayam ana ben dahı dîvâne olmayam

5 Kendüm bilelden oldum esîri güzellerün
Yahyâ olur mı ol şeh-i hûbâne olmayam

239

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fe`ûlün

1 Anber hatın ögdüm tama`-ı hâma düşürdüm
Dil mürgini kurtulmayacak dâma düşürdüm

2 Kûyında yitirdüm dili gâyet elemüm var
Gûyâ tolı esrâr ile bir nâme düşürdüm

3 Gördüm ki düşer güllere gülzârda şeb-nem
Ben gönlümi ol `ârız-ı gül-fâma düşürdüm

4 Gül şevkine bülbüller ider nâle vü feryâd
Şûrîdeligi ben de o hengâma düşürdüm

5 Yahyâ dili ol zülf-i girih-gîre ki virdim
Gird-âb-ı gam u lücce-i âlâma düşürdüm

240

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Safâ-yı hâtırum oldur seni safâda görem
Bu ben belâ-keşi hicrânuna vefâda görem

2 Hemîşe hürrem ü handân u şâdmân olasın
Hemîşe gonce-i ikbâlüni güşâde görem

3 Hilâl gibi terakkîde mâh-ı tâbân ol
Fürûg-ı hüsnüni günden güne ziyâde görem

4 Ne zevkdür ne safâdur ne hazdur ey sâkî
Seher humârdan açup gözümi bâde görem

5 Budur du`âsı sana rûz u şeb Yahyâ'nun
Seni safâda vü bed-hâhunı cefâda gören

241

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bâde ile tûtî-i âl oldı câm
Eyleyelüm halka-i rindânı dâm

2 Tolısı dâ'im ola sâkîmizün
Lutfı bizi eyledi mest-i müdam

3 Ol iki zülf-i siyeh-ı `anberîn
Lâle-i ruhsâra olur iki lâm

4 Sâye sal üftâdelerün üstine
Seyre çık ey serv-kadd-i hoş-hırâm

5 Hâlini Yahyâ'nun idersen su'âl
Şâh-ı felek-kadre du'â subh u şâm

6 Dâver-i Dârâ-haşem-i dâdger
Hüsrev-i Cem-câh-ı Sikender-gulâm

7 Râm olup ecrâm-ı felek emrine
Devlet ü ikbâli ola müstedâm

242

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Deşt u kûha varalum nâle vü feryâd idelüm
Kays ile Kûh-kenün rûhlarını şâd idelüm

2 Ko surâhîyi bize râh-ı huma hâdî ol
Seni ey pîr-i mugân bâri biz irşâd idelüm

3 Felegün sûret-i ikbâline aldanmayalum
Kendimüz cevr ü cefâ çekmege mu'tâd idelüm

4 Pây-bend itmeyelüm `aklı dil-i şeydâya
Selb idüp aklı o pâ-besteyi âzâd idelüm

5 Cevr-i eyyâmdan incinmeyelüm Yahyâ biz
`Ayş u nûş ile geçen günleri de yâd idelüm

243

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Gelünüz aşk ile dîvâne vü şeydâ olalum
Yakalar çâk idelüm halka temâşâ olalum

2 Açalum tavr-ı niyâz ile gönül âyînesin
Göz göre mazhâr-ı envâr-ı tecellâ olalum

3 Virelüm kendümüze mihr-i mahabbetle vücûd
Zerreler gibi bu gün biz dahı peydâ olalum

4 Acı dil virdügine kalmayalum nâ-dânun
Ey gönül `ârif isen gel beru deryâ olalum

5 Kimi cân nakdini alsun kimi dil ey Yahyâ
Varup ol çeşmi harâmîlere yagma olalum

244

Mef`ûlü mefâ`îlün fa`ûlün

1 Bî-rûy u riyâ ki hâk-i pâyum
Yüz sürmege pâyuna sezâyum

2 Cânâ nola pây-mâlün olsam
Dil-beste-i zülf-i müşg-sâyum

3 Zâhir beni sen tehî mi sandun
Mânend-i habâb pür hevâyum

4 Çekmem mey ü câm minnetin ben
Mest-i mey-i la`l-i dil-rübâyum

5 Yahyâ nola vasf-ı la`lin itsem
Bir tûtî-i sükkerîn-edâyum

6 Sultân Osmân-ı kâm-yâba
Dâ`î-i hakîr-i bî-riyâyum

7 Baş egmez isem de âsmâna
Şâhum işigünde çehre-sâyum

245

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Münevver tal`at-ı ferhundesi bir hûbdur bayrâm
Güneş yüzli hilâl ebrûlı bir mahbûbdur bayrâm

2 Ana küçük büyük bir câme-i zîbâyı hâzırlar
Aceb makbûl-i `âlemdür `aceb mergûbdur bayrâm

3 Görinür rûze-dâr-ı hicre ancak yılda bir kerre
Çog eglenmez gider bir dil-ber-i mahcûbdur bayrâm

4 Zamânında degül her gûşe hây u hûydan hâlî
Cevân-ı fitne-cû mahbûb-ı şehr-âşûbdur bayrâm

5 Seher yazmagiçün evsâf-ı Sultân Ahmedi Yahyâ
Güneşden zer varak peydâ ider zer-kûbdur bayrâm

246

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Nesîm-i lutfun açdı gonce-âsâ kalb-i mahzûnum
Safâ bagışladı gûyâ açıldı genc-i mahzûnum

2 Ruh-ı zerd ile arz-ı hâle kasd itdükçe dil-dâra
Olur mâni amân virmez yenilmez eşk-i gül-gûnum

3 Irişilmez sanurdı bâgbân serve bi-hamdi'llâh
Letâfet gülsitânında yetişdi nahl-i mevzûnum

4 Vücûdum nâ-tüvân itdi işüm âh u figân itdi
Senün ol çeşm-i fettânun benüm bu cân-ı meftûnum

5 Ümîd oldur ki lutfından diye şâh-ı felek-rütbet
Sözi Yahyâ'nun oldı cümle makbûl-i hümâyûnum

247

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Hayâlünçün biri birine girdi çünki müjgânum
O dem aralarından çıkdı eşk-i çeşm-i giryânum

2 Helâk oldum görince gerdenünde la`l-i mengûşun
Niçün alursın ey rûh-ı revânum boynuna kanum

3 Figân kim girye vü zâr ile çıkdum dîde vü dilden
Çıkardı bendesin gözden gönülden şâh-ı hûbânum

4 Beni yerden yere çalmakla uşşâk içre kûyunda
Ne anlarsın şikest olur mı mir'ât-i dil ü cânum

5 Nazar kıl lutf idüp âyîne-i kalbine Yahyâ'nun
Gör e hîç senden özge kimse var mı anda sultânum

248

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Çeküp câmı bir iki katre koymuş anda cânânum
Içince leblerün emmiş kadar hazz eyledi cânum

2 Cebînün ebruvânun ârızun hâl-i `izârundur
Meh-i bedrüm hilâlüm âftâbum necm-i rahşânum

3 Hum-ı dil mâyelenmiş dilde bir cüz'îce aşk olsa
Virür bir neşve kim şehri tutar feryâd u efgânum

4 Seni sakındugum çün söylerüm lutf eyle incitme
Sıyup dil şîşesini eyleme pâ-mâl sultânum

5 Hele agyâr-ı bed-hâhun ayâgın kesdi ey Yahyâ
Sıdı dil şîşesin vardukça gerçi şâh-ı hûbânum

249

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Eşkümi cûy-ı revân cismümi hâşâk itdüm
Gülşen-i kûyuna irdüm işümi pâk itdüm

2 Rûy-mâl ola müyesser o kef-i pâya diyü
Nice yıl râh-güzârında yüzüm hâk itdüm

3 Aşikâr itmege dâg-ı dili emr eyledi `aşk
Lâleveş bir nice yerden tenümi çâk itdüm

4 Yâr korkum bu ki nâz uyhusına varmış idi
Asitânında gice nâleyi bî-bâk itdüm

5 Minnet Allâh'a ki Sultân Murâd'un Yahyâ
Çerhden kadri bülend oldugın idrâk itdüm

6 Bâz-ı himmetle şikârın alup in-şâ`allâh
Diye mürg-i zaferi beste-i fitrâk itdüm

250

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Ruhsârun üzre hatt-ı siyeh itmesün hücûm
Maglûb olur mı bir `araba pâdişâh-ı Rûm

2 Kûyun itine atlas u zer-baft şâldur
Şâhum sipihr-i a`zam ile çarh-ı pür-nücûm

3 Fürkât-i şebde derd ü gamum yazmag istesem
Subh irişince şu`le-i âhum dutardı mûm

4 Dilden muhâldür gide nakş-ı hayâl-i dost
Şol dem ki dünyeden gide hep mahv ola rüsûm

5 Yahyâ koma elünden ayâgı ki olmaya
Câm-ı şarâb-ı nâb gibi dâfi`u'l-gumûm

251

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Ey la`l-i yâr hicri ile kan olan yaşum
Lü'lü dişi gamı ile `ummân olan yaşum

2 Vey katre-i kemînesi bahr-i muhîtvâr
Bâd-ı hevâ-yı aşk ile cûşân olan yaşum

3 Korkum budur ki gark ide deryâ-yı gussaya
Keşti-i cânı bahr-i firâvân olan yaşum

4 Havf eylerin ki ter düşire hâk-i râhını
Zülfün sehâbı şevkine bârân olan yaşum

5 Hâk-i belâda kalmaya yâ Rab yetîmdür
Yahyâ benüm o hâk ile yeksân olan yaşum

252

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bir zerrece söz yok dehen-i yârde dirdüm
Agyâr ile ger itmese ol gonce tekellüm

2 Varsam gam-ı hattunla çemenzâra görinür
Her tâze benefşe bana mânend-i kej-düm

3 Hatt-ı ruhuna âyet-i rahmet okıturken
Olmaya `aceb sende nedür kılca terahhum

4 Destâr-ı perîşânını yerden yere çaldı
Gülşende hazândan gül-i ter itdi tazallum

5 Rengîn suhenüm gül ruhı şevki ile Yahyâ
Bülbül gibi her mutrib-i bezm ide terennüm

253

Müfte`ilün mefâ`ilün müfte`ilün mefâ`ilün

1 Lutf ile bir nigâh ider söyleyimezse nâzdan
Nice şikâyet idelüm ol büt-i dil-nevâzdan

2 Gamzesi mest-i nâz ise nâzı da mest-i gamzedür
Kanı o kim halâs ola mertebe-i niyâzdan

3 Sırrını bâd-ı nev-bahâr anlayamam ki saklaya
Gonceye i`timâd yok bülbüle keşf-i râzdan

4 Demreni isterüm geçüp sînede itmeye karâr
Sakınurum gönüldeki âteş-i cân-güdâzdan

5 Seyl-i hevesle toldı Yahyâ yine vâdî-i hevâ
Geçmege sa`y u himmet it kantara-i mecazdan

254

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Pîrâne ser ne hâl ise kâm al bahârdan
Ar itme isti`are-i şevk it hezârdan

2 Bûs u kenârdan nola geçdünse ey gönül
Geçme kenâr-ı bâg u leb-i cûybârdan

3 Berg-i şükûfe eyledi âb-ı revânı zeyn
Cûlar da aldı hisselerin rûzgârdan

4 Sen`âlemünde ol ko ne dirse disün rakîb
Gülden alur mı bûyı kaçan zahm-ı hârdan

5 Deryâ-yı ahdar-ı çemen olmak da mevc-rîz
Ayrılmamak gerek hele Yahyâ kenârdan

255

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Gösterür sünbül-i ter zülf-i perîşanı ucın
Goncenün kimse dahı görmedi dâmânı ucın

2 Mâh-ı nev böyle neden âleme garrâlanmak
Hiç bir kimse ısırmış mı anun nânı ucın

3 Bildirür haddini mâh-ı neve ceybinden o mâh
Her kaçan kim çıkara hançer-i bürrânı ucın

4 Aşıkun cevr ile kanın kurıdur ol âfet
Tâ ki âlûde-i hûn itmeye peykânı ucın

5 Dil-i sevda-zede pûlâd mıdur ey Yahyâ
Yârün endîşe ider nâvek-i müjgânı ucın

256

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Sînem hedef-i nâvek-i müjgân iderin ben
Cevr oklarına cânumı kurbân iderin ben

2 Sabr eyleyemem gonce gibi teng-dil olsam
Gül gibi hemân çâk-i girîbân iderin ben

3 Mâdâm ki bu âh ile bu göz yaşı vardur
Aşık dimesün râzumı pinhân iderin ben

4 Bir lâle-ruhun hasret-i la`liyle dem-â-dem
Sahrâ vü deri reşk-i Bedahşân iderin ben

5 Dil-dâr elemi hicr gamı ta ne-i agyâr
Yahyâ bu kadar derde ne dermân iderin ben

257

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`iltün fâ`ilün

1 Yâr dirken kimseler râz-ı nihânun tuymasun
Başladun feryâda bülbül nev-cevânun tuymasun

2 Bir hayâl itsün beni aşkun ki hengâm-ı visâl
Şöyle âgûş ideyin nâzük miyânun tuymasun

3 Kendün ol zülf-i ham-ender-hamda pinhân ide gör
Zînhâr o tıfl ammâ âşiyânun tuymasun

4 Şöyle medhûş ol ki zahm-ı tîg-i hicr-i dil-beri
Tende dil hiss itmesün sînende cânun tuymasun

5 Mest-i aşk oldunsa Yahyâveş açılma kimseye
Şahne-i devrân sakın bûy-ı dehânun tuymasun

258

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Ruhun göster unutdur gülsitânun verd-i ra`nâsın
Salın hayretde ko bâg-ı cihânun serv-i bâlâsın

2 Sana benzer güzel halk itmemişdür Hazret-i Barî
Aceb mümtâz dil-bersin aceb hûb u dil-ârâsın

3 Virüp varın o la`l-i terle ol sîb-i zenahdâna
Cihânun hîçe almasun gönül almasın elmasın

4 Gören âyîne-i âlem-nümâ-yı câm-ı sahbâyı
Idermiş âlem-i âb içre dünyânun temâşâsın

5 Ne mümkindür fenâdan dem ura Yahyâ ile Mecnûn
Görün ol mübtelâ-yı mihnetün başında gavgâsın

259

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Ceyş-i gamun gönülde perâkende konmasun
Mihrün hazînesine `adû dest sunmasun

2 Bî-dâr eyle bahtumı bu rûzgârda
Alemde bir çerâg uyandur ki sönmesün

3 Bülbül inende şâh-ı güle olmasun karîb
Pervâne mugaffel âteş-i sûzâna dönmesün

4 Halk-ı cihânı kırmaga tîr-i müjen yeter
Bî-hûde tîrger çalışup tîr yonmasun

5 Sil yaşunı ki katre-i eşkün hayâl-i dost
Bir rîg-i pây-sûz sanup yine dönmesün

6 Dürr-i girân-bahâ-yı mahabbet bulınmamış
Çokdan görinmez ol dil-i Yahyâ'ya konmasun

260

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bakmaz yüzime dîde-i hûn-bârı ne bilsün
Gelmez yanuma eyledigüm zârı ne bilsün

2 Rûyında karâr itmege yüz tutmuş idi dil
Ardınca imiş hatt-ı siyehkârı ne bilsün

3 Şîrîn düşürür sözlerin ol la`l-i şeker-bâr
Tûtî ötüyor lezzet-i güftârı ne bilsün

4 Her dil ki degül râh-rev-i Ka`be-i kûyun
Ol yolda olan serzeniş-i harı ne bilsün

5 Yahyâ tutalum eyler eser yâre gubârun
Ol mest-i mey-i nâz bu esrârı ne bilsün

261

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Rûzgâr ile gubâr olursa da cânâ beden
Komayam tenhâ hayâlün dîde-i agyâra ben

2 Cân uzatmak neydi çarhun döne döne cevrine
Nev-cevânum rişte-i cânum ideydi pîrehen

3 Humlar içre bâdenün mestâne çûşın seyr idüp
Didüm ey pîr-i mugân yok mı bize ol bâdeden

4 Tâze dâgum gördügünce yâr eyler iltifât
Reşkden yanup yakılsa vechi var dâg-ı kuhen

5 Şi`r-i Yahyâveş olup reng-i tekellüfden berî
Bikr-i ma`nâyı güzel gösterse mir`ât-i suhân

262

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Yerümde sâbitüm gelse hadeng-i cân-sitân senden
Nişân-i tîrün olmakda kaçan bulmaz nişân senden

2 Zebâna cevrün almam saklarum sûzi derûnumda
Dilüm yanar şikâyet itsem ey nâ-mihribân senden

3 Sabâ hâk-i rehi kim tûtiyâ-yı dîde-i cândur
Birazcık alıgör yârân umarlar armagân senden

4 Benüm hod sözümi yazmaga döymez kâgaz u hâme
Ne mâni` gelse cânâ nâme-i râhat-resân senden

5 Ne lâzım aşkda ben galibüm Kays'a dimek Yahyâ
Bir iki gün mukaddemdür hele ol nâ-tüvân senden

263

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Aşk elinden gül perîşân lâle de dâg-ı derûn
Goncenün dünyâyı dahı görmemişken bagrı hûn

2 Aşk te'sîrin görün kim ol kadar temkîn ile
Tîşe-i Ferhâd'dan kendin tagıtdı bî-sütûn

3 Dil-berün pîrâye-i hüsni ruh-ı gül-rengidür
Aşıkun ser-mâye-i kârı sirişk-i lâle-gûn

4 Kanda bir`âkil ki var nâm ü nişândan bî-nasîb
Kays'ı meşhûr itmede dünyâya ünvân-ı cünûn

5 Pençesin meydân-ı istignâda kimse burmadı
Kuvvet-i bâzû-yı aşkun itdi Yahyâ'yı zebûn

264

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Pervâne gibi yanmayıcak nâr-ı aşka ten
Ol şem`-i hüsne vasl olımazsın cihânda sen

2 Sâgar da yandı üstine pervâneveş anun
Gice surâhî olmuş idi şem`-i encümen

3 Pervânedür ki bâl ü perin yakdı âteşe
Şem`-i ruhunda hâlün eyâ serv-i sîm-ten

4 Şevk-i ruhunla şem`-i şeb-ârâdur kamer
Pervâne her taraf ana encüm felek legen

5 Yahyâ'yı yaksa nâr-ı elem yâre gam degül
Pervâ ne şem`e derd ile pervâne yanmadan

265

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Seyr-i gülşende iken yâr büyüklenme inen
Hele her cânibi bir boylaya ey serv-i çemen

2 Lutf idüp söyledi ol tûtî-i şîrîn-güftâr
Işidenler didiler ancak ola lutf-ı suhan

3 Gönül alınmaga bâ`is ne diyince yâre
Ruh-ı zîbâsını gösterdi didi vech-i hasen

4 Müşgini hâk-i reh-i yâre idermiş teşbîh
Dahı benzer ki yola gelmemiş âhû-yı Huten

5 Yâr Yahyâ'ya dimiş vakt-i gül ü bülbüldür
Subh-dem `azm idelüm gülşene bir sen bir ben

266

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Gönül umar nice demdür o yâr-i gam-hârın
Olursa lutf-ı ilâhî görür bu gün yarın

2 Aceb degül ki döne kebge öykünen zâga
Çemende kebg o şûhun görürse reftârın

3 Ne denlü zâr u zebûn var ise satılmakda
Aceb revâcda gördüm bu aşk bâzârın

4 Nukûd-ı eşkümi yolunda dökmeden kaçmam
Yog olsun ol kişi kim sana virmeye varın

5 Unutmasun hele Yahyâ'ya itdügin ol şâh
Revâ mı anmaya bir öyle âşık-ı zârın

267

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bâr olmada gitdükçe rakîb-i har-ı nâ-dan
Bu böyle kalur mı götürür mi bunı devrân

2 Her şahs-ı girân-cânı el üstünde tutarmış
Hîç ana tahammül mi olur ey şeh-i hûbân

3 Şâhum hazer it her şereri `âleme besdür
Ah eyleyicek derd ile bir sînesi sûzân

4 Kurtulmaz ise nola okun demreni dilden
Ey kaşı kemân kanlıyı elbette tutar kan

5 Yahyâ nola nâ-çîz ise de gönli büyükdür
Sanman ele almak anı şâhum ola âsân

268

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Olmazdı dila ana bahâ nakd-i dil ü cân
Bir kâse-i nîlîde eger olmasa hicrân

2 Aşık nola nâ-cîz ise de gönli büyükdür
Sanma ele almak anı şâhum ola âsân

3 Kurtulmadı dil hâr-ı gam u deşt-i sitemden
Çâk olsa nola gül gibi dâmân-ı perîşân

4 Bir vaz`-ı hasen itdi koyup sîneye bir dâg
Bir iki elif çekdi yine eyledi ihsân

5 Yahyâ bize bir pâdişeh-i dâd-ger olsa
Ahdinde şikest olmasa hâtır gibi peymân

269

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Görince hod vücûdum mahv olur kalmaz nişân benden
Ne gördi kaçdı âyâ ol meh-i nâ-mihribân benden

2 Ne yüzden oldı ise mâ-cerâ-yı çeşmi arz eyler
Varur her gün ayagın tozına eşk-i revân benden

3 Ruhı yâdıyla dil-dârun sabâh olunca âh itdüm
Harîfâne geçindük şem` dil-berden duhân benden

4 Seni çün zülfi bend itdi biraz andan da feryâd it
Nice yıldur idersin ey dil-i şeydâ figân benden

5 Leb-i can-bahşını emdirdi tut kim kasd-ı cân eyler
Ne virdi alımaz Yahyâ `aceb ol bî-emân benden

270

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Mey midür sâgar mıdur mest-i harâbı inleden
Sen misün yâ aşk mı mutrıb rübâbı inleden

2 Aglamazdı sîh-i mihnet deldüginden bagrını
Ateş-i sûzân-ı aşkundur kebâbı inleden

3 Mûrı gör gendümle ayş eyler şikâyet eylemez
Arzû-yı şehd ü şekkerdir zübâbı inleden

4 Seng-diller döymeye çarh-ı sitemger cevrine
Gussa-i devrân degül mi âsiyâbı inleden

5 Bir gözi bîmârun ey Yahyâ teb-i hicrânıdur
Pister-i gamda dil-i pür-ıztırâbı inleden

271

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Menzil al dil `aşk ile pür-tâb u göz pür-âb iken
Teşne-leb yolda kalur sâlik olan bî-tâb iken

2 Nice bir kûy-ı dalâletde gezersin der-be-der
Dergehi pîr-i mugânun mecma`-ı ahbâb iken

3 Kûyuna nice çekilmez âşık-ı bî-çâreler
Zülf-i anber-bârunun her târı bir kullâb iken

4 Hîç revâ mıdur gam-ı dünyâya düşmek ey gönül
Bir kenârına irilmez bahr pür-gird-âb iken

5 Sûret-i ikbâl-i dünyâ aldadur gâfilleri
Işret anlarlar anı Yahyâ hayâl-i hâb iken

272

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Getür câm-ı sürûr-encâmı diller şâd-kâm olsun
Tamâm itdi bizi gam sâkiyâ gam da tamâm olsun

2 Safâ virsün derûn-ı câna tâb-ı âftâb-ı mey
Serây-ı işrete her kâsesi billûr câm olsun

3 Hat-ı anber-sirişt-i yâr virsün özge keyfiyyet
Mey-i gülfâmı la`l-i nâbı miskiyyü'l-hitâm olsun

4 Bilüp ayş-ı müdâma meylini bî-çâre-i aşkun
Şarâb-ı la`l-i nâbın sundı dil-ber müstedâm olsun

5 Salınmak olmadı Yahyâ ile bir kerre kûyunda
Ne olmaz işdür olsun ey tezerv-i hoş-hırâm olsun

273

Mef`ûlü, mefâ`îlü, mefâ`îlü, fa`ûlün

1 Aklum tagıdur zülf-i siyehkâr-ı perîşân
Cem`iyyet-i hâtır mı kor efkâr-ı perîşân

2 Esbâb-ı melâhat nice cem` olmuş o şehde
Ser-ber mi degül başdan o destâr-ı perîşân

3 Vâ`iz bu kerâmet sana besdür ki hemîşe
Cem`iyyete bâ`is ola güftâr-ı perîşân

4 Uşşâk-ı perîşân-dile gâhîce görünsün
Çak böyle hicâb itmesün ol yâr-i perîşân

5 Her gûşede nazmun okınur var ise Yahyâ
Söyletdi o kâkül sana eş`âr-ı perîşân

274

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Şeh-bâz gözün sayd-ı dil ü câna süzülsün
Zülfündeki dil-besteler ey mâh çözülsün

2 Kirpiklerün alsun eline tîr ü sinânı
Uşşâk dizilsün saf-ı peykân düzülsün

3 Bîmâr yatur gördüm işigünde rakîbi
Kûyunda koma anı şehâ varsun üzülsün

4 Gülşende iken yâr neden gonce açılmak
Söylen ana bir gûşeyi bulsun da büzülsün

5 Kalmaya keder `aşkun ola belki safâsı
Yahyâ gel inen ivmeyelüm bâde süzülsün

275

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Yârden seng-i cefâ gelse niçün âh derin
Başumı yarsa da yâr yarıcun Allâh derin

2 Bâgbân her ne kadar göge çıkarsa ögerek
Kadüne nisbet ile `ar'ara kûtâh derin

3 Mest ü medhûş yatan rindi harâbât içre
Halk gafletde sanur ben ana âgâh derin

4 Irgüren Ka`be-i maksûda mahabbet yolıdur
Ben reh-i aşkı koyan sâlike gümrâh derin

5 Her zamân `ayş u safâ vakti midür ey Yahyâ
Dinlemezsin sözümi hîç sana geh gâh derin

276

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Makâm-ı hûbdur gülşen o gül-ruhsâr dinlensün
Nevâya başlasun dil bülbül-i gülzâr dinlensün

2 Belâ bezminde kaddüm çeng olup cismümdeki regler
Figân u nâle kılsun mutrıbâ evtâr dinlensün

3 Dil-i şeydâya hem-dem nice dil bir yire cem`olsun
Safâlar eylesün uşşâk mûsikâr dinlensün

4 Zamân-ı ayşdur meclis gerekdür sahn-ı gülşende
Uzatmasun sözi vâ`iz de bir mikdâr dinlensün

5 Varup feryâdlar kıl bî-sütûna karşu ey âşık
Sanup Ferhâdını râhat bulup kuhsâr dinlensün

6 Belâ vâdîlerinde seyl-i eşküm çaglasun aksun
Başın ol taşdan taşa dögen enhâr dinlensün

7 Okı şîrîn-lebi vasfındaki eş`ârun ey Yahyâ
Biraz meclisde tûtî-i şeker-güftâr dinlensün

277

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hissedâr olmazsa âşık tâli`-i fîrûzdan
Nice şâd u hurrem olur `ıydden nev-rûzdan

2 Neylesün nev-rûz u `ıydun geldügin erbâb-ı `aşk
Ateş-i gam gitse kânûn-ı dil-i pür-sûzdan

3 Câme-i in`âm ehl-i câha komaz ihtiyâc
Şâkirüz eltâf-ı hûrşîd-i cihân-efrûzdan

4 Garbdan dahı yakında geldi bâd-ı nev-bahâr
Komadı bir nesne zîr-i hâkde meknûzdan

5 Gonce tıflın açmadı Yahyâ hezârun nagmesi
Bî-haberdür dahı ol`uşşâkdan nev-rûzdan

278

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Mihrbânlık gördi hûrşîd-i cihân-efrûzdan
Germ olup bülbül nevâya başladı nev-rûzdan

2 Gonceler açılsa da görsek mahabbet âteşin
Var mı bir dil kim ola hâlî bu demde sûzdan

3 Sûzen-i dil-dûz-ı gamzen geçdi câna gerçi kim
Geçmedi cân riştesi ol sûzen-i dil-dûzdan

4 Gamze-i câdû-yı dil-berde ne tâkat var idi
Fitneler ögrenmese ol çeşm-ı sihr-âmûzdan

5 Meş`al-i gül şevkine seyr idegör şeb-tâ-seher
Giceyi fark itmek olmaz şimdi Yahyâ rûzdan

279

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Yaklaşdı diyü hattını geçme o güzelden
Kim gördi ki evvel öle bir kimse ecelden

2 Dilden geçen ol şâhı der-âgûşdur ammâ
Dâmânına sarılmadur ancak gelen elden

3 Şimden girü bizden kerem it lutfunı kesme
Öldük meded ey sâkî-i gül-çehre keselden

4 Ezdi yüregüm seng-i gam u derd-i firâkun
Kısmet bana endûh ü belâ imiş ezelden

5 Yârün ki meyânındadur ol hancer-i gaddâr
Şimden girü Yahyâ geçemezsin sen o belden

280

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Sıma âyîne-i kalbüm hazer kıl inkisârumdan
Beni hâk ile yeksân eyleme sakın gubârumdan

2 Yele virdi neşâtum kâr u bârın bâd-ı âhumla
Figân baht-ı siyâhumdan şikâyet rûzgârumdan

3 Biri hûrşîd-i `âlem-tâb u biri mâh-ı bedr olmuş
Çıkup iki şerer eflâke âh-ı pür-şerârumdan

4 `Aceb nice bulupdur ben nahîfi derd ü gam bilsem
Nişân hod kalmamışdur za`f ile cism-i nizârumdan

5 Ricâm oldur Hudâdan ol kıyâmet kaddi göstersin
Şu dem kim gözüm açup turam ey Yahyâ mezârumdan

281

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Olur gül gül kaçan şeftâlular alsam `izârından
Bu bâgun meyvesi evvel irişirmiş bahârından

2 Degüldür gûşvâr-ı la`l bir lü'lü`-yi lâlâdur
Görinür sürh yârün reng-i rûy-ı tâb-dârından

3 Şehâ pür-dâg sînem tâze tâze zahm-ı tîgünle
Bana yegdür cihânun gülşeninden lâlezârından

4 Iletdün bûy-ı zülfin nâfenün bagrını hûn itdün
O miskîni çıkardun ey sabâ âhir diyârından

5 Yatur deşt-i belâda tâb-ı gamdan teşne-leb Yahyâ
Içürmez mi o hûnı dahı tîg-i âb-dârından

282

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dirîg itmez vefâsın âşık-ı bî-sabr u hûşundan
Nice hazz itmesün dil sâde-rûnun bâde-nûşundan

2 Esâs-ı kâr u bâr-ı hüsnüni sakın harâb eyler
Hazer kıl seyl-i eşk-i âşıkun cûş u hurûşundan

3 Düşer tenhâda zâhid şüphesiz pây-ı hum-ı meyde
Düşürmez gerçi kim seccâdesin zâhirde dûşundan

4 Görinmez bir belâdur âşık-ı bî-sabr u ârâma
Meded göstermesün zülf-i siyâhın kelle-pûşundan

5 Göricek cân ile nakd-i revânı `âkibet Yahyâ
Lebün kandini bâzâr-ı vefâ şekker-fürûşundan

283

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Düketdi sabrını gönlüm o la`l-i nâba düşelden
Komadı varını harc eyledi şarâba düşelden

2 Gözime `aks-i ruhun düşmek ile yanmada gönlüm
Hevâ-yı dil katı germ oldı cemre âba düşelden

3 Irişdi başı göge hiç ayagı yer mi basar gör
Fütâde-dil der-i yâr-i felek-cenâba düşelden

4 Ne ıztırâb-ı keş-â-keşdedür bu cân-ı belâ-keş
Cefâ-yı şâne ile zülfün ıztırâba düşelden

5 Hicâb-ı vuslat-ı yâr anladum vücûdumı Yahyâ
Ne hâlet idecegüm bilmem ol hicâba düşelden

284

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün

1 Bir güzel sev kim ana her nev-cevân reşk eylesün
Cân gibi sînende yer itsün cihân reşk eylesün

2 Sîne-i pür-dâgdan dil mürgi kılsun nâleler
Sıklıgı dinsün hezârun gülsitân reşk eylesün

3 Olma ey rûh-ı revân halvetde vü kesretde dûr
Tâ görüp üns ü safâmuz ins ü cân reşk eylesün

4 Ülfet it fakr ile teshîr it gedâlık `âlemin
Şöyle hoş-hâl ol ki şâh-ı kâmrân reşk eylesün

5 Çeşme-i hayvânun agzı suyın akıtsun sözün
Hızr işitsün anı Yahyâ her zamân reşk eylesün

285

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Komayup tâkatim feryâda nâlân olmasun dirsün
Gözüm yaşını alursun da giryân olmasun dirsün

2 Cefâ taşıyla mir'ât-i dilüm sâd-pâre eylersün
Ne mümkindür yine hâtır perîşân olmasun dirsün

3 Melâhat mülküni teshîr idüp şemşîr-i gamzenle
Güzellik kişverinde gayrı sultân olmasun dirsün

4 Benüm zann itdügim bu kim gurûr-ı hüsn ile bir gün
Felek de mihr-i rahşân mâh-ı tâbân olmasun dirsün

5 Nice kul olmasun Yahyâ sana ey pâdişâh-ı hüsn
Yolumda senden ögze kimse kurbân olmasun dirsün

286

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hûblar zânû-be-zânû câm-ı zerrîn der-miyân
Bir gül-i sad-bergdür gûyâ o bezm-i dilsitân

2 Gül dizüp zerrîn kadeh etrâfına bir kâsede
Eyledi erbâb-ı meclis zîynet-i bezm-i cihân

3 Sahn-ı gülzâre virüp revnak gül-i ra`nâ ile
Çevresin rengîn gül-i zîbâ tonatmış bâgbân

4 Rişte-i âla dizer gûyâ nice yâkût-ı nâb
Devr idüp ol meclisi câm-ı şarâb-ı erguvân

5 Gül gül itdi `ârız-ı hûbânı Yahyâ tâb-ı mey
Oldı şem-i meclis-ârâ her taraf pertev-resân

287

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Sâkîye dinüz bezme yine bâde getürsün
Bir bir hep unutduklarımuz yâda getürsün

2 Gül gibi sunup her birine câm-ı leb-â-leb
Bezm ehlini bülbül gibi feryâda getürsün

3 Mecnûn gibi yâbâna giden bü'l-heves-i `aşk
Hall itmedügi müşkîli üstâda getürsün

4 Cevr okları delsün dir ise bagrını âşık
Kirpiklerüni hâtır-ı nâ-şâda getürsün

5 Makta'da idüp medh ser-i zülfüni Yahyâ
Vasf-ı kad-i mevzûnunı bâlâda getürsün

288

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Hercâ'iye dil virme ki âvâre olursun
Dermân bulımazsın katı bî-çâre olursun

2 Bir pâre safâ üzre ol ey âyîne-i dil
Her seng-dile düşme ki bin pâre olursun

3 Dirsün ki nice vâsıl olur dil-bere âşık
Gam çekme gönül yalvara yalvara olursun

4 Her gün ki görünsen olur ol gün bize bayrâm
Cânâ ne `aceb dil-ber-i meh-pâre olursun

5 Hûnî gözi kim hançer ile tîg ile oynar
Yahyâ ana ulaşma ki pür-yâre olursun

289

Müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün

1 Bir çâre bulmaz derdine bî-çâre gönlüm neylesün
Bir cây-ı âsâyiş mi var âvâre gönlüm neylesün

2 Seng-i cefâ ile yıkup dil-dâr mir'ât-i dili
Yine dürüst olmak diler sad pâre gönlüm neylesün

3 Şol şerhalar kim eyledi şemşîr-i gamzen dil-berâ
Yok şerhe kâbil bir mahal pür-yâre gönlüm neylesün

4 Dirsin nigâh-ı lutfumı dilden murâd itmek gerek
Çeşmün uyar ol gamze-i mekkâre gönlüm neylesün

5 Her gül mey-i âl ile pür-peymânedür Yahyâ bu gün
Gül devri kendin itmesün mey-hâre gönlüm neylesün

290

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Rûy-ı `âşık gibi ey berg-i hazân kim zerdsin
Var ise ol nahl-i bâg-ı hüsn içün pür-derdsin

2 Sen de ey âhum olup eşk-i revânum gibi germ
Incidirsin hâtır-ı uşşâkı gâyet serdsin

3 Gerçek erdür bakmayan nakş-ı nigâr-ı `âleme
Mâ'il-i ârâyiş-i dünyâ degülsin merdsin

4 Sana erbâb-ı mahabbet içre olur mı nazîr
Yalınız yolına cân virmekde yârün ferdsin

5 Gözine girsen adûnun nola ey Yahyâ bugün
Sen de râh-ı aşkda pâ-mâl olan bir gerdsin

291

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gönül şol mürge döndi kurtulınca lâne kaydından
Giriftâr ola bir dâm-ı belâya dâne kaydından

2 Giriftâr olayazdı pay-bend-i `akd-ı Leylâ'ya
Kaçup sahrâlara kurtuldı Mecnûn hâne kaydından

3 Dil-i şeydâ ider âmâde her târına bir cânı
Halâs olsun diyü gîsû-yı yâri şâne kaydından

4 Varup Mecnûn'ı bulsam derdleşsem deşt ü sahrâda
Disem bir bir ana çekdüklerüm bî-gâne kaydından

5 Dırâz oldukça efzûn olmada dil-besteler Yahyâ
Muhassal kurtuluş yok kâkül-i cânâne kaydından

292

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Şîve vü nâz ile ol serv-i hırâmân yürisün
Bî-kerân leşker ile râyet-i sultân yürisün

2 Erguvân şekline döndür tenüm ey dîde benüm
Nahl-i mihnetdür ana su yerine kan yürisün

3 Eli ayagı yolına tuta mey sun sâki
Dir isen cânı gelüp haste-i hicrân yürisün

4 Bâdbânını habâbun yine pür itdi hevâ
Yürisün zevrak-ı câm-ı mey-i rahşân yürisün

5 Çünki âsâyişe imkân yog içinde Yahyâ
Bir dem evvel bu sitem-hâne-i vîrân yürisün

293

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Nahl-i kaddünden haber aldukca cânâ bâddan
Ser-fürû itmez mi vardur servden şimşâddan

2 Aşık-ı mehcûrı şâhum yâdlerden saymayup
Lutflarla andugun bir dem gider mi yâddan

3 Müstedâm ol sîne-i bî-kînede idün karâr
Geçmedün ey tîr-i dil-ber hâtır-ı nâ-şâddan

4 Hüsnine magrûr olup gül gûşına koymazsa da
Bülbül-i şûrîde geçmez nâle vü feryâddan

5 Geşt-i deşt ü kûhdur erbâb-ı `aşkun pîşesi
Bir revişdür kim kalupdur Kays'dan Ferhâd'dan

6 Hazret-i Sultân Murâd'un feyzidür Yahyâ sözün
Ol şeh-i âlî-himemden kalma istimdâddan

294

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Handeye ol dehen-i tengde çün yok imkân
Bir tebessüm de mi mümkin degül ey gonce-dehân

2 Gayri ezhâr gül ü lâleye hem-reng olımaz
Sâgar-ı işreti çün anlara sunmuş devrân

3 Bülbüle aşk-ı gülün `âkibetin gösterdi
Gâh tîr itdi sabâ şâh-ı güli gâhi kemân

4 Şimdilik bülbül ü gül nâz u niyâzı komasun
Bu safâ demlerini, bulmayalar nice zamân

5 Bu gelür hâtıra ol yâr ile hâlün Yahyâ
Bir kitâb eyleyesin nâmı ola pîr ü cevân

295

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Kad-i mevzûn ile bir serv-i dil-ârâsın sen
Irişilmez sana cânâ inen a`lâsın sen

2 Gelicek bezme safâlar görinür yârâna
Aceb ey câm ne mir`ât-ı mücellâsın sen

3 Gülşenün goncesi de gerçi güzeldür ammâ
Ehl-i dil istedigi gonce-i ra`nâsın sen

4 Lutf-ı cân-bahş-ı şeh-i `âlemi gördükde didüm
Mürdeye cân virür enfâs-ı Mesîhâ'sın sen

5 Umaram şâh-ı cihânum da diye Yahyâ'ya
Gülşen-i medhüme bir bülbül-i gûyâsın sen

6 Sehldür şânuna nisbetle gönüller yapmak
Bâni-i beyt-i Hudâ Ka`be-i `ulyâsın sen

7 Nâm ile Hazret-i Sultân Murâd-ı Gâzi
Adl ile mihr-i ziyâ-güster-i dünyâsın sen

296

Mefa`îlün mefâ`îlün Mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Uçurdum murg-ı cânı âşiyân-ı `âlem-i tenden
Halâs oldum gam-ı hicrân ile gavgâ-yı `âlemden

2 Ben ol serv-i revâna âhiret hakkın helâl itdüm
Kıyâmetde dahı rencîde-hâtır olmasun benden

3 Uyurken öpmek olurdı seni ey gonce-leb ammâ
Elüm varmaz bir gül koparmaga bu gülşenden

4 Nigâr-ı nakş-ı tasvîrün gözümden olmadı hâlî
Hayâlün çıkmadı bir lahza bu cây-ı mu`ayyenden

5 Bulınmaz bî-vefâ `âlemde bir gün yüzli ey Yahyâ
Sen andan râzı vü hoşnûd olasın ol dahı senden

297

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Benüm ol derd ile Mecnûn gibi taglara düşen
Akl ü fikri yitirüp vâlih ü âvâre düşen

2 Pây-bûsına irem dirsen eger ey dil-i zâr
Hâk olur reh-güzerinde o sitem-kâre düşen

3 Hûblar her biri bir âşıkı ta`yîn itmiş
Dil-i üftâde-i bî-çâre imiş yâre düşen

4 Gamzesinden o şehün kimdür iden cânı halâs
Kurtulur mı gönül ol hançer-i gaddâre düşen

5 Sâyeveş pâyına düşmek ne idi ey Yahyâ
Bilse dil-dâr nedür ol gözi mekkâre düşen

298

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gelse yaz Ahmed eline kâsesin alsa kaçan
Şâh-i gülde gül tıbak olmuş sanur anı gören

2 Meclis içre raks iderken gör o nahl-i tâyezi
Ey cinân tâvûsunı cevlân iderken görmeyen

3 Kanda oynadurlar ey meh kâse-i mihr ü mehi
Kâseler yanında kim oynadur ol sîmîn-zekan

4 Tagıdup `aklın perîşân-hâl olur erbâb-ı dil
Her kaçan kim kâkülin tagıtsa ol nâzük-beden

5 Matla`-ı şems-i hünerdür nazmum ey Yahyâ benüm
Dâ'ima şi`rümde Ahmed Şâhum ansam nola ben

299

Mef`ûlü fâ`ilatün mef`ûlü fâ`ilâtün

1 Mest-i harâb oldum pîr-i mugân suyundan
Bir iki zevrak ile geçdüm cihân suyundan

2 Sâkî-i bezm elinde var iken âb-ı engûr
Bilmem ne hazz idersin sûfî yabân suyundan

3 Bu bâgun aldı herkes hazzını bâgbânâ
Zühhâd mîvesinden ben nâ-tüvân suyundan

4 Ruhsâr-ı zerdüm üzre akıtma eşk-i çeşmüm
Şâhum hazer gerekdür fasl-ı hazân suyundan

5 Buldı lebin emenler hep `ömr-i câvidânî
Virdi nişâne la`li Yahyâ cinân suyundan

300

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Derûnumda mahabbet şem`ini yak nâr-ı aşkundan
Münevver eyle gönlüm hânesin envâr-ı `aşkundan

2 Çü pîr-i hânkâh-ı `aşkun itdüm lutfına tekye
Bu abdâlı da mahrûm eyleme esrâr-ı `aşkundan

3 Ne mihnetler kazanmışdur gönül râh-ı mahabbetde
Bî-hamdi'llâh ki çokdur assımuz bâzâr-ı `aşkunda

4 Cemâlün şevkıne şâm u seher feryâdlar kılsun
Ayırma bülbül-i şûrîdeni gülzâr-ı `aşkundan

301

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Aldı gönlüm bir cevân-ı hûb-rûy u tünd-hû
Gamze-i ser-tîzi hûnî çeşm-i mesti fitne-cû

2 Yalınuz bu ten degül kılca kalupdur cân dahı
Az müddetde o gîsûlar beni kıldı dü mû

3 Rûy-ı âşık za`ferân-renk oldugınun vechi bu
La`line şîrînlik yazar o hatt-ı müşg-bû

4 Bir elif yazdı hayâl-i kaddi levh-i sînede
Dîde turmaz yaş döker itmez kabûl-i şüst ü şû

5 Gûyiyâ Yahyâ bu şi`r ol matla-ı zîbâ ile
Bir cevân-ı tâzedür mevzûn kadd ü hûb-rû

302

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Cûy-ı eşküm serv-kaddünçün ko aksun sû-be-sû
Bûstân-ı kûyun arayı tolansun kû-be-kû

2 Her kılı zencîr-i gam her târı bir mâr-ı elem
Böyledür ol zülf-i pür-ham dikkat itdüm mû-be-mû

3 Da`vi-i hüsn ü melâhat eylemiş dil-dâr ile
Lâzım oldı yâr ile mir'âtı itmek rû-be-rû

4 `Arız-ı rengînünün hergiz misâlin görmedüm
Pül gibi gözden geçürdüm suları hep cû-be-cû

5 Goncedür gülzâr-ı derd ü gamda Yahyâ'nun hemân
Renk-beste gönli tâze dâglar ile bû-be-bû

303

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Cân mı vardur ârzû-mend-i visâlün olmaya
Dil mi vardur teşne-i âb-ı zülâlün olmaya

2 Bir gönül var mı ser-i zülfünde ârâm itmeyüp
Nâz ile reftâra gelsen pây-mâlün olmaya

3 Dâmdur zülf-i siyâhun dânedür hâl-i ruhun
Kangı âdemdür ki sayd-ı zülf ü hâlün olmaya

4 Gökde uçarsa hümâveş mürg-i dil bî-kadrdur
Şöyle kim pervâne-i şem`-i cemâlün olmaya

5 Dirsün âgûş eyledüm yârün miyân-ı nâzükin
Akl bâver eylemez Yahyâ hayâlün olmaya

304

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Irişür câna râhat kûy-ı dil-berden nesîm esse
Husûsâ çîn-i zülfinden gelüp anber-şemîm esse

2 Semûm-ı herc-i yârün ehl-i `aşka itdügin itmez
Hevâ olsa cehennem âteşi nâr-ı cahîm esse

3 Rakîb-i nâ-kabûl esmiş savurmuş yâri incitmiş
Agrıdur âdemün başın hevâ gâyet hamîm esse

4 Kalur mı bâg-ı dilde bir açılmaduk gül-i ümmîd
Nesîm-i himmet ü ihsânun ey şâh-ı kerîm esse

5 Gelür tîri muvâfık rûzgâr olursa ey Yahyâ
Irişür câna râhat kûy-ı dil-berden nesîm esse

305

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Geçersin her güle `âşık kaçarsın âldan âla
Sebâtun yokdur ey bülbül konarsın daldan dala

2 `Ubûdiyyet makâmından çıkar mı `âşık-ı şeydâ
Düşer sevdâ-yı `aşkunla egerçi hâlden hâle

3 Sözüm dinle kelâm-ı ehl-i hâli gayre benzetme
Bilürsin vâ`izâ çok fark vardur kâlden kâle

4 Nola her `ıydde pâ-bûsunı kadr ü şeref bilsem
Bana ser-mâye-i `ayş u safâdur sâlden sâle

5 Dil-i zârun figân u nâlesin cism-i nizârumdan
İşidenler didi Yahyâ ölürmiş nâlden nâle

306

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Sevdâ-yı ser-i zülfüni elden komam ey mâh
Ser-rişte-i aşk eldedür el-minetü li'llâh

2 `Aşkun nice düşvâr idügin her kişi bilmez
Bir ben bilürin çekdigimi bir de bir Allâh

3 Her gice neler çekdigimi künc-i belâda
Dünyâlara her subh yayar âh-ı sehergâh

4 Incinmez idüm çıkdugına hâne-i tenden
Cân olsa eger nâvek-i cânân ile hem-râh

5 Hem âh iderin kaçdugına benden o mâhun
Hem havf iderin kim anı Yahyâ tuta ol âh

307

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Yâr açılsa biraz bâde-i nâb olsa bize
Gelse sâkî sebeb-i ref-i hicâb olsa bize

2 Tâc-ı Dârâ'da olan gevheri biz neyleyelüm
Câm-ı Cem'de konılan la`l-i müzâb olsa bize

3 Bâde-i hum-ı mecâzî bize te'sîr itmez
Eski mey-hârelerüz köhne şarâb olsa bize

4 Ehl-i dil düşmeni hussâda `aceb nitdük biz
Şâd olur her biri bir gûne `azâb olsa bize

5 Kanda var tâze güzel diyü sorardık Yahyâ
Sonra tenhâ bulıcak yâr cevâb olsa bize

308

Mef`û lü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Her katre-i eşküm ki akar kan arasında
Lü'lü' gibidür subha-i mercân arasında

2 Zülf-i siyehinden kesilür mi dil-i şeydâ
Bir râbıtadur cân ile cânân arasında

3 Olmakda güzellikde o meh Yûsuf-ı sânî
Bir fitne kopar korkarın ihvân arasında

4 Fasl itmese aralarını hançer-i hicrân
Gavga uzanurdı ten ile cân arasında

5 Yahyâ beni mi buldı hemân kâfir-i zülfi
Bend eyleyecek bunca müselmân arasında

309

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Câna hat-ı yâkûtî yazan ol dehen üzre
Bir nokta komış sürh ile gûyâ zekan üzre

2 Hâl-i siyehün `ârız-ı zîbâna yaraşmış
Zülfün ne güzel düşmiş o vech-i hasen üzre

3 Zülfünde gönül gamzen ile eglenür ey mâh
Cân-bâz gibi tîg ile oynar resen üzre

4 Pîrâheni hıfz eyler eser yelden o mâhı
Ditrer turur ol Yûsuf-ı gül pîrehen üzre

5 Yahyâ o şehün cevherî-i la`lini söylet
Yâkûtı neden kim tuta dürr-i `aden üzre

310

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Mu`attar kıl meşâmum bûy-ı zülf-i müşgbârunla
Münevver eyle cismüm mihr-i rûy-ı tâb-dârunla

2 Ölür virmez gönül peykânunı saklar derûnında
`Adem iklîmine `azm itmez illâ yâdigârunla

3 Büküldi kâmetüm hicrünle cânâ nâ-tüvân oldum
Ne var bir kez visâle kâbil olsan ihtiyârunla

4 Vücûdunda kesâfetden eser kalmasun ey `âşık
Sabâveş salınam dirsen çemende gül-izârunla

5 Dimezsin kanda ahşâmlar o meh dahı uyursun sen
Uyutmazsın egerçi halkı Yahyâ âh u zârunla

311

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gül ruhun bûyın sabâdan aldı âb-ı Edrene
Ben de bildüm ki olur erzân gül-âb-ı Edrene

2 Şöyle ma`mûr oldı hûbân-ı Sitânbul ile kim
Câydur bir gence her künc-i hârâb-ı Edrene

3 Özge `âlem virdi lutf ile o şehr-i dil-keşe
`Alemün sultânı şâh-ı kâm-yâb-ı Edrene

4 Hazret-i Sultân Murâd ol şâh-ı `âlî-kadr kim
Pây-bûsıyla mu`azzamdur cenâb-ı Edrene

5 Makdemiyle şöyle rif`at buldı ol şehr-i güzîn
Nüh sipihre ta`n ider şimdi kıbâb-ı Edrene

6 Şemme-i lutfun virüp hâsiyyet-i müşg ü gül-âb
Kadr ü kıymet bulmada âb ü türâb-ı Edrene

7 Anı döndermişdi pîr-i köhne-sâle rüzgâr
Hamdü li'llâh yine avd itdi şebâb-ı Edrene

8 Iltifâtun bir safâ bagışladı Yahyâ'ya kim
Virmeye bir meste ol hâli şarâb-ı Edrene

312

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Dâglar dâne elifler dâm sînem dâmgâh
Sayd olunmaz bir hümâ fikriyle ömrüm geçdi âh

2 Reh-güzârına yüzüm sürmek mukârrer anlasam
Çokdan eylerdüm bu cân-ı nâ-tüvânı rû-be-râh

3 Birbirine uymuş eshâb-ı cemâl-i dil-rübâ
Kâkül-i hoş-bûyı miski çeşm ü ebrûlar siyâh

4 Lem`asından `aşkımun pür-şevk sahn-ı meykede
Şu`lesinden şevkimün pür-nûr künc-i hânkâh

5 Tîrine Yahyâ nişân eylerse olma münharîf
Göz ucıyla yârdan yetmez mi bir kerre nigâh

313

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Sakın pervâne bâl ü per açup şem`e yakın olma
Yanar dûşundaki ol şâl-ı kibrîtî emîn olma

2 Perîşân olma ey gül bülbülün âh u enîninden
Niyâz-i bülbül-i zârı götürmez nâzenîn olma

3 Tutalum gözi açıklardan olmuşsın be hey zâhid
Hudâ Settârdur ta`n itme rinde `ayb-bîn olma

4 Serîr-i nâz u istignâya geç devletle `izzetle
Şeh-i hüsn ü bahâsın gayrlarla hem-nişîn olma

5 Cihân-ı bî-sebât içre gam u şâdî ber-â-berdür
Eger şâd olmadunsa gam degül Yahyâ hazîn olma

314

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Dil-ber giceyle gelse rakîb âgeh olmasa
Ol rû-siyâh sâye gibi hem-reh olmasa

2 Nahl-i emel ne denlü dırâz olsa hûb idi
Dest-i hayât u kadd-i bekâ kûteh olmasa

3 Zâhid bu denlü sıklet-i tâc u kabâ ile
Uçmak ümîdin itmez idi ebleh olmasa

4 Ma`mûrdur mülâhaza-i yârla gönül
Hâlüm harâb olurdı eger ol şeh olmasa

5 Benzetmez idi rûyına Yahyâ gül-i teri
Ezhâr içinde cümleden ol eşbeh olmasa

315

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gönlüm açılmaz dime cânâ bahâr olsun hele
Evme `ayşa mürg-i zerrîn-per şîkâr olsun hele

2 Güç degüldür yâri tehnâ eylemek agyârdan
Tâli'üm olsun müsâ`id yâr yâr olsun hele

3 Gözine girmek hasûdun nicolur seyr idesin
Cism-i zârum reh-güzârında gubâr olsun hele

4 Sûzuma hûrşîd-i `âlem-tâbı çerhün döymeye
Ateş-i dâg-ı nihânum âşikâr olsun hele

5 Dostum yolunda ölmek ihtiyâr itdüm diyen
Câm-ı aşkun nûş idüp bî-ihtiyâr olsun hele

6 Olma Yahyâ lutfına magrûr o tıfl-ı nev-resün
Kadr-i hüsni fehm ider bir şîvekâr olsun hele

316

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Gül gibi hurrem olup neşve vü âvâze ile
Bülbüle gonce kesel virmese hamyâze ile

2 Bâgda şâh-ı güli gör ne safâdur fehm it
Sahn-ı gülşende salınmak bir iki tâze ile

3 Râstdur kâmetine hil`at-i nâz ol servün
Eylemez şîveleri gerçi ki endâze ile

4 Dil perîşân-ı sitem rişte-i ümmîd za`îf
Bend olur sanma o mecmû`a bu şîrâze ile

5 Hüsn âlemde Hudâ-dâd gerekdür Yahyâ
Ne kadar `âlem ola gâliye vü gâze ile

317

Müstef`ilün fa`ûlün müstef`ilün fa`ûlün

1 Sahn-ı zemîni sünbül benzetdi âsmâne
Bir nakş-ı dil-keş olup uydı zemîn zamâne

2 Şâh-ı gül üzre gonce döndi dil-i hezâra
Her tâze verd-i ra`nâ mahbûb-ı dil-sitâne

3 Pür-nûr idi ziyâ-yı câm ile gice meclis
Komamış idi hâcet şem`e mey-i şebâne

4 Mey-hâne gûşesinde bî-mâye rind-i müflis
Câm-ı şarâb elinde işret ider Cemâne

5 Silk-i belâgat üzre dürr ü güher dizersen
Yahyâ nazîr olur mı nazm-ı cihân-sitâne

6 `Osmân Hân-ı Gâzî sultân ebu'l-megâzî
Kim dâd-ı hakdur ana evzâ`-ı Rüstemâne

7 Bir dem mi var ki olmaz mânend-i bîd lerzân
Bir kerre bâd-ı hışmı tokunmagile bâna

8 Bildi ki bâd-ı kahrı bîhinden anı sarsar
Baş egdi bî-tereddüd şâh-ı cihân-sitâne

9 Esdi nesîm-i `adlün `âlem cinâna döndi
Bezm-i cihânda şâhum ayş eyle câvidâne

318

Müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün

1 Bûy-ı vefâ tuymazdı dil ol hatt-ı müşgîn olmasa
Gülzârdan olmaz safâ seyr-i reyâhîn olmasa

2 `Akl u karâr u sabrumı yagma iderse gam degül
Tâtâr gamzen dil-berâ gâretger-i dîn olmasa

3 Cânâ nezâketle lebün benzer tokundı bâdeye
Böyle kızarmazdı eger gâyetde rengîn olmasa

4 `Alem görinmezdi şehâ ben mübtelânun gözine
Hâk-i harîmün sürme-i çeşm-i cihân-bîn olmasa

5 Şi`rün o yâr-i nâzenîn almazdı Yahyâ agzına
La`l-i revân-bahşı gibi rengîn ü şîrîn olmasa

319

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Girer koynına şem`ün gice pîrâhenle pervâne
Derûnında yer itmişdür dil-i rûşenle pervâne

2 Gül ü şem`ün yakar âteşlerin dâ'im söyindürmez
Nefesle `andelîb-i bî-nevâ dâmenle pervâne

3 Yakup şem`in kitâb-ı `aşk okur bir suhte var mı
Dilâ bî-vech meşhûr olmadı ol fenle pervâne

4 Sana âşık benüm yanumda gayrun nâmın andırma
Anılmaz şem` ile bülbül gül-i gülşenle pervâne

5 Ne denlü nâ-tüvân olsam da kaçmam `aşkdan Yahyâ
Tutuşdı şem` ile gördüm o lâgar tenle pervâne

320

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bâdeyi bir humdan içsek kim ferâgı olmasa
Bir şarâbun mesti olsak kim yasâgı olmasa

2 Düzd gamzen kanda gizlerdi alup nakd-i dili
Gûşe-i çeşmün eger anun yatagı olmasa

3 Dilleri baglar idüp tarf-ı külâhundan zuhûr
Kâkülün böyle hurûc itmezdi bâgî olmasa

4 Nice âsâyiş iderdi öyle bir vîrânede
Sîne sultân-ı gamun eski ocagı olmasa

5 Sözleri Yahyâ'nun olmazdı bu resme sûznâk
Nâr-ı hicrân ile yanmış dilde dâgı olmasa

321

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Ney gibi bir`âşık-ı dem-sâz buldum kendüme
Sırr-ı `aşkı söylerüm hem-râz buldum kendüme

2 Her kişi bir kebg-reftârı şikâr itmek diler
Ben de bir sayd idecek şeh-bâz buldum kendüme

3 Arzû eylerdi bir mahbûb-ı müstesnâyı dil
Bir münâsib dil-ber-i mümtâz buldum kendüme

4 Çok mı gördün bir iki peymâne mey-nûş eylesek
Ben de bu humun şarâbın az buldum kendüme

5 Eglenilmez künc-i gamda gördüm ey Yahyâ bu şeb
Nâlemi tahrîk ider bir sâz buldum kendüme

322

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilâtün

1 Görince dâgını penbeyle dil o şâh kolında
Sefîd bâz hayâl itdi pâdişâh kolında

2 Ümîd odur ki süveydâ-yı dilden ide sevâdın
Iderse sûzen ile yâr nakş-ı âh kolında

3 Komadı câzibe-i hüsni tab Rüstem-i dilde
Ne var tıfl ise kuvvet komış ilâh kolında

4 Kul oglılarda da vardur nice efendiler ammâ
Ne pâdişâh güzeller olur sipâh kolında

5 Ölür mi hâne-i Yahyâ'ya lutf idüp gele dil-ber
Uyuya nâz ile geh sînesinde gâh kolında

323

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Ol dil-rübâ bezme gele nîm mest ola
Mânend-i cür`a gayrilerün kadri pest ola

2 Dil-berler içre `aşk ola ol nev-cevâna kim
Kadr-i mahabbeti bile `aşık-perest ola

3 Nerd oynaduk o şûh ile bir bûse kavl idüp
Ammâ didüm şu şart ile cânâ ki dest ola

4 Çeksün elin o serv-i revâna ulaşmasun
Şâh-ı çenâr gibi şu kim teng-dest ola

5 Hüşyârlık ümîdini eyler mi tâ ebed
Yahyâ ki mest-i bâde-i bezm-i elest ola

324

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Arâm idemem bûs u kenâr eylemeyince
Sînemde gelüp yâr karâr eylemeyince

2 Fârig olamam deşt-i talebde tek ü pûdan
Ol gözleri âhûyı şikâr eylemeyince

3 `Ayb eylemenüz her gice feryâd u figânum
Râhat bulamam nâle vü zâr eylemeyince

4 Ol yâr işiginde bize yer komadı agyâr
Olmadı gönül terk-i diyâr eylemeyince

5 Bâzâr-ı mahabbetde ruh-ı zerde bakılmaz
Tâ sırma-keş-i `aşkı `ayâr eylemeyince

6 Kan aglamaga başladı zahm-ı dil-i Yahyâ
Açılmadı çak cânına kâr eylemeyince

325

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Ey kûy-ı harâbâtı gezen hâne-be-hâne
Ey der-be-der itmiş seni evzâ-ı zamâne

2 Müşkillerimüz halline mey-hâneye varduk
Hâcet komadı mug-beçeler pîr-i mugâne

3 Berg-i rez-i bâg üzre döküp cür`a-i câmı
Gül mevsimi hükmin virelüm fasl-ı hazâne

4 Pervâne niçün şem`-i şeb-ârâya tokundı
Yok tâkati çün şu`le-i şemşîr-zebâne

5 Yahyâ tolaşur turmayup etrâfını şem`ün
Pervâne arar var ise yanmaga bahâne

326

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gülmedük devrinde râhat virmedi bir ân bize
Çok tolaşdı çok cefâlar eyledi devrân bize

2 Turmaz eglersen nigâh-ı lutfunı bî-gâneye
Çok mıdur ey çeşmi fettân ol kadar iz`ân bize

3 Dâmen-i Isâ'ya el irmez görinmez âb-ı Hızr
Senden olur ey tabîb-i cân u dil dermân bize

4 Ey ecel sen de tekâzâ itme alma cânımuz
Lâzım olur virmege cânâna nakd-i cân bize

5 Biz o Cem`üz şi`rimüz şi`râya feyz-i nûr ider
Reşk ider Yahyâ felekde encüm-i rahşân bize

327

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Yâre irişdüm sirişk-i çeşm-i nâ-bînâyile
Ka`be-i `ulyâya vardum gûyiyâ deryâyile

2 Zülfünün bir şemmesin umar nesîm-i nev-bahâr
Geşt ider Çîn ü Hıtâyı turmaz ol sevdâyile

3 Dâ'imâ `uşşâkı öldürmekde istignâ ider
Öldürür âhir bizi ol şûh istignâyile

4 Mevc urur yatur çemen cânâ yem-i ahzar-misâl
Faslıdur seyr-i kenârun zevrak-ı sahbâyile

5 Bî-hisâb oldugına derdüm bu yetmez mi delîl
Za`fdan cismümde Yahyâ üstühânum sayıla

328

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Bilsem ki sîne yârelerinden o yâre ne
Çekmek görindi ey dil-i bî-sabr çâre ne

2 Bu tengnâ-yı gamdan ider cânımuz halâs
Cân virmeye mi sîne-i mecrûhı yâre ne

3 Yârün yanında gayri güzel eylemez zuhûr
Hiç mâh ider mi mihr ile kasd-ı mukârene

4 Tek gülsitân-ı hüsnüni Hak hurrem eylesün
Devr-i ruhunda gül gibi tâze bahâra ne

5 `Iyd irdi nakd-i câna ise hiç revâc yok
Yahyâ ne hâzır eyledün ol gül-izâra ne

329

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Virdi kemâl-i hüsn Hak ol mâh-pâreye
Bedr oldı tâli`ümde nazar kıl sitâreye

2 Hak saklasun gönüldeki âteş belürmesün
Döymez cihân u halk-ı cihân bir şerâyeye

3 Agızlarını merhem-i lutfunla tutmasan
Söylerdi sînem üzre benim yâre yâreye

4 Zülfün biri birine katardı gönülleri
Gâhîce girmeyeydi eger şâne araya

5 Yahyâ ne hâl var nazar-ı ehl-i `aşkda
Virdi `akîk hâletini seng-i hâreye

330

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Kanlı peykânı ki bu sîne-i üryâna çıka
Benzer ol gonce-i nev-resteye dükkâna çıka

2 Okunun sîneye degdi birisi biri dile
Umarın pâdişehüm birisi de câna çıka

3 Ne kıyâmet kopa ol kâmet-i mevzûnunçün
Ne temâşâ ola şâhum hele seyrâna çıka

4 Aşık-ı haste-i hicrün nice çıkmaz cânı
Hançer-i yâr ki kasd-ı dil-i nâlâna çıka

5 Reh-i `aşkındayuz ol serv-kadün ey Yahyâ
Korkaruz kim yolumuz vâdi-i hicrâna çıka

331

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Olsa pür bâde-i devletle bu nüh peymâne
Katresin virmeye sâkîlerimüz yârâne

2 Sadr-ı mey-hânede nâ-dân otura var mı cevâb
Sorsak ey pîr-i mugân vechini güstahâne

3 Ne kadar var ise ehl-i dile var dilde mahal
Yer yok ammâ yine bu vüs`at ile nâ-dâne

4 Ola mı kurtulavüz tâc ü kabâ kaydından
Gezevüz `âlem-i ıtlâkda dervîşâne

5 Bize bir sâkî-i hûş-tab` gerekdür Yahyâ
Pür idüp câmı suna ehl-i dile rindâne

332

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dil incinmez olursa tîg-i gamla sîne sad-pâre
Ne gam dervîşe olsa hırka-i peşmîne sad-pâre

2 Şikest irmiş gönül mir'âtine seng-i havâdisden
Hele yüz gösteren bir gerçi kim âyîne sad-pâre

3 Nice tuyulmasun râz-ı nihânum çâk-ı sînemden
Cihân `ayyâr ile memlû der-i gencîne sad-pâre

4 Sadef gibi basarsa bagrına ol dürr-i yek-tâyı
Kayırmaz olsa ey dil sîne-i bî-kîne sad-pâre

5 Gül-i sad-berge döndürdi dil-i Yahyâ`yı şemşîrün
Açıldı gonceâsâ gerçi ammâ yine sad-pâre

333

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Çekinmekden gönül hâlî degüldür sûy-ı cânâne
Ilişmişdür gözi benzer ham-ı gîsû-yı cânâne

2 Ne hazz kim `âşıka yüz göstere cânân yüzündendür
Aceb mi çeşm-i cân müştâk olursa rûy-ı cânâne

3 Tolaşmam kâkül-i müşgînine çok başlı âfetdür
Fedâ olsun dil ü cân gamze vü ebrû-yı cânâne

4 Sabâ bir dahı bâr olmak mı teklîf itmek anlarsın
Ne var ben hâki bir kerre iletsen kûy-ı cânâne

5 Çemende bülbülün feryâdına bâ`is nedür bildüm
Meşâm-ı câna gülden irdi Yahyâ bûy-ı cânâne

334

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Şikâr itmek dilerse `âşık-ı nâ-şâddan kaçma
Seni şeh-bâzum el üzre tutan sayyâddan kaçma

2 Tek itsün âzmâyiş hançer-i ser-tîz-i hûn-rîzün
Gögüs ger karşu var ol gamze-i cellâddan kaçma

3 Çıkarma pây-ı dilden kayd-ı bend-i mihnet-i aşkun
Kul olduk cân ile ol şâha çün bî-dâddan kaçma

4 Tutarsa gül gibi gûş-ı kabûli nâle-i aşka
Işiginde varup bülbül gibi feryâddan kaçma

5 Eger pâkîze-gûlık tarzını ögrenmek istersen
Işit cân ile Yahyâ'nun sözin üstâddan kaçma

335

Müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün

1 Hünkâra lâyık eyledi bâg u gülistânı yine
Hizmetlerin itdi edâ nev-rûz-ı sultânî yine

2 Gülşende her reh gûyiyâ bir çârsû-yı miskdür
Her cânibinde goncenün açıldı dükkânı yine

3 Bî-minnet-i sâkî olup gülşende câm-ı gülle mest
Bî-târ mutrıb dinledük bülbülden elhânı yine

4 Germiyyet-i bezm-i güle itmez tahammül gonceler
Seyr eylenüz dâmâne dek çâk-i girîbânı yine

5 Seyr it nice cân-bahş eser Yahyâ nesîm-i nev-bahâr
Tahrîk ider bir gûşeye ilişe yârânı yine

336

Müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün

1 Fasl-ı bahâr irdi güle bülbül mülâkîdür yine
Meclis o meclis mey o mey sâkî o sâkîdür yine

2 Her nahl-i tâze bâgda biri birine sarılur
Zevk u safâ hengâmıdur vakt-i telâkîdür yine

3 Gül vaslıdur pür-şevk iden şimdi hezârı bâgda
Lâl idecek bî-çâreyi derd-i firâkıdur yine

4 Sâkî şarâb-ı telhüni dânâ içer nâ-dân içer
Zevkin alan bu neşvenün ehl-i mezâkîdür yine

5 Yahyâ kalupdur hâtırum ol pür-cefâya gerçi kim
Ammâ ki şevk-i sohbeti hâtırda bâkîdür yine

337

Nazîre-i Pâdişâh-ı âlem-penâh

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Şikeste bir sifâl olsun nemiz var sâgar-ı Cemde
Garaz bir neş'e tahsîl eylemekdür bezm-i âlemde

2 Sabâ bir şemmesin neşr itmemişdür sünbülistâna
O bûy-ı cân-fezâdan kim konulmış çîn-i perçemde

3 Sipihr-i pür-cefâya uyma cânâ bî-cefâlıkda
Hakîkatdur hemân lâzım olan âlemde âdemde

4 Hıtâdan çîn-i târ-ı müşg-bârın sakınur gûyâ
Hemîşe ser-be-zânûdur gönül ol zülf-i pür-hamda

5 Derûn-ı hüsrev-i gülde yer itmek nice mümkindür
Eger Yahyâ safâ-yı hâtır olmayaydı şeb-nemde

6 Dem-i Isâ'mıdur enfâsı sultân-ı felek-kadrün
Hayât-ı nev nümâyân eyler oldı mürde-i gamda

7 Mezâk erbâbı sahbâ minnetin şimden giru çekmez
Bu keyfiyyet ki var nazm-ı şehinşâh-ı mu`azzamda

8 Cenâb-ı Hazret-i Sultân Osmân Hân ki devrinde
Felek feyz-i pey-â-peyde cihân `ayş-ı dem-â-demde

9 Müheyyâ eylesün esbâb-ı bezm-i devletin Mevlâ
Safâdan olmasun hâli bu nüzhetgâh-ı hurremde

338

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Mûydan ince meyân-ı dil-rubâdur var ise
Yok dehânından nişân sırr-ı Hudâdur var ise

2 Nice günlerdür ki hîç nâm u nişânı yok dilün
Bir kemend-i cân-şikâra mübtelâdur var ise

3 Hiç söz yokdur dehânından dimiş erbâb-ı dil
Aşık-ı dil-haste-i hicre şifâdur var ise

4 Cevher-i hâk-i derin ümmîdine düşmüş gönül
Olmadı sa`y u taleble kîmyâdur var ise

5 Dostum Yahyâ'ya da bir niyyetüm vardur didün
Neydügin bildirmedün kasdun cefâdur var ise

339

Mütefâ`ilün fa`ûlün mütefâ`ilün fa`ûlün

1 Nice sabra yer kalur çün yer ide o yâr dilde
Harekât-ı dil-firîbi koya mı karâr dilde

2 Teni şerha şerha kılsa kılıcı bilürdi adum
Ki dil ile şerhe gelmez nice gussa var dilde

3 Gözimün yaşı dükendi dahı hûn-ı dil dükenmez
Var iken cefâ taşıyla nice inkisâr dilde

4 Gam-ı la`li ile çeşmüm şeb ü rûz girye eyler
Söyünür mi degme sudan görün ol şerâr dilde

5 Yine cân-ı nâ-tüvâna su sepildi oklarından
Reşehât-ı lutfı Yahyâ komadı gubâr dilde

340

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Çeşm-i pür-hûna hayâl-ı la`li hem-demdür hele
Gayre hâcet yok gönül hem câm hem Cem'dür hele

2 Ademe olur perî-rûlar görünmez bir belâ
Cevr iderse kâ`ilüz ol şûh âdemdür hele

3 Vâ`izâ çak böyle zemm itmek olur mı bâdeyi
Her ne denli zahm olursa dilde merhemdür hele

4 Hor bakma gel harâbâtun kadeh-cerrârına
Gam degül ceybi tehî olduysa bî-gamdur hele

5 Gör kusûr eyler mi Yahyâ vasf-ı la`lün itmede
Leblerün bir kerre ol leb-teşneye emdür hele

341

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Gerçi baglandı dil ol turra-i müşg-efşâne
Pâre pâre ideyor kendüyi ammâ şâne

2 Evvel-i bezmdür ey gonce kızışsun meclis
Gül gibi çâk-ı girîbân irişür dâmâna

3 Gamzeler mest-i mey-i nâz o şeh mest-i şarâb
Biz de`âşık gel e bir `aşk idelüm mestâne

4 Dir imişsin yoluma cân vire mi`âşık-ı zâr
Gönder ey kaşı kemân tîri ne minnet câna

5 Nice benzer bu hazef-pâreleri Yahyâ'nun
Dür-i pâkîze-i nazm-ı şeh-i `âlî-şâna

6 Kuvvet-i tab`la sad şükr ki ilhâk itdi
Suhan iklîmini de memleket-i Osmân'a

7 Haşre dek kâ`im ola saltanat-ı dîvânı
Nuh `ömrin vire Hakk pâdişeh-i devrâna

342

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Yüz urdum yire tenhâ anlayup dil-dâr yanında
Hatâ itdüm yire düşdi yüzüm agyâr yanında

2 Dili çalar dahı bir hindî iken tîg-ı hûn-rîzi
Neden çak böyle makbûl olmak ol hûn-hâr yanında

3 Bu gülşende şu kimse şâd olup gül gibi açılsun
Ki sen gül-çehreveş bir gonce-i ter var yanında

4 Yanundan nic'olur ayırmasan ben âşık-ı zârı
Geh olur bir gedâ makbûl olur hünkâr yanında

5 Zamâne tâzesi Kays olsa Yahyâ i`tibâr itmez
O `âşık kim bulunmaz dirhem ü dînâr yanında

343

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Itmeyeydüm girye gam-fersûd dirdüm bâdeye
Kılmasam âh âteş-i bî-dûd dirdüm bâdeye

2 Olmasa bâ`is leb-i şîrîn-i yâri emmege
Bir şarâb-ı telh-i zehr-âlûd dirdüm bâdeye

3 Yâr sâkî olsa dirdüm meclisde devr-i kamer
Câm sunsa kevkeb-i mes`ûd dirdüm bâdeye

4 `Aks-i ruhsârunla mir'ât-i Sikender didiler
Ben Halîl'üm âteş-i Nemrûd dirdüm bâdeye

5 Duhter-i rez diyü tavsîf itdiler Yahyâ meyi
Ben diyeydüm şâhid-i maksûd dirdüm bâdeye

344

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dem-â-dem gûşe-i mey-hânede humlar gelür cûşa
Nasîb olmadı zühhâda cihânda böyle bir gûşe

2 Tutalum ben garîbi lutf ile anmaga bâ`is yok
Sebeb ne ey cefâ-cû itdügün cevri ferâmûşa

3 Biraz dahı kalur mı ser-be-mühr ol hüsrevânî hum
Elün degmez mi (ey) pîr-i mugân bir kerre ser-pûşa

4 Cem-i devrânı oldı câm-ı gerdânıyla dünyânun
Sipihrün seyr idün ikbâlin ol rind-i kadeh-nûşa

5 Nasîbüm künc-i mihnetde gam-ı gamzeyle hûn-ı dil
Kanâ'at ehline Yahyâ yeter bir gûşe bir tûşe

345

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Nasîbi dîdenün âb u dilün tâb oldı kısmetde
Gözüm ser-mâyeyi harcandı dil ammâ ticâretde

2 Felek bir gamla her şeb hâtır-ı mahzûnumuz yoklar
Bizi eglencesiz mi anlar âyâ künc-i mihnetde

3 Şarâb-ı telh-i bezm-i gamda bir lezzet bulur `âşık
Komamışlar meger ol çâşnîyi câm-ı `işretde

4 Meded ey şeh-süvâr-ı hüsn esb-i nâza çignetme
Görince `âşık-ı üftâdeyi hâk-i mezelletde

5 Güzelsin sana şâhum âşık-ı sâdık geçer çokdur
Bakarsan hakk ile Yahyâ gibi yokdur hakîkatde

346

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Ne diller var o zülf-i pîç-pîçe mübtelâlarda
Ne âdem cânları kurtulmadı kaldı belâlarda

2 Çalarsın yerlere kahr ile mir'ât-i dili ammâ
Ele alur çog olur anı şâhum dil-rübâlarda

3 Ferah gelmez gamun âvâre dilden bir dem ayrılmaz
Beni bir yâd ider yok yâdlarda âşinâlarda

4 Kanâ`at gencine mâlik olup künc-i selâmetde
Fakîr olur şeh-i devrâna baş egmez gedâlarda

5 Irişdi yine Yahyâ feyz-i ebr-i lutf-ı yezdânî
Tarâvet var çemenlerde letâfet var hevâlarda

347

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilâtün

1 Tolı piyâle elinde şarâb-ı nâb gözinde
Degül o mâhveşün çarh u âftâb gözinde

2 Şişüp kabarması var hayli devr-i sâgar-ı meyde
Habâbun anlamazın ola nüh kıbâb gözinde

3 Ne bakdı kadd-i dü-tâma ne gönlümi ele aldı
Ne tıfl olur ki hakîr ola şeyh ü şâb gözinde

4 Kimün huzûrunı uçurmadı o gözleri şeh-bâz
`Aceb mi haste-i `aşkun uçarsa hâb gözinde

5 Gelür mi `aynına nergislerün çemende nazar kıl
Bu denlü eşk-i firâvân ki var sehâb gözinde

6 Gönülde sabrı dükendi gözünde yaş ise bî-hadd
Belâlı `âşık-ı zârun hemân hesâb gözinde

7 Efendi zâhir u bâtın diler kulun ola Yahyâ
Kapuna yüz sürer âteş dilinde âb gözinde

348

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Belâ-yı hicri bî-cân eyledi cânânımuz gelse
Muhassal görsek ol rûh-ı revânı cânımuz gelse

2 Koyup üftâdesin agyâr ile niçün gider bilsek
Bizi aglatmasa ol gonce-i handânımuz gelse

3 Kebâb itdi dil-i sûzânı tâb-ı nâr-ı hicrânı
Hemân şimden giri lutf eylese mihmânımuz gelse

4 Nazardan dûr olaldan mülk-i dil gâyet harâb oldı
Yapılsa gönlümüz ol şâh-ı âlî-şânımuz gelse

5 Gözine teng ü târ oldı cihân yıllardur ey Yahyâ
Gözin aydın dise `âlem meh-i tâbânımuz gelse

349

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Reşkimüz kalmadı hîç eski zamân `âlemine
Câmını gördün a irişmedün ise Cemine

2 Başa çıkdı katı yüz buldı yukardanlıgı var
Bu gönül baglanalı bir güzelün perçemine

3 Ne safâlar sürer âdem ne çeker derd ü elem
Alemün bir bakıcak sûrı ile mâtemine

4 Gel beru meykede ser-hoşlarını seyr eyle
Hankâhun ne bakarsın bir iki sersemine

5 Gûşe-i meykedede tekyelenüp ey Yahyâ
Gelinüz hû diyelüm pîr-i mugânun demine

350

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Dîdeden su sepdigüm bu sîne-i sûzânuma
Korkarın te's̱îr ide sûz-ı dilüm cânânuma

2 Kurs-ı dâgum tîg-i hûn-rîz ile eyler çâk çâk
Turmaz etmek tograr o bî-rahm dil-ber kanuma

3 Gayrdan dil hânesin dil-dâr içün kıldum tehî
Yer ider kalbümde ol dil-ber gelürse yanuma

4 Seyre gitse her kaçan satmak diler ben bendesin
Kul gerekmez mi `aceb ol hüsrev-i hûbânuma

5 Söyle elbette kime `âşıksın ey Yahyâ disen
Bin hicâb ile cevâbını disem sultânuma

351

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilâtün

1 Bu fasl içinde ki her gûşe oldı pür gül ü lâle
Zebân-ı hâl ile dir mey görün piyâle piyâle

2 Çog oldı hakkı bizüm üstümüzde bâde-furûşun
Salâh odur ideyüz anı lutf-ı Hakka havâle

3 Çü gamze hışm ider eyler nigâh-ı lutfı nevâziş
Fedâ hezâr dil-i `âşık ol celâl ü cemâle

4 Midâd-ı şevk ile pür eylesem nola gice gündüz
Sahîfe-i dili üstâd-ı ‘aşk virdi kabâle

5 Şu şart ile tutarın tîr-i yâre sînemi Yahyâ
Çeküp hadengini alursa dilde demreni kala

352

Müstef`ilün fa`ûlün müstef`ilün fa`ûlün

1 Bâd-ı bahâr eselden ezhâr-ı ülfet üzre
Yârân biri birine meyl ü mahabbet üzre

2 Şimden girü semenler gönlüncek olsa câ'iz
Günden güne hevâlar olur letâfet üzre

3 Lutfun eliyle ey gül topragdan götür kim
Düşmüş yatur benefşe hâk-i mezellet üzre

4 Üstinden ehl-i bâgun yavuz yel esdirür mi
Şâh-ı bahâr olaldan mülkin himâyet üzre

5 Sultân-ı dâd-güster Osmân Hân'ı Yahyâ
Pâyende ide Mevlâ taht-ı sa`âdet üzre

353

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Sarîr-i bâb-ı cennetdür nevâ-yı nây `uşşâka
Semâ` itsün sadâ-yı feth irişdi cân-ı müştâka

2 Dönerler mevlevîler `aşkdan nây urdıgınca dem
Nesîm-i nev-bahâr esdikce gerdân olan evrâka

3 Feleklerde meleklerde semâ` itmez mi kalmışdur
`Aceb âvâze saldı nây-ı Mevlânâ bu nüh tâka

4 Gönül bâgını hurrem itdi ey ney tîb-i enfâsun
Yayıldı nefha-i bâd-ı bahârî gibi âfâka

5 Cihânda nâydan hiç kimse incinmiş midür Yahyâ
Derûn hâli gerekmiş gayrdan tehzîb-i ahlâka

354

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Tolaşup kâkül-i anber-şiken-i cânâne
Ne kadar hâtır-ı mahzûna tokandı şâne

2 Bu kadar dilleri mecrûh u perîşân itme
Degme ey şâne o gîsû-yı `abîr-efşâne

3 Işigin bekleyelüm ey dil-i şeydâ yârün
Kays yetmez mi bize gitmeyelüm yâbâne

4 Çünki geldün hele bir pâre tur ey nâvek-i yâr
Aşinâ olmadan olmak ne revâ bî-gâne

5 Dil-i Yahyâ'ya nice sıgsa gerek bunca gumûm
Yâr bilmez mi `aceb teng idügin gam-hâne

355

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dil-i şeydâ nola meyl eylemezse vasl-ı cânâne
Ne zahmetler çeküpdür alışınca derd-i hicrâne

2 Nihâl-i bânı kadd-i yâre benzetmişdüm incinmiş
Anı nice yetişdirmişler ol şâh-ı cihânbâne

3 Niçün câm-ı musaffâyı getürmez sâkî-i meclis
Bizümle ahd ü peymân eyledi turmaz mı peymâne

4 Gice pervânelerle bezmi germ-â-germ idi şem`ün
Seher bakdum ne şem-i meclis-ârâ var ne pervâne

5 Bu meclisden hemân `uzlet-güzîn olmak gerek Yahyâ
Tahammül eylemez `âkil olan evzâ-ı mestâne

356

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Benümledür dir imiş buy zülf-i cânâne
Haber nesîmdedür müjde sünbülistâne

2 Güzel göründi bize gice sâkî-i meclis
Gözinde neşve-i bâde elinde peymâne

3 Helâk iderdi anı reşk-i sîne-i mecrûh
Yetişmeseydi şehâ nâvekün eger câne

4 Ko Kays kıssasını kûh-ken hikâyetini
Hadîs-i `aşk u mahabbet degüldür efsâne

5 Şu sır ki câyı süveydâ-yı dildedür Yahyâ
Anı ne bülbül-i şeydâ bilür ne pervâne

357

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bir dil ki karâr eyleye zülf-i siyehünde
Asûdedür ol sâye-i tarf-ı külehünde

2 Bin cân ile âşık nice olmaz sana kurbân
Bin mürdeye cân virmek olur bir nigehünde

3 Yâ dâmenünün yâ ser-i zülfün eseridür
Bu bûy-ı dil-âvîz ki var hâk-i rehünde

4 Ey çerh bize şîveyi sen böyle m'derdün
An olsa eger yâr gibi mihr ü mehünde

5 Bahtı uyanup devleti eylerdi der-âgûş
Yahyâ seni bulaydı şehâ hâbgehünde

358

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Iki gönül bir olup vasl-ı yâr yaklaşsa
Hevâlar olsa mülâyim bahâr yaklaşsa

2 Meyân-ı lücce-i gamda geçürdük eyyâmı
Necât ümîdine düşsek kenâr yaklaşsa

3 Safâ gelür dil ü câna nesîm eser sanırum
Semend-i nâz ile ol şeh-süvâr yaklaşsa

4 Bahâr `âlemin itsek benefşezâra bakup
Kosak gurûrı hatt-ı müşg-bâr yaklaşsa

5 Gönül açılmaga meyl itse gonceveş Yahyâ
Zamân-ı şevk ü neşât-ı hezâr yaklaşsa

359

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Rûyun gibi gül mi bulınur güller içinde
Yâ bu dil-i şeydâ gibi bülbüller içinde

2 Gör `ârızını zülf-i perîşân arasında
Seyr it açılan lâleyi sünbüller içinde

3 Ey mûg-peçe envâ`ı da olsa mey-i nâbun
Ben mest-i şarâb-ı lebünüm müller içinde

4 Bülbüllerün ey gül nicedür dilleri dirsen
Şol ahker-i sûzân gibidür küller içinde

5 Yahyâ o şehün dâgları fikri ile bu dil
Bir şîşedür ol var karanfüller içinde

360

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Sözüm nesîm-i seherdür bahâr vasfında
Akarsudur suhanum cûybâr vasfında

2 Kenâra eyledi her nahl-i tâzeyi mâ'il
Ne fikr-i tâze ki itdüm kenâr vasfında

3 Ziyâde eyledi çîn-i cebînini sünbül
Işitdi nazmumı zülf-i nigâr vasfında

4 Güzel edâlar ile gülsitânı medh itdüm
Dinilmedi dahı bir gül-`izâr vasfında

5 Bahâr medhini ancak ben itmezem Yahyâ
Benümle hem-nefes olur hezâr vasfında

361

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Ele câm-ı şarâb alsan yine sâkî bahâr olsa
Saçılsa cur`alar yer yer çemenler lâlezâr olsa

2 Sabâ bûy-ı güli neşr itse yine sahn-ı gülşende
Yine her goncenün râz-ı derûnı âşikâr olsa

3 Kenâr-ı cûyda bir servi kenâr itmek ümîdiyle
Akarsular gibi şûrîde diller bî-karâr olsa

4 Gehî itse tebessüm gonceveş geh gül gibi hande
Güzel yâr-i güzînüm gibi şûh u şîvekâr olsa

5 Bahâr-ı `adlidür Sultân Murâd-ı dâd-âyînün
Nola şevk ehli Yahyâ bâg medhinde hezâr olsa

6 Le`âl-i nazmını kim görse dir ol bahr-i irfânun
Ne mümkindür ola mânendi deryâ dür-nisâr olsa

362

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Dil mâ'il oldı sâ'idinün tâze dâgına
Bülbül gibi diler ki kona gül budagına

2 Açıldı itdi bülbül-i şeydâya iltifât
Bilmem sabâ ne söyledi verdün kulagına

3 Sandum öpüşdi birbiriyle iki cevân
Yârün degince lebleri câmun dudagına

4 Gülzâra ragbet eyleseler nola benzedi
Gonce dehân-ı dil-bere güller yanagına

5 Ehl-i mezâka feyzi çü sâkî-i bezm ider
Yahyâ `aceb mi her biri düşse ayagına

363

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Bahâr olsa açılsa gonce-i gül gülsitân gülse
Hevânun i`tidâlinden yine rûy-ı cihân gülse

2 Ne `âlemdür açılmak gülşenün bir verd-i ra`nâsı
Ne hâlet-bahş olur meclisde bir nâzük-cevân gülse

3 Ne fevt olurdı bî-çâre sürûrundan da aglardı
Yüzine `âşık-ı giryânun ol nâ-mihribân gülse

4 Bulup gülzârı hâlî her taraf reftârını zâgın
Görüp kebg-i hırâmân kahkahayla bir zamân gülse

5 Birisi aglamayınca biri gülmez heman Yahyâ
Surâhî aglasa câm-ı şarâb-ı erguvân gülse

364

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Olur mı `âşık-ı zâr olan âdem âsûde
Ne ihtimâl ola hem mübtelâ hem âsûde

2 Dem-i visâl ricâsı ki var derûnında
Olur mı `âşık-ı mehcûr bir dem âsûde

3 Halâs ümîdini itmezse ber taraf olmaz
Esîr-i silsile-i zülf-i pür-ham âsûde

4 Murâdı neyse gamun vir gönül hilâf itme
Sen olmadunsa ko olsun dilâ gam âsûde

5 Du`â gerek şeh-i devrâna cân ile Yahyâ
Ki oldı sâye-i adlinde âlem âsûde

365

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Hûbdur nâzı da yârün severin nâzını da
Şîvenün hoş göririn çogını da azını da

2 Haddini yâr yanında bilüp ey dil fikr it
Çeşm-i fettânını da gamze-i gammâzını da

3 Dil yanar `ûd-sıfat gâh iniler nây-misâl
Bezmün âmâde ider sözini de sâzını da

4 Gülşen-i âlem-i aşkun benüm ol bülbüli kim
Alemün bir bilürim kışını da yazını da

5 Bulmadum bülbül-i gülzârdan eksik Yahyâ
Mutribün şevkını da nagme vü âvâzını da

366

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bülbüller öter revnak-ı gülzâr yerinde
Ammâ ki bulunmaz bu dil-i zâr yerinde

2 Bin cân ile almak ne idi vaslı metâ`ın
Nakdini dil aldırmasa bâzâr yerinde

3 Dil tahtıdur ol pâdişehün gayr konulmaz
Ruhsat mı olur kimseye hünkâr yerinde

4 Bülbül sakınur sûz-ı dilinden güli yohsa
Bir âh idicek kalmaya bir hâr yerinde

5 Kûyında bulup yâri rakîbi bile sürdük
Yahyâ hele bulundı bize yâr yerinde

367

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Nakd-i eşki göricek dîde-i giryânumda
Halk gencîne var anlar dil-i vîrânumda

2 Türk ü tâz eyledi ol şâh-süvâr-ı meydân
Nâvek-i gamzeleri oynadı çak cânumda

3 Çeşm-i terden dökilür oklarunun peykânı
Tâb-ı dilden eriyüp sîne-i sûzânumda

4 Himmetün şeh-peri ey vâ`iz-i bî-hûde-makâl
Olmaya per-i meges denlü benüm yanumda

5 Inledür `âlemi aşkun tuyulur ey Yahyâ
Acizüm inlemege külbe-i ahzânumda

368

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Tutuldı bülbül-i dil dâm-ı zülf-i pür-hamda
Dirîg kaldı o bî-çâre gussa vü gamda

2 Yüzime bir güle bakmaz mı ol gül-i ra`nâ
Gül-i murâdum açılmaz mı bâg-ı `âlemde

3 Sorarsa derdine bir çâre haste-dil-i `âşık
Şarâb-ı la`lüni gel ey tabîb-i cân em de

4 Şehîd-i aşkun içün kara başlıdur zülfün
Turur müdâm anunçün libâs-ı mâtemde

5 Yeterdi kâmet-i bâlâsı fikri ey Yahyâ
Başuma başka belâ oldı âh o perçem de

369

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Söylenüz benden o hûrşîd-i cihân-ârâya
Koculurken komasun pîrehenin araya

2 `Aşk bir sırr-ı ilâhîdür anı fâş itmez
Gönleginden sakınur kim düşe bu sevdâya

3 Sonra ferdâ-yı kıyâmetde cevâb isterler
Salma bî-çâreni ey şâh-ı kerem ferdâya

4 Ey dil alçaklıgı ko himmeti `âlî eyle
Mâ'il ol cân u gönülden o sehî-bâlâya

5 Ne selâmın alur anun ne virür ana selâm
Neden incindi `aceb bilsem o şeh Yahyâ'ya

370

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Rakîb o çeşm-i gazâlâne yârün ardınca
Hemân ol it gibidür kim şikârun ardınca

2 Cefâ vü zulmi ko kim cân u dille bendelerün
Du`âlar eyleye sen şehriyârun ardınca

3 Solar ruhun güli zinhâr olma gel magrûr
Gelen hazândur efendi bahârun ardınca

4 Safâ-yı rûz-ı ruhun mahv ider hat-ı şeb-reng
Karanu gice ulaşur nehârun ardınca

5 Okı du`âları Yahyâ o şeh hamâ`il-vâr
Kolını boynına sen dil-figârun ardınca

371

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Şeh-süvârum `azm kılmış yine sahrâ seyrine
Çıkmış ol şâhun temâşâdur ki dünyâ seyrine

2 Çeşmüme gel ey hayâl-i dost seyr it eşkümi
Bir müferrih gûşedür gel anda deryâ seyrine

3 Al ele âyîneni seyr it ruhun âyînesin
Meyl idersen misli yok mahbûb-ı zîbâ seyrine

4 Sahn-ı sînem gül gül itdüm tâze tâze dâg ile
Fasl-ı güldür gülşene gel verd-i ra`nâ seyrine

5 Cân çekişmekde ne var Yahyâ gelürse ol cevân
Tıfldur meyl eyleye şâyed ki gavgâ seyrine

372

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Görüp ruhun gül-i cennet gibi letâfetde
Kızardı kaldı çemen gülleri hacâletde

2 O nahl-i gülşen-i hüsn ü bahâ `aceb benzer
Nihâl-i Sidre vü Tûbâ'ya kadd ü kâmetde

3 Visâle va`de idüp son ucı ider mahrûm
Cefâ ider bana ol bî-vefâ nihâyetde

4 Uyup sözine rakîbün benümle söyleşmez
O serv-kâmet ile söyleşem kıyâmetde

5 Şehâ firâk ile Yahyâ kulun ölüp gitdi
Hemîşe sen kalasın sıhhat u selâmetde

373

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Eşkdür sanman gelen çeşm-i melâl-âmîzine
Ab virür gamze-i hûn-rîzi tîg-i tîzine

2 Nice başlar kesmesün yâ nice kanlar dökmesün
Iki yüzlidür dimişler hançer-i hûn-rîzine

3 Girye ile eyledüm gîsû-yı müşgîninde cây
Ekş-i gül-gûn ile yitdüm zülfinün şeb-dîzine

4 Hâbdan kalkup sehergâhî açılmaz nâz ider
Gülşenün benzer hemân bir gonce-i nev-hîzine

5 Asitân-ı yâri Yahyâ reşk-i gülzâr eyledüm
Kanlı yaş döküp kilâb-ı kûy-ı yârün izine

374

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Jâleden lü'lü' idüp her verd-i âlün gûşına
Bâgbân benzetmez ol nâzük-nihâlün gûşına

2 Her kemerden nâleler peydâ olur Ferhâdvâr
Irse ey şîrîn-dehen nâlem cibâlün gûşına

3 Mâh-ı nev yanındagı necmi görüp ol meh dimiş
Kim kodı dürr-i binâgûşum hilâlün gûşına

4 Tokınur elbette bir bî-çâre `âşık kalbine
Bilmezem tîri ne dir ol meh-cemâlün gûşına

5 Her sedef bir lü'lü-i şehvâr imiş Yahyâ meger
Sözlerün irgürdiler bahr-i le'âlün gûşına

375

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Baglayup kandilveş gönlüm saçun kullâbına
Câmi`-i hüsnünde revnakdur kaşun mihrâbına

2 Dil ider zülfinde ol çâh-ı zenahdânı hayâl
Sarkacak yerdür belî fikr-i amîk ashâbına

3 Hızr irişürse hat-ı ruhsârı bulurlar halâs
Bahr-i `aşk içre düşenler nâfenün gird-âbına

4 Bâdenün cûş u hurûşından eser yok şimdilik
Bir zamân ile sıgışmazdı egerçi kabına

5 Kâmet-i ham-geşte Yahyâ korkarum bulur fenâ
Degme bir pül pâyidâr olmaz yaşum seyl-âbına

376

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Varılurdı ruhunun yâdına gülzârlara
Dil-hırâş eylemeyeydi bakıcak hârlara

2 Yine `uşşâk turur mı kıra şemşîr-i helâk
Merhamet yok mı şehâ dahı günehkârlara

3 Anmâ Mecnûn ile Ferhâd'ı bu fenni bilene
Gel kıyâs itme bizi bir iki bî-kârlara

4 Kûh-ı gamdan nola `uşşâk düşerse hâke
Yarlardan uçar ey dil döşenen yârlara

5 Hele Yahyâ beni eylerdi gam u gussa helâk
O tabîb-i dil ü cân bakmasa bîmârlara

377

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Ham idüp kaddümi dolâb eyle
Akıdup yaşumı seyl-âb eyle

2 Eşküm enhârını her sûya döküp
Sebzezâr-ı gamı sîr-âb eyle

3 Götürüp burka`-i zülfün yüzden
Karanu giceyi meh-tâb eyle

4 Agız açma lebün emmek umana
Gevher-i la`lüni nâ-yâb eyle

5 Teşneyüz şerbet-i la`lün umaruz
Lutf u ihsânunı işrâb eyle

6 Deheni vasfını îcâz itdün
Kâküli medhini ıtnâb eyle

7 Kim didi zülfine sarmaş Yahyâ
Sen seni beste-i esbâb eyle

378

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Gülsitân reşk-i cinân oldı yine
`Alem-i pîr cevân oldı yine

2 Virdi emvât-ı nebâtâta hayât
Cûylar rûh-ı revân oldı yine

3 Bîde eşcâr hilâf eylemeyüp
Mülket-i gülşene bân oldı yine

4 Nice demdi soyılurdı eşcâr
Şimdilik emn ü emân oldı yine

5 Eylerem anda safâlar Yahyâ
Çünki bir hûb zamân oldı yine

379

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Zülfün kokusı müşg olup nâf-ı Haleb'de
Ragbet mi kodı `anbere eknâf-ı Haleb'de

2 Lutfun yili cân-bahş olup esdükde kalur mı
Bir seng ki gül virmeye etrâf-ı Haleb'de

3 Câm-ı leb-i şîrînüni emmek ne safâdur
Bu neşve `aceb var mı mey-i sâf-ı Haleb'de

4 Benzer ruh-ı rengîn ile bir gonce-i âle
Bir tıfla düşürdüm dili eşrâf-ı Haleb'de

5 Yahyâ ide Vassâf dahı tab`una insâf
Hoş şi`r didün hak bu ki evsâf-ı Haleb'de

380

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 `Alemi tâzeledi yine bahâr-ı tâze
Fasl-ı güldür bulagör sen dahı yâr-i tâze

2 Bülbül-i gülşen-i `ayş u tarab u `işretdür
Dil-ber-i hoş-nefes-i nagme-güzâr-ı tâze

3 Eski peymânlarunı şâhum unutdun gitdün
İdelüm bâri yine kavl ü karâr-ı tâze

4 Gam-ı dîrîne nedür bâde olunca dîrîn
Sâki-i bezmde bir lâle-`izâr-ı tâze

5 Hep görenler didi bu tarz-ı nevi ey Yahyâ
Ma`rifet nahli virüpdür yine bâr-ı tâze

381

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bir zamân gülşen degül miydi sarây-ı Edrene
Söylemez mi bülbül-i destân-serâ-yı Edrene

2 Bir fezâdur pür has u hâşâk her bir gülşeni
Reşk-i gülşenmiş zamân ile kazâ-yı Edrene

3 Dil-hırâş eyler nazar kıldukça mihnet artırur
Dil-güşâ her bir makâm-ı gam-zidâ-yı Edrene

4 Bâdeden hâlî eser yok aşkdan bir kimsede
Bî-sebeb memdûh imiş âb u hevâ-yı Edrene

5 Edrene Yahyâ ayaklanmış ayaklansun diyü
Makdem-i şâhı umar bây u gedâ-yı Edrene

382

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Zamâne reşk iderek gerdiş-i piyâlemüze
Ne zehr katsa gerekdür görün nevâlemüze

2 Geçer siperlerini bu sipihr-i nüh tonun
Felekde hâ`il olur yok hadeng-i nâlemüze

3 Bahâr gülşeni benzetdi lâle vü gül ile
Cevân-ı lâle-had-i `anberin-külâlemüze

4 Gönülde dâg-ı sîne sanmanuz ki hüsrev-i `aşk
Kabûl hatemini urmuş durur kabâlemüze

5 Bilürdi `âşık-ı hûnîn dilin o şeh Yahyâ
Bakaydı kabrimüz üstinde sürh lâlemüze

383

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Her kimün neyyîr-i ikbâli ola tâbende
Devlete mâlik olup nâmını kor pâyende

2 Devr iden câm-ı gam olunca tarab nice olur
Tutalum zühre ola bezmimüze sâzende

3 Taglar bâr-ı gam-ı `aşka tahammül itmez
Ne kadar tâkat ola ey dil-i şeydâ sende

4 Hoş gelüp bâg-ı cinân gibi harîm-i kûyun
Unudur gitmegi bir dahı gören âyende

5 Sevdi pîrâne-ser ol lâle-`izârı Yahyâ
Kış güninde ne kadar hazz olına gülşende

384

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Nergis ü lâle çemen sahnına geldi câm ile
Sâkiyâ câmı pür eyle bâde-i gülfâm ile

2 Bâga şefkatlü bahârı şöyle ziynet virdi kim
Gülşene azm it dilâ bir gözleri bâdâm ile

3 Ol dem irmişdür ki bir hoş bezm bünyâd eyleyüp
Vireler ziynet serây-ı ayşa yer yer câm ile

4 Mevc urur sanman çemen sayyâd-ı bâd-ı nev-bahâr
Subh-dem ayş u safâ murgını avlar dâm ile

385

Mef`ûlü mefâ`îlün mef`ûlü mefâ`îlün

1 Vasl-ı gül ile bülbül şâd olmaga yaklaşdı
Mehcûr-ı sitem-dîde yâd olmaga yaklaşdı

2 Sultân-ı bahâr idüp mülk-i çemeni teshîr
Mahkûmı Süleymânveş bâd olmaga yaklaşdı

3 Feryâdını bülbüller şimden girü dinletsün
Divân-ı şeh-i gülde dâd olmaga yaklaşdı

4 Şeh-bâz-ı hadeng-i yâr âgâz-ı şikâr itdi
Mürg-i dil-i zâr ana zâd olmaga yaklaşdı

5 Yâd itmez olaldan yâr Yahyâ dil-i şeydâyı
Hicrân ile düşdi yâd olmaga yaklaşdı

386

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Tîg-i gam ile sînede kim yâre açıldı
Saklayamadı zahmını dil yâre açıldı

2 Sad pâre gönül binde birin yârelerinden
Şerh eyledi dil-dârına bir pâre açıldı

3 Gül gibi ele sâgar alınca bu ne sırdur
Ol gonce-dehen başladı güftâre açıldı

4 Kaldırdı yüzinden ol perî zülfi nikâbın
Baht-ı siyeh-i `âşık-ı bî-çâre açıldı

5 Yahyâ'ya kerem bâbını yâr eyledi dîvâr
Hayfâ ki der-i himmeti agyâre açıldı

387

Mef`ûlü mefâ`ilün fa`ûlün

1 Meclisde tolu piyâle döndi
Bedr olmuş idi hilâle döndi

2 Ser-geşte-i `aşkunun sirişki
Dolâbdaki zülâle döndi

3 Şem-`i ruhuna tolaşarak dil
Pervâne-i bî-mecâle döndi

4 Gönlümde hemîşe zülf-i pür-pîç
Gird-âb-ı yem-ı hayâle döndi

5 Zülfin tagıdup girince raksa
Tâvûs-ı güşâde-bâle döndi

6 Cevr eylemede rakîbe uydı
Gerdûnda o bed fi`âle döndi

7 Ferhâd'ı arayı gitdi Yahyâ
Kûhsâra varınca nâle döndi

388

Mef`ûlü mefâ`ilün fa`ûlün

1 Toldur kadehe şarâb-ı nâbı
Fevt itme safâ-yı mâh-tâbı

2 Ser-pûşını al hicâbı kaldur
Sun sâgar-ı lâle-gûn nikâbı

3 Bî-renc-i humâr-ı derd-i serdür
Erbâb-ı mahabbetün şarâbı

4 Hicrân sitemin hikâyet eyler
Dün bezmde dinledüm rübâbı

5 Dil sûz-ı derûnını yazardı
Tutuşmasa hâme vü kitâbı

6 Yahyâ'yı helâk iderdi ol şâh
Mecz itmese lutf ile itâbı

7 Hak eyleye dâ'imâ muzaffer
Sultân `Osmân-ı kâm-yâbı

8 Ol şâh-ı cihân ki heybetinden
Def` olmaya mihrün ıztırâbı

9 Bî-şübhe olurdı dâ'imâ bedr
Olsa meh-i nev eger rikâbı

389

Müstef`ilün fa`ûlün müstef`ilün fa`ûlün

1 Bunca gönülleri kim kendüye yâr akıtdı
Bâg-ı mahabbet içre bir cûybâr akıtdı

2 Mercân-ı hûn-ı dilden lü'lü'-yi eşk-i terden
Bâzâr-ı `aşka herkes çok yâdigâr akıtdı

3 Eşk-i revânum içre `aks eyledi o ruhlâr
Gül mevsiminde cûlar berg-i bahâr akıtdı

4 Destine subha alup mânend-i şeyh `âbid
Enhârı ayagına yine çenâr akıtdı

5 Gülzâr-ı ma`rifetde mizâb-ı hâmesinden
Tab`-ı safâ-şi`ârum bir çeşmesâr akıtdı

6 Her kangı gülsitânda bir çeşme varsa Yahyâ
Agzı suyın bu şi`r-i lezzet-şi`âr akıtdı

390

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 La`lüne meylüm görenler mey-perest anlar beni
Işiden feryâdumı yollarda mest anlar beni

2 Kadrümi `âlî nazarlardur benüm âlî bilen
Hâk-i zilletde görenler gerçi pest anlar beni

3 Anlamaz keyfiyyet-i hâl-i dilüm hüşyâr olan
Mest-i câm-ı bâde-i bezm-i elest anlar beni

4 Eyleyüp dünyâya meyl illerle eyler ihtilât
Girmez ol âfet elüme teng-dest anlar beni

5 Lutfını ol mû-miyânun gör ki bir cevr eylese
Sarılur Yahyâ hemân hâtır-şikest anlar beni

391

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Hayât-ı tâze buldı yine `âlem nev-bahâr oldı
Güzellendi çemen bir lâle-hadd ü gül-izâr oldı

2 Gehî eyler tebessüm bülbüle gâhî ider hande
Çemende gonce bir mahbûb-ı şûh-ı şîvekâr oldı

3 Inen üstüne düşme `andelîbâ münharîf itme
Ki şöyle nâzük oldı nahl-i gül kim bergi bâr oldı

4 Bu nakş-ı hûbı bülbül gördi âheng-i nevâ itdi
Bu tarz-ı tâzeyi seyr itdi cûlar bî-karâr oldı

5 Kenâr-ı cûdaki her seddi söyletsen eger Yahyâ
Zebân-ı hâl ile dir mevsim-i seyr-i kenâr oldı

392

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gönül efkâr-ı pîç-â-pîç-i zülfünle zebûn oldı
Belâ bu en iyü tedbîri zencîr-i cünûn oldı

2 Ne kanlar yutdı gör ragbet bulınca nâfe-i miskîn
Saçun hep zâyi` itdi dahı şimdi bagrı hûn oldı

3 Ne sırr olsun bu kim bir nokta düşdi kilk-i kudretden
Ruh-ı hûbâna ziynet lâleye dâg-ı derûn oldı

4 Irişür Ka`be-i maksûda kalmaz râh-ı mihnetde
Ana kim pertev-i nûr-ı cemâlün reh-nümûn oldı

5 Bilenler fenn-i `aşkı bilmemekle fahr ider Yahyâ
`Aceb dîvânedür zu`mınca ol kim zü-fünûn oldı

393

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Düşelden dil hevâ-yı `aşka bî-sabr u şekîb oldı
Hele âvârelikde ber-karâr olmak nasîb oldı

2 Ne dil-berden ne dilden bir haber almaga var çâre
Sorarsan `âşık-ı bî-çârenün hâli garîb oldı

3 Bu emvâc-ı belâ içre bulınca sâhil-i cûdı
Mekân-ı keştî-i dil geh firâz u geh nişîb oldı

4 Temâşâ eyledüm gülşende her gül bir kulag olmuş
Meger var ise her mürgi bu bâgun `andelîb oldı

5 Halâs olmak ne mümkin `aşk elinden neylesün Yahyâ
Gönül vardukça meyyâl oldı dil-ber dil-firîb oldı

394

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Benümle haşre ol kaddi kıyâmet mâyil olmaz mı
Kıyâmet var dimez mi yohsa haşre kâyil olmaz mı

2 Vefâ tohmı ekilmez mi bu`âlem kiştzârında
Safâlar kesb olunmaz mı ferahlar hâsıl olmaz mı

3 Visâlün mihri togmaz mı zalâm-ı hicr gitmez mi
Sa`âdet subhı irmez mi şeb-i gam zâyil olmaz mı

4 Ümîd-i vasl idersin cismüni sad çâk kılmazsın
Visâl-i yâre ey dil câme-i ten hâyil olmaz mı

5 Feleklerde melekler âh u zârumdan oturmazken
O serve kâr kılmaz yohsa Yahyâ vâsıl olmaz mı

395

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bir niyâz ile lebin emdirdi çok nâz itmedi
Lutf u ihsânı bana çok sevdigüm âz itmedi

2 Eyledi kânûn-ı `uşşâka mülâyim nagmeler
Mutrıb-i bezme hezâr ahsent nâ-sâz itmedi

3 Cân u dilden sakladı âşık gamun esrârını
Aşinâyân-ı kadîmi mahrem-i râz itmedi

4 Sayd-ı mürg-i câhdan bir lahza fârig-bâl olup
Çeşm-i âzi kanı bir şeh-bâz kim bâz itmedi

5 Evc-i istignâdan ey Yahyâ tenezzül eyleyüp
Himmetüm şeh-bâzı alçaklarda pervâz itmedi

396

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Aldı gönlüm yâr evvel sonra vîrân eyledi
Ah kim dil mülküni alan tâlân eyledi

2 Bâg-ı hüsne kâmetün serv-i ser-efrâz eyleyen
Ben hakîri sâyeveş hâk ile yeksân eyledi

3 Katre-i nâ-çîzden kemter tutanlar kendüyi
Katreyi deryâ idüp deryâyı `ummân eyledi

4 `Aşk bârını götürmezken zemîn ü âsumân
Avn-i hakk bir nâ-tüvâna anı âsân eyledi

5 Aşkdan kurtulmadan Yahyâ ölüm yegdür bana
Kangı `âşıkdur ki derd-i aşka dermân eyledi

397

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Kâfir hattı ki yârun hüsni bâgın bozmadı
Kimseler hîç bâde-i la`li yasâgın bozmadı

2 Dilde dâ`im âteş-i `aşkı yakar dâg üzre dâg
Hamdü li'llâh rûzgâr ol şevk ocagın bozmadı

3 Ceyş-i mihnet def`ine serdâr-ı pür-dildür habâb
Bozmayınca düşmeni seyr it otagın bozmadı

4 Bî-karâr itdi dili tagıtdı dil-ber kâküli
Andelîbün tâzeler şimdi yatagın bozmadı

5 Gerçi âhen-dilsün ammâ eyle Yahyâ'dan hazer
Kim anun pûlâdlar âhı yaragın bozmadı

398

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Zülfüne baglandı dil zencîre hâcet kalmadı
Kaldı ol uslanmadan tedbîre hâcet kalmadı

2 Karşu vardum şol kadar şemşîrüne nâz eyledün
Nâzun öldürdi beni şemşîre hâcet kalmadı

3 Derd-i aşkun bir dükenmez genc imiş ey şâh-ı hüsn
Ana vâsıl olalı iksîre hâcet kalmadı

4 Kaşlarun kavs-i kazâ her bir müjen tîr-i belâ
Devr-i hüsnünde kemân u tîre hâcet kalmadı

5 Heybet-i aşk urdı Yahyâ agzına mühr-i sükût
Yâr bildi hâlini takrîre hâcet kalmadı

399

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Cülûs itdi serîr-i bâga gül irdi safâ devri
Be zâhid halka-i rindâna gel gitdi riyâ devri

2 Mey-i âl ile pür peymâne-i gül bezm-i gülşende
Safâlar sür gönül kim irdi câm-ı dil-güşâ devri

3 Sabâ tahrîk ile koydı semâ`a cümle ezhârı
Dahı âlemde mesmû` olmadı böyle hevâ devri

4 Olup gülzâr-ı dehri çeşme-i hûrşîd ile dâ`ir
Cihân bâgını ser-sebz itdi dolâb-ı semâ devri

5 Felek kutb-ı Murâdî üzre dönsün dâ'im ey Yahyâ
Ki gâyet hoş gelüpdür şâh-ı devrânun bana devri

400

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Sirişki dânesin deryâ idince dem-be-dem dökdi
Gözüm tutdı o kebg-i hûb u hoş-reftârı yem dökdi

2 Degül dâg u elif ten safhasında kâtib-i mihnet
Başumda yazılan âlâmı cem itdi rakam dökdi

3 Gönüller mürgini gûyâ ki sayda dâmlar kurdı
Cemâli bâgına dil-ber ki zülf-i ham-be-ham dökdi

4 Döküldi gözlerümden katre katre eşk-i hûn-âlûd
Nihâl-i gussayum ezhârumı bâd-ı sitem dökdi

5 Dil-i pür-hûn ki bezm-i gamda kanlar agladı Yahyâ
Şu meste döndi kim câmını hem toldurdı hem dökdi

401

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Nâle-i bîmâra döndi bülbülün âvâzesi
Pür-kesel âlem aceb mi goncenün hamyâzesi

2 Rûzgâr âhir perîşân itdi gül mecmû`asın
Rişte-i cân-ı hezâr imiş meger şîrâzesi

3 Bülbülün ser-mâye-i şevkin düketdi âkibet
Rûzgâr-ı pür-cefânun cevr-i bî-endâzesi

4 Gül perîşân olmasun mı görmez oldı gonceyi
Aşıkun hâli nolur gitse yanından tâzesi

5 Gülşenün geçdise vakti gelmesün Yahyâ keder
Pür-safâ olsun hemân mey-hânenün dervâzesi

402

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Dil-ber dil-i dîvâneyi uslandı sanur mı
Mecnûn gam-ı Leylâdan ölince usanur mı

2 Ser-mâyesini reng-i zer-i dîde düketdi
Bu zerd ruhum bir dahı ala boyanur mı

3 Eglenmese gelse o melek rûhumı virsem
Cânum çıkayor dahı aceb oyalanur mı

4 Meclisde niçün duhter-i rez böyle kızardı
Ey sâki-i gül-çehre lebünden utanur mı

5 Bir lu`b ile sayd eylemek istersin o tıflı
Bilsen nice fettândur o Yahyâ inanur mı

403

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Ol gonce tâb-ı bâde-i gül-fâma döymedi
Çâk itdi sînesin bir iki câma döymedi

2 Hûn-ı dili düketdi o hûn-hâr gamzeler
Bir şîşe iki mest-i mey-âşâma döymedi

3 Telh itmedi rakîbe uyup yâr bezmimüz
Kaldı bizümle bir gice ibrâma döymedi

4 Leylâ gam ile virdi fenâya vücûdını
Bî-çâre Kays mihnet-i eyyâma döymedi

5 Yahyâ o şâha sûz-ı dilüm yazmak istedüm
Yandı tutuşdı nâme-i gam hâme döymedi

404

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Mest-i câm-ı `aşkdur gitmez dem-â-dem neşvesi
Vardur mestâne gönlümde benüm Cem neşvesi

2 Tâc-ı Edhem neş'esin terk itme bâri zâhidâ
Çünki yokdur sende Ibrâhim Edhem neşvesi

3 Sâki-i bezm-i mahabbet câm-ı mihnet kim sunar
Hem humârı hoş gelür bana anun hem neşvesi

4 Baş kaldırmayup içmek istesek sâkî nola
Ser-girân itdi bizi peymâne-i gam neşvesi

5 Neşvedâr itmişdi Yahyâ'yı mey-i bezm-i elest
Dahı peydâ olmadın `âlemde âdem neşvesi

405

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Fikr-i zülf-i ham-be-ham erbâb-ı aşkun pîşesi
Gam kilîdin açmadur ehl-i dilün endîşesi

2 Nice tîr-endâzdur seyr eyle ol ebrû-kemân
Tîr-i cevr ile deler sınmaz yine dil şîşesi

3 Rûyını zerd ü tenin pür-dâg idelden ehl-i derd
Menzil-i şîr ü pelenk oldı mahabbet pîşesi

4 Başına tokunmayınca bilmedi Ferhâd'ı gör
Bî-sütûna neyledi ol bî-nevânun tîşesi

5 Başına konmuş hümâ-yı nâz Yahyâ ol şehün
Sanma ebrû alnına sâye salupdur rîşesi

406

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sen gülüp açılmada gülşende verd-i ter gibi
Ben gözüm yaşına gark olmakda nîlüfer gibi

2 Cûy-ı eşküm başdan aşdı`aşkum efzûn olalı
Deştde seyl-âb ile tugyân iden sular gibi

3 Kanda bir medhûş-ı mey görsek zebûn u pây-mâl
Mest-i `aşkun her biri bakılsa şîr-i ner gibi

4 Yok yire derd-i dilün sorma tabîb-i gâfile
Bir bilür yokdur anı âlemde hîç dil-ber gibi

5 Olagör her yirde ol merd-i Hudânun peyrevi
Er gibi bas ayagun meydâna Yahyâ er gibi

407

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Def`-i gamda olmazız muhtâc câma Cem gibi
Aşıkuz biz âşıka eglence olmaz gam gibi

2 Bahr isen de katre-i nâ-çîz göster kendini
Gönline gir ey gönül ol goncenün şeb-nem gibi

3 Kanda bir ehl-i kerem varsa yaşatmaz rûzgâr
Yir yüzinde şimdi bir âdem mi var âdem gibi

4 Bahr-ı aşkun bir kenârın bulmadı bî-çâre dil
Düşdi bir gird-âba ol zülf-ı ham-ender-ham gibi

5 Benzemez eş`âr-ı gayre sözleründe rûh var
Sırr-ı gaybî tab`una Yahyâ senün mülhem gibi

408

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dilâ bâr-ı visâle dest-i himmetle irilmez mi
Nesîm-i lutf esmez mi o nahl-i nâz egilmez mi

2 Tebessüm itdügince goncenün meftûn olur bülbül
Derûnı kat kat oldugın dahı bî-çâre bilmez mi

3 Gönül senden kesilmez sen cefâdan vaz gelmezsin
Yine incinme dirsin cân u dilden incinilmez mi

4 Gül-i bâgun elinde dest-mâli nola al olsa
Hezârân bülbülün her dem gözi yaşı silinmez mi

5 Kayurmaz seyl-i gam taşsun gerekse başdan aşsun
Kümeyt-i bâde-i gül-gûn ile Yahyâ geçilmez mi

409

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Açdı dil bâl ü per-i himmeti pervâne gibi
Şevk ile şu`le-i şem`-i ruhuna yane gibi

2 Halka-i zikrde gör bagrı delik `âşıkları
Dest-i kudretde döner sübha-i sad dâne gibi

3 Her yana baş alup gitmege bir hâ'il yok
Mesken olmaz dil-i dîvâneye vîrâne gibi

4 Dil mi virdüm sana kim şîve vü nâzun götürem
Ey felek cevri koy a cânuma cânâne gibi

5 Aşinâdur dil-i Yahyâ ile gerçi gam-ı yâr
Dâ'imâ cevr ü cefâda yine bî-gâne gibi

410

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Kanuma girdi girmedi hammâma ol perî
Hammâm gibi odlara yakup bu çâkeri

2 Halvetde nûr görmek ise kasdı zâhidün
Hammâm içinde görsün o mâh-ı münevveri

3 Bir himmet eylen ola ki hammâma gire yâr
Ey başı kaba yalın ayak Rûm erenleri

4 Hammâm içini benzedirüm cây-ı mahşere
Kim olur anda şâh gedânun ber-â-beri

5 Yahyâ su koymagiçün ayagına ol mehün
Gûyâ ki tas idindi felek mihr-i enveri

411

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Çok zamândur mihnet-i hicründen aglar ey perî
Yaşlıdur nola agardıysa gözüm merdümleri

2 Dil berîdür `aybdan `aşkından ammâ neylesün
Ehl-i aşkun kadrini bilmez zamâne dil-beri

3 Bülbülün cânını yakdı nâr-ı kahrun odlara
Zâr zâr inletdün ey gül bir avuç hâkisteri

4 Bahsi ko tâb-ı cemâl ile zebânun kûteh it
Bezm-i şehdür kıl hazer ey şem` virmekden seri

5 Şi`r-i şirinünde hüsrevlikler itdün hak bu kim
Aferînler sana Yahyâ sözünün oldun eri

412

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Sihr eyledi alınca ele yâr sâgarı
Bir zerre içre itdi nihân mihr-i enveri

2 Tîrün ki togrılup gelicek sadr-ı sîneye
Peykânunun yürekde şehâ bellidür yeri

3 Benzetdi serv-kaddüni nahl-i sanevbere
Baglandı târ-ı zülfüne kalb-i sanevberî

4 Sâkî basak düşürse bizi şahne-i zamân
Câm-ı `arak sunun ana oldur ayak teri

5 Yahyâ nükûd-ı eşküne kim i`tibâr ider
Ol mihre nakd-i encüm ile mâh müşteri

413

Mefʽûlü mefâ`îlün mefʽûlü mefâ`îlün

1 Asîb-i hazân bilmez aşkun gül ü gülzârı
Bülbülleri bu bâgun her demde ider zârı

2 Pervâneleri bezmün cân nakdini yandırdı
Ol şem`-i şeb-ârânun germ olmada bâzârı

3 Cân râh-ı mahabbetde bir bûy-ı safâ aldı
Ol râyihâdan buldum ben hâne-i hammârı

4 Cismündeki her bir reg feryâd u enîn eyler
Aşk ola sana mutrib söyletdün a evtârı

5 Yahyâ'da reh-i aşkun bârına tahammül yok
Ser-menzile irişdür ey kudreti çok Bârî

414

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Belki âzürde ide pây-ı hayâl-i yâri
Kaş kirpiklerüm olmasa kalendervârî

2 Eşk çün kanlu degüldür yolını pâk itsün
Hiç geçilmez didiler reh-güzer-i dil-dârı

3 Bu ten-i zerd ü nizâr ile sarıldum yâre
Bilmeyen sandı kuşanmış kemer-i zer-târı

4 Sakınur yârini âyînedeki `aksinden
Istemez dil baka mir'âta o gül-ruhsârı

5 Baş açık `âşık-ı şûrîde geçermiş Yahyâ
Girev-i bâde-i nâb eylemesün destârı

415

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Bir âfet-i devrân yine araladı şehri
Hercâyiligi mihr gibi meh gibi şehrî

2 Sensiz bana gülzârda her gülbün-i gonce
Bir mâr görinür deheninde ola zehri

3 Zâhid gözedür diyü şarâb içmeyelüm mi
Öldürdi bizi def` idebilsek gam-ı dehri

4 Çok kıymadılar duhter-i rez sehl ele girdi
Agırlıgına göre degülmiş hele mehri

5 Yahyâ işimüz itdi bizüm şükr ü şikâyet
La`l-i lebinün gamzesinün lutf ile kahrı

416

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Dilün bir kez sınuk mir'âtine bakdı yüzin dürdi
Tecellâ-yı cemâlin var ise dil-dâr çok gördi

2 Abîr-i hâk-i pâyın sakınur bir katre yaş dökmez
O âşık kim ayagun tozına bir kez yüzin sürdi

3 Kerem kıl ben gubârı ey sabâ irgür der-i yâre
Di kim bî-çâreyi hicrân gamı bir hâle irgürdi

4 Nişân-ı seng-i cevr itse rakîbün kellesin derdüm
Güzel fehm eyledi maksûdımı çak başına urdı

5 Hele rûz-ı su'âl olsun da görsün yâr Yahyâ'yı
Ne bir dem yüzine bakdı ne bir kez hâtırın sordı

417

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Irişsün `ıyd olsun bâdeye ruhsat da gör seyri
Kalur mı bir tehî sâgar hilâl-i `ıyddan gayri

2 Niçün terk eylesün mey-hâne küncin rind-i mey-hâre
Ne zâhiddür ne râhib neylesün ol mescid ü deyri

3 Sunar dergâhına kim varsa bir câm-ı hâyât-efzâ
`Aceb devletlüdür pîr-i mugân mebzûldür hayrı

4 Mey-i cân-bahş ile sâgardaki her mürg nakşından
Işitdür sâkiyâ gûş-ı mezâka mantıku't-tayrı

5 Görüp câm-ı habâbı bezm-i meyde anla ey Yahyâ
Tehî olmaz felekler cünbişi seyyâreler seyri

418

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Ahir gülün gurûrı helâk ide bülbüli
Pervâneyi oda yaka şem`ün tegafüli

2 Zülfi yanında kim dü cihân kıymeti degül
Ey bâgbân inende ögüp satma sünbüli

3 Mecnûn ne çekdügin ne bilürem cihânda ben
Yârün başımda olmasa sevdâ-yı kâküli

4 Ey hâr sen de kurtılacagun bilür misin
Pür-âteş itme bülbül-i bî-çâreye güli

5 Eshâb-ı derde dâg-ı dil ü eşk-i çeşmi bes
Erbâb-ı `ayş u `işrete Yahyâ gül ü müli

419

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Agladur erbâb-ı `aşkı ârzû-yı kâküli
Alemi bârân ider gâhi hevâ-yı sünbüli

2 Bülbül-i şeydâ `aceb mi mest-i bî-pervâ ise
Gülsitânun bir tolu peymânedür her bir güli

3 Cân kulagın tut hele sâkî alup câmı ele
Kıssa-i pür-hisse-i Cemdür surâhî kulkuli

4 Serv-i bâgun korkarın başında bir gavgâ kopar
Gülşen içre neydi mürgânun sehergeh gulguli

5 Nâr-ı mihnet yaksa da kalmaz hazîz-i hâkda
Bâd-ı himmetle çıkar eflâke Yahyâ'nun küli

420

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Katre katre göz yaşın dök dîde-i pür-nem gibi
Gönlüne gir ey gönül ol goncenün şeb-nem gibi

2 Dünyede nâm ü nişân bulmak dilersen ey gönül
Bir mehün mihrini naks it sînede merhem gibi

3 Kâse kâse bana kan yutdurdı sâkî-i felek
Ekş-i çeşmüm sîneden nola gelürse dem gibi

4 Hânkâh-ı dehr toldı nâle-i `uşşâkdan
Câygâh-ı şîven ü menzilgeh-i mâtem gibi

5 Cür`a gibi `âkibet hâk-i fenâdur menzilün
Tutalum kim saltanat câmını çekdün Cem gibi

6 Nice yıl gibi gelür bir anı derd-i firkatün
Vaslunun bin sâli ammâ gelmeye bir dem gibi

7 Dâ'imâ Yahyâ mahabbet gülşenin pür-nem iden
Hâk-râh-ı âsitân-ı hâce-i `âlem gibi

421

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Göz yaşında hâlet-i şeb-nem olaydı kâşki
Gonce-i dil gül gibi hurrem olaydı kâşki

2 Kangı bî-insâfdan kaldı ki kânûn-ı riyâ
Vaz`-ı âyîn eyleyen hep Cem olaydı kâşki

3 Her kaçan kûyına varırsam görinmez gizlenür
Vara vara ol perî âdem olaydı kâşki

4 Mihnet-i `aşkun safâsın ben ideydüm yalınuz
Halk-ı `âlem dâ'imâ bî-gam olaydı kâşki

5 Virdi Yahyâ mihnet-i eyyâm-ı `âlemden ferâg
Kim safâ itmezdi bir `âlem olaydı kâşki

422

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sohbet-i gül hurrem eyler bir iki gün bülbüli
Meclis-ârâlıklar eyler eglenür egler güli

2 Oldı gülşen bir cevân-ı kâmrân kim giydigi
Gâh gül-gûnî kabâ gâhi libâs-ı sünbülî

3 Şübhe yokdur kim çıkar bî-çâre diller başdan
Ol şehün tarf-ı külâhından çıkarsa kâküli

4 Sâgar-ı gülden nice mest oldı bülbül sâkiyâ
Vaktidür bizden dirîg itme meded câm-ı müli

5 Himmet-i sâkî olursa gamla söyleşmek nedür
Eksik olmasun hemân Yahyâ surâhî kulkulı

423

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Çeşmümde hayâlün geleli hâb mı kaldı
Ya hicrün ile aglamadan âb mı kaldı

2 `Aşk âteşi cânâ beni yandurdı kül itdi
Yanmaga sana sûz-ı dili tâb mı kadı

3 `Aşkun beni âvâre idüp der-be-der itdi
Kûyunda yüzün sürmedigüm bâb mı kaldı

4 Çîn-i hat u çâh-ı zekanun hûb bilür dil
Bir boylamaduk lücce vü gird-âb mı kaldı

5 Ihvân-ı zamândan seni Yahyâ bir anar yok
Nâz eyleyecek âdeme ahbâb mı kaldı

424

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 `Aşkun safâsı degme cefâyı tuyurmadı
Germiyyet-i şarâb şitâyı tuyurmadı

2 Mecnûna fikr-i sûzen-i müjgân-ı dil-rübâ
Azâr-ı hâr-ı deşt-i belâyı tuyurmadı

3 Hîç yok degüldi bezm-i cihânun da `âlemi
Nâ-dân mükedder itdi safâyı tuyurmadı

4 Dâ`vâ-yı zühdi gösterelüm biz de vâ`ize
Nâ-dân sanur ki zerk u riyâyı tuyurmadı

5 Müjgânı tîr ile dile bildürdi kıssayı
Sanman ki ana sırr-ı kazâyı tuyurmadı

6 Teşrîf itdi hâne-i Yahyâ'yı gerçi yâr
Zevk-i visâli bîm-i cüdâyı tuyurmadı

425

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Şeb-nem gibi dil gonce-i handânuna düşdi
Yûsuf gibi cân çâh-ı zenahdânuna düşdi

2 Yüksekde uçardı katı şeh-bâz-ı dil âhir
Dâm-ı ser-i gîsû-yı perîşânuna düşdi

3 Her nire ki `azm eyledün ey serv-i revânum
Sâyen gibi üftâde gönül yanuna düşdi

4 Sarkar etegün öpmege ol kâkül-i miskîn
Lutf it koma ayakda ki dâmânuna düşdi

5 Yahyâ'yı nola eylesen ey şâh `iyâdet
Bî-tâb yatur pister-i hicrânuna düşdi

426

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Ol mâh-likâ zülf-i siyehkârını çözdi
San Çîn ü Hıtâ tâciridür bârını çözdi

2 Bir ak güli eyledi bir tıfl perîşân
Dil-ber ki alup destine destârını çözdi

3 Encüm tagılup sanma tulû` eyledi hûrşîd
Ol sîm-beden tügme-i zer-târını çözdi

4 Müjde idicek ey gül-i ter bâd-ı kudûmun
Her gonce hemân kîse-i dînârını çözdi

5 Yahyâ diledi sarıla ana kemer-âsâ
Ol kâfir-i bed-kîş ki zünnârını çözdi

427

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Nice elden düşürür câm-ı safâ-encâmı
Gûş iden nâm-ı Cem'i sıyt u sadâ-yı câmı

2 Geldi gül gibi mey-i al ile sâkî gülerek
Şöyle gösterdi ki irişdi bahâr eyyâmı

3 Seherî bâde-i gül-renge bulaşmış yârân
Sâkiyâ gel görelüm biz de mey-i gülfâmı

4 Gelmeyince gözine bâde nigâh itmedi yâr
Gûyiyâ geldi bahâr açdı gül-i bâdâmî

5 Lâleyi bâgda gördük de açılduk Yahyâ
Bir kadeh meyle unutduk bu kadar âlâmı

428

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Komadı bezmi teşrîf itmege teb tutdı cânânı
Konuz bî-tâb `âşık inlesün kim hastedür cânı

2 Koy a ey teb koy a bî-rahm imişsin kanı insâfun
Revâ mıdur perîşân eylemen ol verd-i handânı

3 `Aceb bir başına dermânı yok bî-çâredür âşık
Halâs eylerdi başın derdmendün olsa dermânı

4 `Arak-rîz oldugın gül-berg-i ra`nâyı görüp bildüm
Gül-âb ile devâ eyler tabîb-i lutf-ı Yezdânî

5 Girihler oldı peydâ rişte-i cânında Yahyâ'nun
Görince tâb-ı tebden muztarîb ol necm-i rahşânı

429

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Akıtdum yaşumı yakdum fitîl-i dâg-ı sûzânı
Benüm şimdi mahabbet bezminün şem`-i şebistânı

2 Ne denli âşık-ı şûrîde varsa ana dil virmiş
Aceb âşüfteler cem` eylemiş zülf-i perîşânı

3 Sirişk-i çeşme basdur nâr-ı gam dilde tutuşdukca
Gözüne yendiri gör âteş-i sûzân-ı hicrânı

4 Yıgılsun ko cefâ taşı derûn-ı hâne-i dilde
Yapar bir gün olur ol şâh-ı `âdil kalb-i vîrânı

5 Kemân ü tîr ü hançer cem`in eyler turmaz ey Yahyâ
Yine bir fitne peydâ itmek ister çeşm-i fettânı

430

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Pey-â-pey sun bana lutf eyle sâkî câm-ı gerdânı
Yeter agırladun rıtl-ı girânla gayrı yârânı

2 Ne `izzet buldı ise şemme-i lutfunla bulmuşdur
Bu gülzârun eger verdi eger nesrîn ü reyhânı

3 Biri âşüfte-i kûyun biri ser-geşte-i rûyun
Zemînün verd-i handânı sipihrün mâh-ı tâbânı

4 Niçün uyup hevâ-yı gayra ser-keşlik ider bilsem
Letâfet bâgınun her kad çeken serv-i hırâmanı

5 Meger sûz-ı dilümden ana Yahyâ bir şerer düşdi
Sabâh olınca yandı meclisün şem`-i şebistânı

431

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Gözüm ısırdı görince o la`l-ı handânı
Nişanladum lebinün yaresiyle cânânı

2 Kim ola karşu tura hûb-rûlar içre ana
Meger ki âyînede aks-ı rûy-ı rahşânı

3 Tasavvur itmedi mi bî-misâl tasvîrün
Ne sûret ile çıkardı ki nakşını Mâni

4 Cebîni çîn ile mıstarlı safhadur yazmış
Derbîr-i hüsn ana dîbâce-i gülistânı

5 Gazelde ol mehi Yahyâ lebiyle vasf itsün
Şekerle beslesün ol tûtî-i suhan-dânı

432

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Mescidde riyâ-pîşeler itsün ko riyâyı
Mey-hâneye gel kim ne riyâ var ne mürâyi

2 Ey câm-ı safâ tâlibi bî-hûde uzanma
Cümle bile defn eylediler câm-ı safâyı

3 Redd itmiş idi yâr rakîbi işiginden
Gelmiş o siyeh-rû yine gördün mi belâyı

4 Def` idemedük ceyş-i gamı sa`y ide gördük
Tedbîr ne mümkin boza takdîr-i Hudâyı

5 Yahyâ nice bî-sabr û karâr olmayayın ben
Dil-berse güzel dilse nihâyetde hevâyî

433

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Gül gurûr-ı hüsn ile almış ele bî-dâdını
Dinlenüz bülbüllerün şimden girü feryâdını

2 Söyleşürdi o dehân-ı teng-i şekker-bâr ile
Alabilse gonce şîrîn lebleründen dadını

3 `Andelîb-i hoş-sadâ bir gülşenî dervîşdür
Mushaf-ı gülden okur subh ü mesâ evrâdını

4 Nâsıhâ pendün kabûl olmaya şâyed diyesin
Hayf kim pîr-i mugânun tutmadum irşâdını

5 Devr-i gülde bâdeden Yahyâ'yı vâ`iz men` ider
Tek anunla eglesün âdem dil-i nâ-şâdını

434

Müstef`ilün fa`ûlün müstef`ilün fa`ûlün

1 Mest itmede hemîşe halkı şarâb-ı sâkî
Şûrîde gönlüm ammâ mest ü harâb-ı sâkî

2 Şâyestedür konulsa halhâl sâk-i arşa
Hakkâ virirdi ziynet la`l-i müzâb-ı sâkî

3 Ey şahne şerbetünden hoşdur bana mey-i telh
Gayrun nevâzişinden yegdür `itâb-ı sâkî

4 Bî-gâne varken olmaz meclisde üns ü hâlet
Sen gitmeyince zâhid gitmez hicâb-ı sâkî

5 Humlar şarâb ile pür mey-hâneler güşâde
Yahyâ'ya cür'a degmez nîki cevâb-ı sâkî

435

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Sûz-ı dilden bî-haberdür sanmanuz cânâneyi
Şem`i yakmaz mı ol âteş kim yakar pervâneyi

2 Sâf-meşreblerle pür bir cây-ı hâlet-bahşdur
Zâhid-i nâ-dân velî hâlî sanur mey-hâneyi

3 Düşmesün elden inen nâzükdür olur münkesir
Bi'llâh ey sâkî gözet el üzre tut peymâneyi

4 Mülk-i dilde komadı ceyş-i sitem taş üzre taş
Kimse ma`mûr idemez bir dahı bu vîrâneyi

5 Virdi Yahyâ'ya tevâzu`la selâm ol şâh-ı hüsn
Hep pesend itdi gören bu vaz`-ı dervîşâneyi

436

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Gül-i maksûdı il buldı benüm zâr oldıgum kaldı
Bu hâristân-ı `âlemde dil-efkâr oldıgum kaldı

2 Ümid-i pây-bûs ile yolında hâksâr oldum
Müyesser olmadı pâ-mâl-i agyâr oldıgum kaldı

3 Hele kûyına irdüm nakd-i `ömri gerçi harc itdüm
Cihânda bana da hâk-i der-i yâr oldıgum kaldı

4 Cefâ-yı rûzgârı gör ki yâr agyâra meyl itdi
Dirîg ol serv-i bâlâya hevâdâr oldıgum kaldı

5 Hikâyet eyledüm ahvâli bir bir zâhide Yahyâ
Mey-i dûşîneden dün mest-i evkâr oldıgum kaldı

437

Müstefʽilün müstefʽilün müstefʽilün müstefʽilün

1 Urdun cefâ taşın dile dîvâne mi sandun beni
Zencîrüne bend eyledün uslana mı sandun beni

2 Ma`mûr idüp mülk-i dili yapmadun eski menzili
Ta`mîre kâbil olmayan vîrâne mi sandun beni

3 Ihsâna dermân yok didün gayrı güzeller çok didün
Her şem`-i bezme tolaşur pervâne mi sandun beni

4 Feryâdumı işitmedün râh-ı vefâya gitmedün
Bir âşinâlık itmedün bî-gâne mi sandun beni

5 Yahyâ'ya eylersin cefâ feryâdın anlarsın hevâ
Sâkî mey-i engûr ile mestâne mi sandun beni

438

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Şevk bir meydür neşât-efzâ benüm mestânesi
`Aşk bir gencînedür gönlüm anun vîrânesi

2 `Aşk ol mey-hânedür kim bâdesidür hûn-ı dil
Sâgar-ı çeşmümdür ol mey-hânenün peymânesi

3 Zülf-i pîç-â-pîçi diller bend ider zencîrdür
Uslı varur kim o zencîrün olur dîvânesi

4 Şâh-râh-ı `aşkda câna konardı derd ü gam
Dahı bünyâd olmamışdı dehr mihmân-hânesi

5 Dûd-ı âhın seyr idüp Yahyâ'nun ol âfet dimiş
Yanmış ol bezm-i mahabbet şem`inün pervânesi

439

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 Lebündür şehr-i hüsnün mey-fürûşı
Gözüm merdümleridür bâde-nûşı

2 Dimen bî-`akl idi Mecnûn-ı şeydâ
Anun Leylâ'da idi `akl u hûşı

3 Ten-i pür-dâg ile ibdâl olupdur
Tecerrüd tekyesinün hırka-pûşı

4 Gelür mey-hâneden rind-i tarabnâk
Sebû-yı pür iki desti vü dûşı

5 Kenâr-ı nazma dürler dizdi Yahyâ
Belâgat bahrinün cûş u hurûşı

440

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Vücûdum mülkinün aşk oldı sultân-ı cihânbânı
Derûn-ı sîne dârü's-saltana dil taht-ı sultânî

2 Güzeller leşkerinün nev-cevânum pâdişâhıdur
Ola hem leşkerün hem pâdişâhun Hak nigehbânı

3 Hemîşe gül nihâlinde ider çün âşiyân bülbül
Nola ârâmgâh itse dil ol çâk-ı girîbânı

4 Gönül geç vuslat-ı dil-dâr ümîdinden ne mümkindür
Çeker pehlûya bir nâ-çîz zerre mihr-i rahşânı

5 Cevân-ı nüktedân elbette kendin sevdirür Yahyâ
Hiç âdem sevmemek olur mı mahbûb-ı suhan-dânı

441

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Şehen-şâh-ı hümâyün-baht Sultân Ahmed-i Gâzî
Ki dünyâyı münevver kıldı re'y-i `âlem-efrûzı

2 Kemân-ı Rüstem olmaya kepâde dest-i kadrinde
Ne kuvvetdür ki oldı himmeti bâzûsına rûzî

3 Felekler dönmesünler şâh-ı devrâna itâ`atden
Tokus tâsına eflâkün yeter bir tîr-i dil-dûzı

4 Ricâm oldur ki bin yıl pâyına yüz sürsün ey Yahyâ
Biri birinün ardınca cihânun ıyd u nev-rûzı

442

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Açıldı gül hezâr yine zâra başladı
Erbâb-ı `ayş geşt-i çemenzâra başladı

2 Her `andelîb bir güle itdi nice niyâz
Her mübtelâ bir âfete yalvara başladı

3 Cânlandı her nihâl salındı sabâyile
Her nahl-i tâze nâz ile reftâra başladı

4 Hançer takındı yanına gül yine hârdan
Benzer ki `andelîb ile peygâra başladı

5 Yahyâ bahâr geldi figân itdi `andelîb
Şeydâlıga yine dil-i âvâre başladı

443

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Firâkında o servün eşk-i hûnînüm revân oldı
Ne bâga k`irdi her nahli nihâl-i erguvân oldı

2 Nasîb olmadı çekmek tîr gibi sîneye yâri
Bükildi gerçi kaddüm gamla mânend-i kemân oldı

3 Dükendi nakd-i eşküm gitdi `aklum kalmadı sabrum
Bu bâzâr-ı belâda ben fakîre çok ziyân oldı

4 Helâk oldı o dil kim mihr-i rûy u târ-ı mûyunla
Hayât-ı lâ-yezâli buldı `ömri câvidân oldı

5 Irüp fasl-ı bahâr oldı yine her gülsitân hurrem
Benüm Yahyâ neşâtum gülşeni niçün hazân oldı

444

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Bâr-ı gamun ham eyledi kaddüm ölem gibi
Ahir `adem yolına şehâ togrılam gibi

2 Her kim benân-ı yâri tutar hâmeye şebîh
Başı aşagı ola görem kim kalem gibi

3 Seyrümde seyr-i ravza-i rıdvâna varmışam
Cânâ harîm-i bâg-ı visâle irem gibi

4 Sem gönderürse yâr hayât âbıdur bana
Şerbet sunarsa gayr gelür câna sem gibi

5 Yahyâ dehânına düşeli görmedük dili
Bî-çâre şimdi sâkin-i mülk-i `adem gibi

445

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Güzeller çok cihânda ey dil-i şeydâ kemâl ehli
Benüm yâr-ı güzînüm hem cemâl ü hem celâl ehli

2 Görün mâhı ki bedr olmayıcak noksân-pezîr olmaz
Muhassal cevr-i dehri çekmez illâ kim kemâl ehli

3 Düşelden câna `aşkun nola sûzım eksik olmazsa
Olur germiyyet üzre dâ'imâ elbette mâl ehli

4 Mahabbet kâle gelmez neş'edür ey bülbül-i şeydâ
Ne da`vâlar ideydi olmasa pervâne hâl ehli

5 Gerek öldür gerek dög zerrece Yahyâ niza` itmez
Degüldür `âşık-ı bî-çâreler ceng ü cidâl ehli

446

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Bâde-i `aşk ile medhûş olmayan bilmez beni
Bezm-i mihnetden kadeh-nûş olmayan bilmez beni

2 Hâlüm anlar var ise Mecnûn ile Ferhâd'dur
Hâsılı bî-`akl u bî-hûş olmayan bilmez beni

3 Ben ol abdâlum ki oldum mahrem-i esrâr-ı `aşk
Tekye-i gamda `abâ-pûş olmayan bilmez beni

4 Ber-karâr olmadugum `ayb itme kim deryâ gibi
Geh hamûş u gâh pür-cûş olmayan bilmez beni

5 Şimdi ey Yahyâ benüm bahr-i le'âl-i ma`rifet
Sözlerüm gûşında mengûş olmayan bilmez beni

447

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Misâl-i çeşm-i fettânı ol âfet fitne-cûy oldı
Gül-i ra`nâ gibi her yana yüz tutdı dü-rûy oldı

2 Nesîm-i nev-bahârî de haberdâr gibi zülfinden
Mu`attar kıldı âfâkı sehergeh müşg-bûy oldı

3 Didüm sagr-ı melâhatde konulmış topdur gûyâ
Dehânunla lebün hâlinde çünkim güft ü gûy oldı

4 Saçundan bâgbân bulmayıcak bir şemme kahrından
Nigâr-ı gülşenün sünbülleri ey mâh rûy oldı

5 Nola âşüfte-dil Yahyâ girerse hâlden hâle
O mâhun zülfi çevgân hâl-i `anber-bûyı gûy oldı

448

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Zülfün uzanup hançer-i gaddâra tayandı
Sultân-ı Habeş bâliş-i zer-kâra tayandı

2 Geldi hat-ı müşgîn-i siyehkârı dimişler
Sorduk ötesi la`l-i leb-i yâra tayandı

3 Büt-hâneye seyr itmege girdi o perî-rû
Bütler yıkılup her biri dîvâra tayandı

4 Belde turur ol hançer-i gaddâra ne dirsin
Gâyetde yüreklendi dil-i zâra tayandı

5 Dirlerdi inanma suya vü yara tayanma
Yahyâ niçün ol `arızı gül-nâra tayandı

449

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Şem` gibi râzıyum sûzân u giryân it beni
Meclis-i hâsunda tek bir gice mihmân it beni

2 Ölmeyince lâyık-ı ihsânum olmazsın didün
Sabra kalmadı mecâlüm öldür ihsân it beni

3 Ey felek bana ölüm yegdür firâk-ı yârden
Çünki bî-cânân idersin bâri bî-cân it beni

4 Rıbka-i teslîme çekdüm gerden-i cân u dili
Yâ kabûl it kullıga şâhum yâ kurbân it beni

5 Gülşen-i kûyumda Yahyâ'nun ne kârı var dime
Gül-ruhun şevkine bülbül gibi nâlân it beni

450

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Çenâre mürşid-i bâd-ı bahâr el virdi
Mürîd-i âb-ı revâna çenâr el virdi

2 Çenârun âb eli gölgesiyle hoş geçinür
Safâ-yı meşrebi var rûzgâr el virdi

3 Gönül gezerdi beyâbân u vâdî ser-tâ-pâ
Çok elledin anı (?) şimdi karâr el virdi

4 Ayagın öpmege sâkînün eyledüm ibrâm
Niyâza döymedi bî-ihtiyâr el virdi

5 Nice o pençe-i hûrşîdi kollaya Yahyâ
Ana kaçan felek-i hîlekâr el virdi

TARIHLER VE KIT'ALAR

1

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Sinân Pâşâ mücâhid fî sebili'llâh o gâzî kim
Idüpdür bu bülend eyvânı lutf-ı Hakk ile peydâ

2 Anun târîhini fikr eyler iken yâduma geldi
Ta`âla'llâh zehî tâk-i bülend âsumânâsâ (1009)

2

Târîh-i Gazâ-yı Humâyûn

Fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Hazret-i pâdişâh-ı zıllu'llâh
Kehf-i âlem mu`izz-i devlet ü dîn

2 Eyleyüp şevketile `azm-i cihâd
Itdi i`zâz-ı şer` ü dîn-i mübîn

3 Hamdü li'llâh ki eyledi mansûr
Anı a'dâsı üzre Rabb-i mu`în

4 Kızılırmaga döndi Turlı suyı
Dem-i küffâr ile akup hûnîn

5 Leh diyârında eyledi icrâ
Hükmini tîg gibi şâh-ı güzîn

6 Kılıcından `adû aman diledi
Fitneden bahr u ber oldı emîn

7 Ola a`dâya gâlib-i mutlak
Dâ'imâ pâdişâh-ı rûy-ı zemîn

8 Hak yanında kabûl ola Yahyâ
Halk-ı `âlem çün eyledi tahsîn

9 Bu gazâ-yı mübareke târîh
Oldı "nasr-ı `azîz ü feth-i mübîn" (1030)

3

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Tekyede Malkoç efendi hayr idüp Allâh içün
Yapdı bir kasr-i müferrih kim begendi ehl-i asr

2 Rûh-ı Mevlânâ'dan istimdâd idüp fikr eyledüm
Oldı târîhi anun li'llâhi dervîşâne kasr (1031)

4

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 İdüpdür Hazret-i Sultân Murâd'a
Bu kasrı Valîde Sultân safâgâh

2 Didi Yahyâ anun târîh-i sâlin
Müzeyyen kasr olupdur bâreka'llâh (1035)

5

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 Şehen-şâh-ı cihân Sultân Murâd'a
Ide Hak Hazreti Ihsân-ı küllî

2 Nişân-ı tîrine târîh Yahyâ
Nişân-ı devlet ü ikbâl-i küllî (1037)

6

Târîh-i Bâb-ı Türbe-i Hazret-i Imâm

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 Mu`ammer ide Hak Sultân Murâd'ı
Imâm-ı A`zam'ı çün itdi ta`zîm

2 Gümüşden itdi bâbın türbesinün
Idüp ol hazrete iclâl ü tekrîm

3 Didi Yahyâ bu kâr-ı hayra târîh
Kapusını mezârun itdi hep sîm (1038)

7

Târîh-i Cisr

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Cenâb-ı Hazret-i Sultân Murâd-ı Cem-`azamet
`Ibâdı üzre Hudâ ide sâyesin memdûd

2 Çün itdi `azm-i cihâd ol şeh-i hümâyun-baht
Yanınca `askeri bî-had cünûd-i nâ-ma`dûd

3 Bu cisri bir kulı yolında itdi pây-endâz
Derûn-ı dilden idüp ol şehe nisâr-ı dürûd

4 Çün itdi hüsn-i kabûl ile hâtırın tatyîb
Anunla eyledi kasd-ı takarrub-i ma`bûd

5 Sımâh-ı cânuma hâtıfdan irdi bu târîh
Ola bu cisri karîn-i kabûl-i Rabb-i Vedûd (1043)

8

Târîh-i Kasr-ı Hümâyun

Mef`ûlü mefâ`îlü mefâ`îlü fa`ûlün

1 Sultân Murâd ol şeh-i gâzî ki umarın
`Ömrin ide sad sâlden Allâh ziyâde

2 Mi`mârı olup tab`-ı hümâyunı bu kasrun
San`atların üstâdlara itdi ifâde

3 Hakkâ ki `aceb cây-ı safâ-güster olupdur
Ebvâb-ı ferah dâ`im ola anda güşâde

4 Bir câmını âyîne-i Iskerder'e virmem
Câm-ı Cem'e benzetsem olur lutf u safâda

5 Yahyâ didi târîhini ol kasr-ı latîfün
Mevlâ müteyemmen ide Sultân Murâd'a (1046)

9

Târîh-i bâb-ı şübbâk-i kabr-i Hazret-i Imâm

Müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün müstef`ilün

1 Sultân-ı Gâzî Hân Murâd şehenşeh-i `âlî-nijâd
Bagdâd fethinde idüp çün fî-sebîli'llâh cihâd

2 Şân-ı Imâm-ı A`zam'ı ta`zîm ü tekrîm itmedür
Hak `Ömrini efzûn ide itdi kemâl-i ictihâd

3 Itdi gümüşden bâbını hem kabrinün şübbâkini
Ol pâdişâh-ı Cem-haşem ol şâh-ı sâhib-`adl u dâd

4 Idüp du`a-yı devletin Yahyâ didi târîhini
Hem bâbı hem şübbâkini sîm eyledi Sultân Murâd(1048)

10

Târîh-i kafes-i merkad-i şerîf-i Imâm

Fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Hân Murâd ol şehinşeh-i gâzî
Itdi ikrâm-ı muktedâ-yı enâm

2 Kıldı fermân ki sîmden yapıla
Kafes-i merkad-i şerîf-i Imâm

3 Pâdişâh eyledi gümüş kafesin
Didi zî-kâr-ı hayr cümle enâm (1048)

11

Târîh-i cirîd-i şehinşâh-ı `âlem-penâh

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Şehâ ol kuvvet-i bâzûya yüz bin âferînler kim
Kemâlün âşikâr eyledi ednâya vü a`lâya

2 Sen ol Sultân Murâd-ı Cem-haşem hâkân-ı gâzîsin
Selâtîn içre mislün gelmemişdür dahı dünyâya

3 Giderken şarka teşrîf eyledün şâhum Haleb şehrin
Çıkup devletle bir gün kal`a vü şehri temâşâya

4 Cirîd atdun mübârek destün ile kal`adan şehre
Hemân şeh-bâzâsâ kondı ol bir bâm-ı bâlâya

5 Ana târîh içün devletlü hunkâra du`alarla
Didi Yahyâ cirîdün kal`adan irişdi bu câya (1048)

12

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Telh idüp `ayş-ı kızılbaşı alup dâdunuzı
Aldunuz `avn-i ilâhî ile Bagdâd'unuzı (1048)

13

Târîh-i Hân

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 Şehinşâh-ı cihân Sultân Murâd'un
Sa`âdet tâcı konmışdur serinde

2 Vezîr-i a`zamı Bayrâm Pâşâ
Sadâkatle kul olmışdur derinde

3 Bu mülki pâdişâha itdi ihdâ
Zemîn öpdi huzûr-ı enverinde

4 Anun târîhi emr olınca Yahyâ
Didüm bu hân hakkâ ey yerinde (1048)

14

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hazret-i Sultân-ı Gâzî Hân Murâd-ı kâm-yâb
Eyledi çün feth-i Bagdâd'a sa`âdetle hücûm

2 Hak te`âlâ hazreti ânı müyesser eyledi
Didi târîhin lisân-ı feth-i kül (Hâkân-ı Rûm) (1048)

15

Târîh-i Hân

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Hazret-i Sultân Murâd-ı dîn-penâh
Dâ`im olsun kâm-bahş ü kâm-rân

2 Mustafâ Pâşâ silâhdâr-ı kerîm
Ol vezîr-i sânî-i şâh-ı cihân

3 Ol şeh-i gâzî-i `âlî-himmetün
Mazhar olsun lutfına her vakt ü ân

4 Bâ`is oldı böyle bir hayr itmege
Itdügi in`âm ü lutf-ı bî-kerân

5 Devletinde itdi bu hânı binâ
Ola makbûl-ı Hudâ-yı müste`ân

6 Didi Yahyâ ana târîh-i tamâm
Bâreka'llâh bî-bedel oldı bu hân (1048)

16

Târîh-i Kasr-ı Humâyûn

Mef`ûlü fâ`ilâtü mefâ`îlü fâ`ilün

1 Yapıldı çün bu kars şeh-i kâmkâr içün
Mi`mâr-ı fikr çekdi binâsında çok emek

2 Bu tarz-ı bî-nazîri pesend itdi her gören
Oldı uluvv-ı rütbesine mu`terif felek

3 Târîh içün bu cây-ı safâ-bahş u dil-keşe
Sultân Murâd kasr-ı mübârek didi melek (1048)

17

Fa`ûlün fa`ûlün fa`ûlün fa`ûl

1 Anun kim açıkdur basîret gözi
Odur her varakdan olan ders-hân

2 Şu kim mâ-sivâdan yuma çeşmini
Ber-â-berdür ana bahâr u hazân

18

Fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilâtün fe`ilün

1 Çıkdı yer yüzine himmetle esâs-ı câmi`
Umaruz kubbeleri `arş ile hem-ser görile

2 Arş kadrini bula nice`ibâdetler ola
Haşre dek ferşine ihlâs ile yüzler sürile

19

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 Dime yok feyze isti`dâd sende
Idersin gerçi da`vâ-yı mahabbet

2 Bulutdan nem kapar gâyetde terdür
Giyâh-ı huşk-ı sahrâ-yı mahabbet

20

Fa`ûlün fa`ûlün fa`ûlün fa`ûl

1 Egerçi belürdi izârında hatt
Velî hüsninün var yine revnakı

2 Lekad ahsen Allâhu fî mâ mazâ
Kezâlike yuhsinu fî mâ bekâ

21

Mefâ`îlün mefâ`îlün fa`ûlün

1 Dime âyâ neye kılsam teveccüh
Ki gâyet harc çokdur dahl yokdur

2 Tevekküldür fakîrün kıblegâhı
Kanâ`at hod hemân altun olukdur

22

Fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Şimdi hayl-i suhan-verân içre
Nef`î mânendi var mı bir şâ`ir

2 Sözleri seb`a-i mu`allakadur
Imriu'l-Kays kendidür kâfir

23

Fa`ûlün fa`ûlün fa`ûlün fa`ûlün

1 Şu dem kim çeke Rüstemâne kemânın
Varup gûşına nâvek-i cân-sitânı

2 Ider meşveret kim nişânı ne olsun
Adûnun dil-i sahtı mı yoksa cânı

24

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Ey sabâ vardun mı kûy-ı yâre sen
Çeşm-i câna kuhl içün gerd isterin

2 Derdi dermân anladum dermânı derd
Şimdi dermân istemem derd isterin

25

Mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün mefâ`îlün

1 Semend üzre Cenâb-ı Hazret-i Sultân Murâd Hânı
Güneşdür âsumândan `âleme pertev-resân sandum

2 Mukarreb kulların yanınca ol şâh-ı felek-kadrin
Görince gök demir içre zemîni âsumân sandum

26

Fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilâtün fâ`ilün

1 Otururlar hâkister hayretle şâhum bir zamân
`Aşk odından sanma hâli olur âteşdân-ı dil

2 Çeşmüme gel ey hayâl-i dost seyr it eşkümi
Bir müferrah gûşedür gel anda deryâ seyrine

27

Der Şükr-i Bârân

Mefâ`ilün fe`ilâtün mefâ`ilün fe`ilün

1 Cenâb-ı Hazret-i Bârî'den isteyüp bârân
Hezar minnet ü yüz şükr ana ki itdi nüzûl

2 Ne denlü mücrim isek nâ-ümîd olmayalum
Bu şehr içinde dahı var imiş du`âsı kabûl

RUBÂÎYYAT

1

1 Düşmiş dile tâb-ı `aşkı âlem-i sûzın
Dil gülşeni ol tâbla külhanveş imiş

2 Her katre gözimde bir şererdür pür-sûz
Gülzâr-ı mahabbetün suyı âteş imiş

2

1 Ey hâme yazup kadd u fem-i dil-beri sen
Hakkâ begenildi eyledün hûb u hasen

2 Zinhâr ki reftârla güftârında
Şîrîn harekât eyle vü nâzük depren

3

1 Çün geçmededür `ayş u safâ hengâmı
`Akil geçürür mi gam ile eyyâmı

2 Sâkî ki bu dem câm-ı leb-â-leb suna gör
Anma gelecek gâmı geçen âlâmı

4

1 Bîmâr gözi helâk idüpdür bizi âh

Kim sag kalur eylese bir kerre nigâh

2 Bu za`file dünyâyı zebûn itdi gözün
Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh

NAZM

1

1 Be-âb-ı rûy-ı muti` u mukarreb u makbûl
Be-eşk-i `âsi-i me'yûs-ı rahmet u mahzûl

2 Bu teşne dillere neşreyle âb-ı rahmetüni
Sirişk-i dîdelerin reddün ile itme süyûl

2

1 Gül-nâr-ı ruh-ı dil-bere her kim ki semen dir
Ateş ola anun yeri mânend-i semender

2 La`lün rutabı var iken ey nahl-i dil-ârâ
Cân hastesi `unnâb-ı `akîk olsa yemen dir

3

1 Mehd eyle habîb-i Mustafâ`yı
Ashâbını âl-i Murtazâ'yı

2 Geldün çü bu tengnâ-yı dehre
Mahlas ide gör `Ali Rızâ'yı

4

1 Zahm-ı gamzenle sîne oldı figâr
Çeşm-i mestün gamıyla dil bîmâr

2 Serv-kaddün gelürse reftâra
Dil-i âvârede kalur mı karâr

5

1 Pertev salıcak mihr-i ruhun dillere ey dost
Hûrşîd gibi her biri gögsün gere ey dost

2 Câm-ı mey olup mihr gibi nûr-ı ziyâ-bahş
`Aks-i ruh-ı âlun ki düşer sâgara ey dost

6

1 Pâyına yüz süren o şehün kâm-yâb olur
Bir zerre ise mihri ile âftâb olur

2 `Aşık yanında zerre-i nâ-çîzden hakîr
Ol âftâb-ı hüsn ne`âlî-cenâb olur

7

1 Oturmuş mest-i bî-pervâ elinde câm-ı Cem egri
Küleh-kec ebruvân pür-pîç ü zülf-i ham-be-ham egri

2 Görüp esbâb-ı bezme meylini ol şâh-ı hûbânun
Kemân-ı rezm-cûnun eylemiş kaddini gam egri

8

1 Cismüm efgâr itdügüm bilmez ne bilsün ol perî
Cânı îsâr itdügüm bilmez ne bilsün ol perî

2 Çeşmesâr-ı hûn olaldan dîde-i nemnâkimüz
Çeşmi hûn-bâr itdügüm bilmez ne bilsün ol perî

9

1 Kad kıyâmet reviş güzel ruh hûb
Görmedüm bir senün gibi mahbûb

2 Haste diller cemâlüne müştâk
Arzû-yı likâda cümle kulûb

10

1 Mürg-i dili sayd eyledi bir gözleri şeh-bâz
Aldı bizi ol gamzeleri mest-i mey-i nâz

2 Bir serv olımaz kâmet-i mevzûnuna hem-ser
Insâf idicek böyle gerek dil-ber-i mümtâz

11

1 Makârr-ı şah-ı `aşkun olalı dil bî-karâr oldı
Süleymân seyr içün tahtına gûyâ kim süvâr oldı

2 Şu câm-ı zer ki bezm-i meyde gerdân eyledi sâkî
Hele ben bildigüm bu sâ`id-i şevke süvâr oldı

12

1 Nâsih ko biraz kâm alalum bezm-i cihândan
Ayagumızı kesme bizüm kûy-ı mugândan

2 Ayş eyleyelüm bâde vü mahbûb ile dâ'im
Tâ bezm-i cihân vire nişân bâg-ı cinândan

13

1 Öykünür gülzâra şeb-nem tâze dâgum güllenür
Gül ruhun şevkine dil feryâd ider bülbüllenür

2 Bâga sünbül seyrine varmaga hâcet kalmadı
Senün cevrün zahmı cânâ sînede sünbüllenür

14

1 Umma Yahyâ çarh-ı kec-revden meded
Asitân-ı pâdişâhı kıl sened

2 Hazret-i Sultân Osmân'un Hudâ
Devletin kılsun mü'ebbed tâ-ebed

15

1 Çeşmün uyup o gamze-i meste
Nergisi itdi bîm ile haste

2 Aldı benzer haber dehânundan
Gonce gülşende kaldı dem-beste

16

1 Burnunla Beyânî bizi niçün kakalarsın
Bir medrese-i hârici lâ-büd yakalarsın

2 Ayakda kalur mı ne sanur sencileyin merd
Dâhilde olur sahnı dahı mil`akalarsın

MÜFREDÂT

1 Görüp çîn-i cebînin su gibi akdı dil-i şeydâ
Letâfet virdi kasr-ı hüsne ol selsâl-i rûh-efzâ

2 Ben kim kadeh cerrârıyum mey-hânelerde dâ`imâ
Bir sâgara degmez miyüm degmez mi bir sâgar bana

3 Öpdürürse kef-i destin eger ol mâh-likâ
Agzunı tutmak içündür sana âşık bu vefâ

4 Seng-i mihnet sahn-ı sînem eylemişken senglâh
Nahl-i gam yine eliflerden salupdur nice şâh

5 Karşumuzda gayrile mey-hânede turmaz içer
Yanumuzdan geçse teklîf eylesek içmez geçer

6 Tarîk-i aşkdan ol kim çıkar yabâna gider
Merâma irmek uman râh-ı âşıkâna gider

7 Çek sofra-i sehâyı yârâna gice gündüz
Ahbâbla duhân iç olma sakın tütünsüz

8 Feryâdum irdi göklere ey mâhveş yetiş
Korkum budur bu gam beni alur meded yetiş

9 Aşkdur `âlemde seyr-i rûy-ı zîbâdan garaz
Neşve tahsîl itmedür câm-ı musaffâdan garaz

10 Meded cevr ü cefâ ile yıkıldı mülk-i cân u dil
Velâyet eyler âbâd eyler ise ol şeh-i `âdil

11 Kuhl-ı dîdem gerd-i dâmân-ı hayâlündür senün
Nûr-bahş-ı çeşm-i ümmîdüm cemâlündür senün

12 Rişte-i cânı sar ol zülf-i miskîn-târa
Dönsün ol zülf-i siyeh sünbül-i gîsû-dâra

13 Reşk ider âdem fitîl-i şem`-i bezmün hâline
Subha dek `anber yakar her şeb bürinür şâlına

14 Hak saklaya tûfân-ı belâ olmaya peydâ
Kûhsâr olur kûh-kenün mevc-i helâki

15 `Ahd u riyâyı anma itme bize bahâne
Sâkî getür şarâbı uymaz zemîn zamâne

16 Dûd-ı âhı göklere irdi re`âyânun bu gün
Siz safâlarda duhân içmekde `âlem gök tütün

17 Olmasa nola duhânsız dâ`imâ ol dil-sitân
Şem`-i meclisdür o meh-rû şem` olmaz mı duhân

18 Iydgeh gülzâr u her reh anda bir cûy-ı revân
Her güzel dolâba binmiş bir içim sudur hemân

19 Duhân içüp o şehle dimenüz kim râygândur bu
Virün bî-çâreler cân nakdini resm-i duhândur bu

20 Ben duhân içdüm diyü meclisde şâd olmam hele
Işret olsun mı bu kim fi'l-hâl burnundan gele

21 Oturmayam dir isen gussalarla gamlarla
Kem ihtilât ola gör ihtilâti kemlerle

22 Ol mug-beçenün bozulıcak bâg-ı cemâli
Erzân göreler bâde-i la`l-i leb-i âli

23 Nice sabr eylesün bir haste sükker özlese cânı
Lebün sükker-fürûşı söylesek açmaz mı dükkânı

24 Didim unutma barmaguna bend it rişte-i cânı
O şûh-ı dil-sitânum tolamış barmagına ânı

25 Düşdi dâmân-ı dile bir şereri sûz-efgen
Aşk âhengeri zencîr-i cünûn işlerken

Buraya kadar olan beyitler M53b-54b’den alınmış bundan sonrakiler başka nüshalardan derlenmiştir.

26 Meclisde iltifâta olur mazhar âyîne
Izhâr-ı müzmer eylemege başlar âyîne

27 Ser-pûş-ı âb-gîne ile sâgar-ı şarâb
Bir nev-arûsdur bürinür lâle-gûn nikâb

28 Kâmet-i mevzûnunı bir görme nahl-i bân ile
Göz terâzûdur dilâ söyle sözün mîzân ile

29 Nahl-i âmâlün ki her bir şâhını me'vâ ider
Mürg-i dil fikr-i sükûn eylerse de bî-câ ider

30 Kanı o dem ki tutardı elinde lâle piyâle
Bu rûzgârda sanurdı ana kala piyâle

31 Gör habâb-ı bâdeyi câm-ı mey-i gül-fâmdâ
Pîr-i câm üzre yapılmış kubbedür san câmda

32 Aks-i dürr-i âb-dârın câmda gördü `ayân
Gûşvârın yokladı fi'l-hâl o şûh-ı dil-sitân

33 Dinle nây-ı hoş-sadâyı anla `âlem neydügin
Nâle-i `uşşâkdan fehm eyle âdem neydügin

34 Ko kafes nâlesini nagme-i pey-der-peye gel
Râygân dinleyelüm bülbüli Istinye'ye gel

35 Ne ben niyâz ider oldum ana ne ol bana nâz
Hevâya münkalib oldı arada nâz u niyâz

36 Gözlerüm cânâ remedden baglarum sanma beni
Sakınır iki gözünden `âşık-ı şeydâ seni

37 Bir dem mi vardur kim beni âzürde-hâtır eylemez
Bana sipihrün itdügin gök başlı kâfir eylemez

38 Ayîne gibi herkes eyler sana nezâre
Hercâyi düşme şâhum olma hezâr pâre

39 Nihâl-i tâze-i gülşen çiçek çıkardı meger
Tabîb-i cûy içürdi şarâb-ı nîlüfer

40 Bu bâzâr-ı belânun her ziyânın kimi sûd anlar
Ana bu fâ`ide bes kim tasavvurdan ziyân itmez

41 Gerçi eyler o perî sîneye gelmeden âr
Haberi yok ki anun cânım içinde yeri var

42 Çîn-i zülfünde olan hâleti ebrû bulımaz
Kimse taklîd idemez şîve-i mâder-zâde

43 Da'vâ-i hüsn ü melâhat eylemiş dil-dâr ile
Lâzım oldı yâr ile mir'âti itmek rû-be-rû

44 Sözi bu vâ`izün mahbûb sevme bâde nûş itme
Iki âlemde âgâh olmayan nâ-dânı gûş itme

45 Yanuna alup rakîbi eyledün seyr-i çemen
Yanuna kalursa ey serv-i sehî seyr eyle sen

46 Leb-i yâre tolaşmagı hatt-ı hodgamdan gördük
Ayâga düşmek ol zülf-i mu`anberfâmdan gördük

47 Vakt-i gülde geşt-i bâg u seyr-i gülzâr itmede
Kasdı bu kim dinleye bülbüllerün feryâdını

48 Gözle kuhl-i hâk-i pâyunla meded itme zelîl
Gözi baglu bir garîbündür senün çeşm-i `alîl

49 Gamunla dîde eger dil çeker belâ-yı firâk
Gören cemâlüni müştâk görmeyen müştâk

50 İşret müyesser olmaz ise berk ü sâzla
Sünbül gibi geçinmek olur bir piyâzla

51 Dirîg sofra-i ni`met çekildi dünyâdan
Duhân ile geçinür bir alay dütünsüzler

52 Bu encümene gelmesün aslâ sorudanlar
Geçsünler ocak başına yaprak kurudanlar

53 Şol kadar çeşmüm segirdi görmedüm dîdârını
Kosalar bâri gözüm üzre keh-i dîvârını

54 Fâl tutduk saydunı ey pâdişâh-ı kâmkâr
Himmetün bâzına murg-ı cân-ı hasm olur şikâr

55 Ka`be karşumda da olsa gözüm etrâfa bakar
Gözler ol Ka`be-i cânı nitekim kıble-nümâ

56 Meyden kızarmış ruhları seyr-i cemâl-i yâra gel
Hengâm-ı `ayş u nûşdur gül vaktidür gülzâra gel

57 Ne denlü dûr olursam tîrine sînem nişân olsa
Güzel himmetlü olsa `âşıka râhat-resân olsa

58 Sil yaşunı katre-i eşkün hayâl-i dost
Bir rîk-i pây-sûz sanup boyına dönmesün

59 `Aceb meyl eylemişsin çeşm-i meste ol gözi şehlâ
Aradan çıkmışuz iki göz üç gözli olan cânâ

60 Ol şeh-i hüsn ider sîneye gelmekden `âr
Anı bilmez ki ânun cânum içinde yeri var

61 Kim eyler idi gayre göz ucuyla nazar
Hilm-i nihân-ı gayret-i aşk olmasa eger

62 Gel duhân içmegi terk eyle eger ister isen
Hele endâze ile eyle illâ eyler isen

63 Halka halka zülfden ruhsâr-ı yâri seyr idün
Şâh-ı şeftâlûda açılmış bahârı seyr idün

64 Uçurdum mürg-i cânı âşiyân-ı âlem-i tenden
Halâs oldum gam-ı cânân ile gavgâ-yı düşmenden